

ชาติสุดท้าย

โดย พระธรรมวิสุทธิมงคล
หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน
วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี

พุทธโธ ธัมโม สังโฆ คือ รัตนะเอกอุที่สดุแล้ว

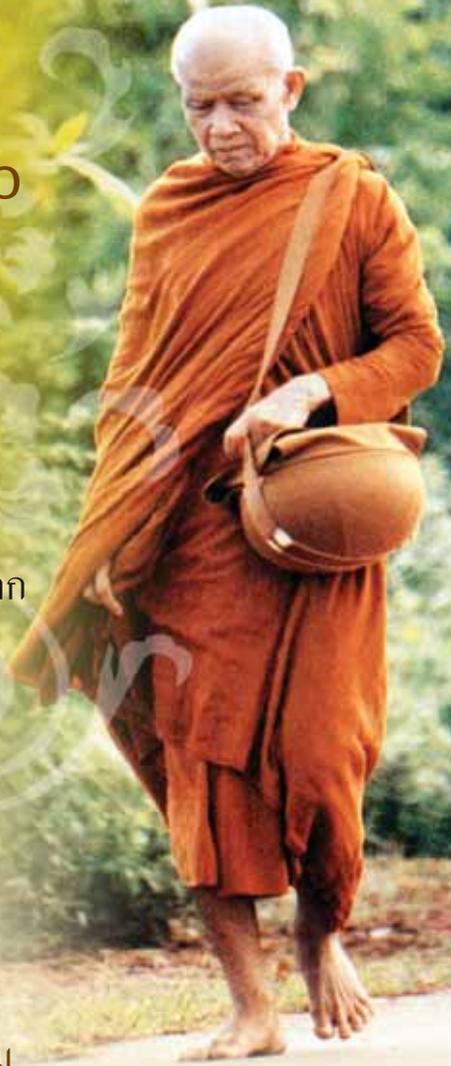
ท่านทั้งหลายเข้าใจว่า พุทธโธ
เป็นเรื่องเล็กน้อยหรือ?

พระพุทธรเจ้า สะเทือนโลกธาตุ
มานานแสนนาน ก็เพราะความ
เป็นพุทธโธ นั้นแล จนทะลุขึ้นมา
เป็นพุทธโธ มาเป็นศาสดาเอกของโลก
สังฆัง สรณัง คัจฉามิ

พระอรหันต์บรรลุธรรมขึ้นมา
แต่ละองค์ๆ นี้ กระเทือนโลกๆ
เป็นของเล็กน้อยเมื่อไร? ที่ว่า
สังโฆๆ นั้น

พุทธโธ ก็ได้แก่ ศาสดาองค์เอก
ที่คู่ย์เจียชูดคั้นหาธรรม ได้ธรรม
อันเลิศขึ้นมาครองใจ เรียกว่า ธัมโม
ทั้ง ๓ รัตนะ นี้เป็นรัตนะเอกอุที่สดุแล้ว

ใครเกิดมาเป็นมนุษย์ก็ร้อยชาติก็ตาม ถ้าไม่ได้สัมผัส
สัมพันธไมมีความเคารพ เลื่อมใส ยึดถือพระพุทธรเจ้า
พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะแล้ว ตายเปล่าๆ
เกิดเปล่าๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย

ชาติสุดท้าย

ถ้าท่านผู้ใดประสงค์จะพิมพ์แจกเป็นธรรมทาน ท่านผู้นั้น
กรุณาพิมพ์ได้ตามประสงค์โดยไม่ต้องขออนุญาตแต่อย่างใด
นอกจากพิมพ์เพื่อจำหน่ายจึงขอสงวนลิขสิทธิ์ เพราะผู้
แสดงไม่ต้องการอะไรยิ่งกว่าใจ ที่เป็นสมบัติล้ำค่ากว่า
สมบัติใดๆ ในโลก

พิมพ์ครั้งที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๐

จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐

จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑

จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ศาลาแดง กรุงเทพมหานคร

สารบัญ

กัณฑ์เทศน์เรื่อง	หน้า
พระสมบุรณ์แบบ	๗
ผู้บรรลุลหกรรมอัศจรรย์ น้ำตาร่วงเหมือนกันหมด	๑๐
อัฐิเป็นพระธาตุ คือ พระอรหันต์องค์หนึ่ง	๑๒
หลักเกณฑ์การก่อเจดีย์	๑๓
พระอุบาลีคุณูปมาจารย์	๑๓
หลวงปู่เสาร์ ปรรณนาปัจเจกภูมิ	๑๔
หลวงปู่มั่น ปรรณนาพุทธภูมิ	
หลักใหญ่ คือ พ่อแม่ครูอาจารย์มั่น	๑๘
หลวงปู่มั่น ทำประโยชน์ต่อโลก	๑๙
เพชรน้ำหนึ่ง ฝ่ายมหานิกาย	๒๓
เพชรน้ำหนึ่ง ฝ่ายธรรมยุต	๒๙
หลวงปู่มั่น พุดถึง ครูบาศรีวิชัย	๓๑
หลวงปู่เก็ง อธิมุตตโก	๓๒
หลวงปู่บุดดา ถาวโร	๓๕
หลวงปู่ชอบ ฐานสมโม เทวดามาใส่บาตร	๓๖
หลวงปู่พรหม จิรปัญญาญ์	๔๐
หลวงปู่ขาว อนาลโย	๔๐
อำนาจจิตอัศจรรย์ของท่านอาจารย์ฝั้น อาจาโร	๔๒
หลวงปู่หล้า ชันติธโร	๔๕
หลวงปู่แหวน สุจิณโณ	๔๗
ท่านพ่อลี ธัมมธโร	๕๑

หลวงปู่คำดี ปภาโส	๕๓
หลวงตามหาบัว นำตำรา่วงจากธรรมอัศจรรย์	๕๕
พระอริยเวที (พระมหาเขียน จิตสีโล)	๖๗
หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท	๖๙
หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ	๗๑
หลวงพ่อพุทธ ฐานियो	๗๔
ท่านพระอาจารย์สิงห์ทอง ัมมวโร	๗๕
หลวงปู่ลี กุศลธโร	๗๗
หลวงปู่สังวาลย์ เขมโก	๗๘
หลวงปู่คำตัน จิตธัมโม	๘๐
หลวงปู่แนน สุภัทโท	๘๐
ท่านพระอาจารย์วันชัย วิจิตโต	๘๒
พระอาจารย์เสถียร สมาจาโร	๘๓
เพชรน้ำหนึ่งในวงกรรมฐาน	๘๔

มงคล ๓๘

มงคลคือเหตุแห่งความสุขความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต ซึ่งพระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงไว้ให้พุทธศาสนิกชนได้พึงปฏิบัติ นำมาจากบทมงคลสูตรที่พระพุทธเจ้าตรัสตอบปัญหาเทวดาที่ถามว่า คุณธรรมอันใดที่ทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จหรือมี "มงคลชีวิต" ซึ่งมี ๓๘ ประการได้แก่

๑. อเสวนา จ พาลานํ ไม่คบคนพาล
๒. ปณฺฑิตานญจ เสวนา คบบัณฑิต
๓. ปุชา จ ปุชนียานํ บุชชาคนที่ควรบูชา
๔. ปฏฺฐิรูปเทสวาโส จ อยู่ในถิ่นมีสิ่งแวดล้อมดี
๕. ปุพฺเพ จ กตปุญฺญตา ได้ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน
๖. อตฺตสมฺมาปณฺธิ จ ตั้งตนไว้ชอบ
๗. พาหุสจฺจณฺจ ใส่ใจสดับตรับฟังคั่นคว้าหาความรู้ อยู่เสมอ
๘. สิปปญฺจ ชำนาญในวิชาชีพของตน
๙. วินโย จ สุสิกฺขิตฺโต มีระเบียบวินัยดี
๑๐. สุภาสิตา จ ยา วาจา รู้จักใช้วาจาพูดให้เป็นผลดี
๑๑. มาตาปิตุอุปกฺกฺขานํ บำรุงมารดาบิดา
- ๑๒.-๑๓. ปุตุตทการุสฺส สงฺคโห สงฺเคราะห์บุตฺร
สงฺเคราะห์ภรรยา

๑๔. อนากุลา จ กมฺมนฺตา การงานไม่อากุล
๑๕. ทานญจ เพื่อแผ่แบ่งปัน
๑๖. ฌมฺมจริยา จ ประพฤติธรรม
๑๗. ญฺาตกานญจ สงฺคโห สงเคราะห์ญาติ
๑๘. อนวชฺชานี กมฺมานี การงานที่ไม่มีโทษ
๑๙. อารตี วิรตี ปาปา เว้นจากความชั่ว
๒๐. มชฺชปาณา จ สญฺญโม เว้นจากการดื่มน้ำเมา
๒๑. อปฺปมาโท จ ฌมฺเมสุ ไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย
๒๒. การโว จ ความเคารพ ความเป็นผู้รู้จัก
คุณค่าของบุคคล
๒๓. นิวาโต จ ความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน
๒๔. สนฺตญฺฐี จ ความสันโดษ
๒๕. กตญฺญตา มีความกตัญญู
๒๖. กาเลน ฌมฺมสุสวณํ ฟังธรรมตามกาล
๒๗. ขนฺตี จ มีความอดทน
๒๘. โสวจสุสตา เป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย
๒๙. สมณานญจ ทสฺสนํ พบเห็นสมณะ
๓๐. กาเลน ฌมฺมสากจฺฉา สนทนาธรรมตามกาล
๓๑. ตโป จ มีความเพียรเพื่อกิเลส
๓๒. พุรหฺมจริยญจ ประพฤติพรหมจรรย์

๓๓. อริยสัจจาน ทสฺสนํ เห็นอริยสัจ เข้าใจความจริง
ของชีวิต

๓๔. นิพพานสจฺจิกิริยา จ ทำพระนิพพานให้แจ้ง

๓๕. พุฏฺฐุสฺส โลกธมฺเมหิ จิตฺตํ ยสฺส น กมฺปติ
ถูกโลกธรรม จิตไม่หวั่นไหว

๓๖. อโสภํ จิตไร้เศร้า

๓๗. วิรชํ จิตปราศจากธุลี

๓๘. เขมํ จิตเกษม

เทวะมนุษย์ทั้งหลายกระทำมงคลเช่นนี้แล้ว ย่อมเป็น
ผู้ไม่ปราศัยในที่ทุกสถาน ย่อมถึงความสวัสดิ์ในที่ทั้งปวง นี่คือ
อุดมมงคลของเทวะมนุษย์เหล่านั้น

พระสมบุรณ์แบบ

พระเราที่จะเป็นพระสมบุรณ์แบบขึ้นอยู่กับพระวินัยเป็นหลักประกันพระในชั้นแห่งความเป็นพระทั่วๆ ไป ตามหลักนิยมของพุทธศาสนา การประพฤติทางกาย ทางวาจา มีใจเป็นธรรมนำมารับผิดชอบการเคลื่อนไหวของกาย วาจา อยู่ด้วยความระมัดระวังเสมอ นี่คือพระที่ชอบธรรมตามหลักของศาสดาที่สอนไว้ นี่เป็นชั้นหนึ่งแห่งความสมบุรณ์ของพระเจ้าของก็มีความอบอุ่น คนอื่นมองเห็นก็น่าเคารพเลื่อมใส

ชั้นที่สองก็คือธรรม เจริญธรรมขึ้นภายในใจ มีสมถธรรม หรือสมาธิธรรมเป็นชั้นๆ ด้วยความพากเพียร และปัญญาธรรม ถึงวิมุตติหลุดพ้นเรียกว่า วิมุตติธรรม ทรงไว้ซึ่งธรรมซึ่งวินัย โดยสมบุรณ์ในหลักกรรมชาติของพระ นี่เป็นพระสมบุรณ์แบบเป็นพระที่ควรอย่างยิ่งต่อความเป็นสรวงของโลกได้ ดังพระในครั้งพุทธกาลที่ท่านได้เป็นสรวงของโลกเรื่อยมา

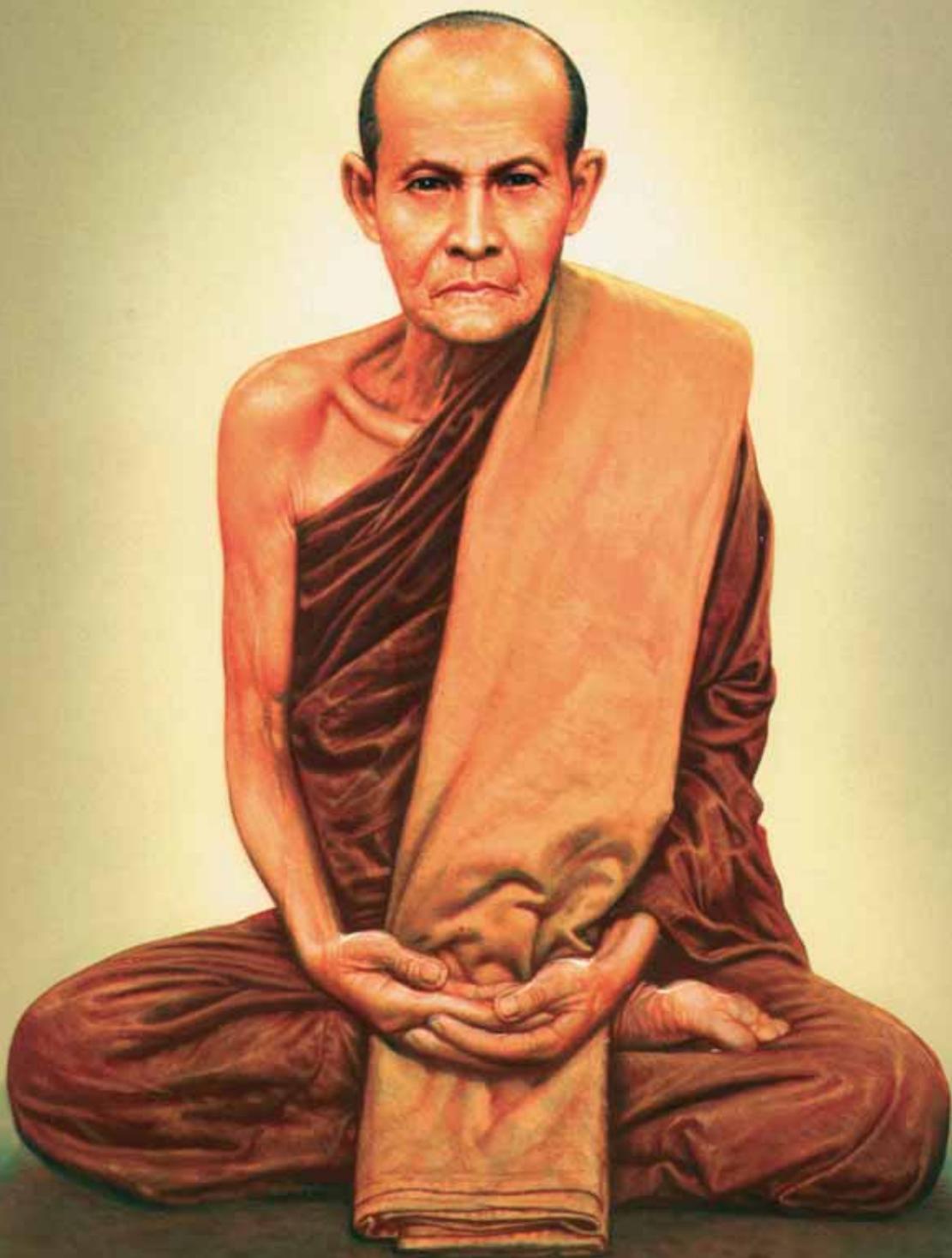
พุทธ ธรรม คจฺฉามิ ก็คือ พระพุทธเจ้าเป็นผู้บรรลุวิสุทธิธรรมอันล้ำเลิศ ด้วยการประพฤติปฏิบัติชอบยิ่งของพระองค์เอง

ธมฺม ธรรม คจฺฉามิ พระธรรมอันประเสริฐเลิศเลอยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดในโลกได้ปรากฏขึ้นในพระทัย เพราะการปฏิบัติปฏิบัติชอบยิ่งของพระองค์

สงฺฆ ธรรม คจฺฉามิ พระสงฆ์ได้เกิดความเชื่อ ความเลื่อมใสในหลักกรรมที่พระองค์ทรงสอน แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติด้วยความเอาจริงเอาจัง เนื่องมาจากความเชื่ออย่างถึงใจ การทำทุกสิ่งทุกอย่างย่อมถึงใจ เมื่อถึงใจแล้วก็ถึงทั้งสิ่งที่ชั่วมีอยู่

ภายในจิตใจของตนมาดั้งเดิม ทั้งสิ่งที่ดีซึ่งควรจะเกิดขึ้นได้ เพราะความถึงใจในความเชื่อเหตุผลดีชั่วนั้น แล้วประพฤติปฏิบัติ ด้วยความถึงใจ สุตทำก็ปรากฏเป็น **สงฆ์ สรณ คจณามิ** ขึ้นมาอย่างเต็มดวง นี่คือหลักแห่งความสมบูรณ์ของผู้ปฏิบัติ ตามหลักศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าจริง ๆ

เพราะฉะนั้นศาสนธรรมจึงไม่ใช่เป็นเครื่องประกาศ อยู่ธรรมดา โดยหาตัวจริงไม่ได้ ธรรมที่ประกาศออกมา แต่ละแง่ ละกระทงของศาสนธรรมนั้น ออกมาจากความจริง และพร้อม ที่จะแสดงความจริงให้แก่ผู้ปฏิบัติตามขั้นตามภูมิของตน อยู่ทุกระยะกาล จึงเรียกว่า **อกาลโก** ธรรมไม่มีกาลไม่มีเวลา ให้ผล ได้ทุกเมื่อจากการกระทำของผู้ไม่เลือกกาล **เครื่องหล่อหลอม** พระเราให้สมบูรณ์แบบ หรือให้มนุษย์สมบูรณ์แบบ ก็ไม่มีสิ่งใด นอกเหนือไปจากธรรม สิ่งใดงามก็ตาม ไม่ซาบซึ้ง ไม่ถึงใจ ไม่แนใจ ไม่ตายใจ ไม่อบอุ่นใจยิ่งกว่าธรรม ธรรมจึงเลิศ ธรรมจึงประเสริฐกว่าความดีอื่นใดทั้งสิ้น

ผู้บรรลุนิพพานอัครรรย น้ำตาร่วงเหมือนกันหมด

หลวงปู่มั่น ก็หนัก พรรษา ๒๒ เป็นพรรษาที่ท่านเริ่มเปิดโลก แต่ยังไม่ได้เปิดเต็มที่ อยู่ถ้ำสาริกา พรรษา ๒๒ ท่านเล่าให้ฟัง เปิดจริงๆ ไปเปิดที่เชียงใหม่ พรรษา ๒๒ ไปเปิดปฐมฤกษ์อยู่ที่ถ้ำสาริกา เรียกว่าเปิดปฐมฤกษ์ พอจากนั้นไปก็ไปเปิดวาระสุดท้ายที่เชียงใหม่ เราก็ลืมนึกว่าเป็นต้นไม้อะไร

ท่านอยู่ต้นไม้ต้นเดียว ต้นไม้ต้นนั้นร่มหนาที่บเลยมกลางวันท่านมาเดินจงกรมได้สบายๆ เพราะปกติเป็นป่าอยู่แล้ว ไม่มีผู้มีคน อยู่ในภูเขา เหมือนอยู่หินดานลักษณะนั้นแหละ โลงอากาศก็ดี ทุกสิ่งทุกอย่างพร้อม กลางวันท่านเดินของท่าน เพราะไม่มีผู้มีคนไปกวน เดินเวลาไหนจะเป็นไรไป ร่มก็มีตลอดทั้งวัน

ตอนกลางคืนท่านนั่งภาวนาอยู่ที่นั่น โลกธาตุหวั่นไหว ฟ้าดินถล่มเป็นเหมือนกัน องค์ไหนก็พูดแบบเดียวกัน พอตริสรู้ พุทธริสรู้จะตรงกับศัพท์ที่ว่าสुकขยอดของธรรม บรรลุนี้เป็นศัพท์ของพระสาวก ตรีสรู้เป็นศัพท์เป็นพระนามของพระพุทธเจ้า จึงเรียกว่าตรีสรู้ สาวกเรียกว่าบรรลุน ความจริงก็ตรีสรู้ถึงแดนวิเศษเหมือนกันนั่นแหละ

ฟังครูบาอาจารย์ที่เล่าให้ฟังถึงแดนสุดท้ายอด นั่งน้ำตาร่วงเหมือนกันหมด คืนนั้นไม่นอนเลย นั่งน้ำตาร่วงแล้วกราบๆ อยู่อย่างนั้น คือกราบความอัครรรยของพระพุทธเจ้า ความอัครรรยของธรรม ที่ได้ครองธรรมเพราะพระพุทธเจ้า

กระเทียมกันเลย พระพุทธเจ้ากับท่านก็เป็นอันเดียวกันแล้ว พอตร์สรู้ปึ้ง พระพุทธเจ้าทั้งหลายก็เป็นอันเดียวกันแล้ว เป็นอันเดียวกันๆ

พุทโธ ธัมโม สังโฆ เป็นกิริยาเท่านั้น เหมือนกับเป็น กิ่งก้านสาขาของต้นไม้ ต้นใหญ่จริงๆ มีต้นเดียว ธรรมชาติอันเดียวกัน พระพุทธเจ้า พระสงฆ์สาวก พอตร์สรู้ธรรม ปึ้งเข้าไปตรงนั้นแล้ว เป็นอันเดียวกันหมดเลย เพราะฉะนั้นคำว่า พระพุทธเจ้าปรินิพพานจึงเป็นแต่เพียงกิริยาเท่านั้น ธรรมชาตินั้น เป็นพื้นเพอยู่แล้ว เมื่อถึงขั้นธรรมกับจิตเป็น อันเดียวกันแล้ว เป็นอย่างนั้น นี่ไม่ว่าองค์ไหนหนึ่งแล้วกราบแล้วไหว้ อยู่อย่างนั้น อย่างประวัติหลวงปู่มั่นนั้นแหละ เราก็เขียนจากคำบอกเล่า ของท่านเอง หนึ่งแล้วกราบไหว้ คนเขาเห็นเขาก็จะว่าเป็นบ้า เป็นบอไป

เพราะความอัศจรรย์นั้นแหละ ทำให้เป็นอัศจรรย์ แล้วก็สงสารโลกเป็นประมาธ เราผ่านมาแล้ว ทีนี้เราหลุดพ้น แล้วจากที่คุมขังจากที่ทรมานในกองทุกข์ สามแดนโลกธาตุนี้เป็น แต่กองทุกข์แดนทรมานสัตว์ทั้งนั้น ผุดออกมาแล้วพ้นแล้ว มองไปทางนี้ก็สงสารทางนี้ มองไปทางนี้ก็อัศจรรย์ทางนี้ มองทางนี้อัศจรรย์พระพุทธเจ้า ๓ อย่างน้ำตาร่วง องค์ไหน ก็เหมือนกันบรรดาที่ได้เล่าสู่กันฟัง ผู้ที่ถึงแดนแห่งความหลุดพ้น อย่างสุดขีดแล้ว เป็นเหมือนกันหมด น้ำตาร่วงเหมือนกัน

อัฐิเป็นพระธาตุ คือ พระอรหันต์องค์หนึ่ง

คำว่าเป็นพระธาตุแล้วนั้น คือ พระอรหันต์องค์หนึ่งนั่นเอง ร้อยเปอร์เซ็นต์ คือพระธาตุนี้เป็นเครื่องหมายของวัตถุ ด้านวัตถุได้แก่ร่างกายซึ่งเป็นส่วนหยาบ คือจิตที่บรรลุถึง วิสุทธิธรรมแล้ว จิตนี้จะบริสุทธิ์

นี่พูดตามหลักธรรมชาตินะ จิตที่บริสุทธิ์แล้วครอง ธาตุชั้นนี้อยู่นี้ ความบริสุทธิ์ของจิตนั้นจะชักฟอกออกมา ธาตุชั้นนี้เลยกลายเป็นธาตุชั้นที่ละเอียดลอม จึงกลายเป็น พระธาตุได้ ทั้งๆ ที่เป็นวัตถุธาตุเหมือนกันกับร่างกายของเรา แต่ร่างกายของพระอรหันต์ที่ครองด้วยจิตที่บริสุทธิ์ จิตที่ บริสุทธิ์นั้นแหละชักฟอกออกมา แล้วก็กลายเป็นพระธาตุได้ๆ

นี่เป็นอย่างนั้น เรื่องราวมีอย่างนั้น ใครจะมากยิ่งขึ้นกว่า หลวงปู่มั่น ที่อุตสาหะพยายามแนะนำสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหามา ถึงขั้นบำเพ็ญธรรมนี้ถึงขั้นสลบไสลเหมือนกัน แล้วต่อจากนั้น มากี่หมัดไปๆ แล้ว เดียวนี้จะไม่มีการบาอาจารย์แล้วนะ ที่เป็น เพชรน้ำหนึ่งๆ รู้สึกมีน้อยมากๆ โดยลำดับ หากมีอยู่ เรื่องมีนะมี แต่รู้สึกว่ามีน้อยมาก ค่อยๆ มี ไปตามๆ กันละ

ท่านผู้ที่ทรงธรรมประเภทนี้จะไม่เหมือนโลกนะ มีเหมือนไม่มี เพราะธรรมในใจของท่านไม่ได้เหมือนกิเลสมีอยู่ในใจ มีเหมือนไม่มี คือไม่ผลักไม่ดัน อยากพูดอย่างนั้นอย่างนี้ท่านไม่มี แต่ความพอดีตลอด ถึงกาลเวลาที่จะพูดออกไปเพื่อเป็นประโยชน์ แก่โลกหนักเบาเล็กน้อย ท่านก็ออกไปตามสัจตามส่วนที่เห็นว่าจะสมควร ถ้าไม่ควรแล้วก็เหมือนไม่มี ธรรมเป็นอย่างนั้นนะ

หลักเกณฑ์การก่อเจตีย์

การก่อเจตีย์นั้นตามตำราท่านแสดงไว้ ผู้ที่ควรแก่การก่อเจตีย์ไว้กราบไหว้บูชานั้นมี ๔ ประเภท ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบเอาไว้ ประเภทที่หนึ่งคือ พระพุทธเจ้า ประเภทที่สอง พระปัจเจกพุทธเจ้า ที่สามคือ พระอรหันต์ ที่สี่คือ พระเจ้าจักรพรรดิ ทั้งสี่ประเภทนี้ควรแก่การกราบไหว้บูชาของพุทธบริษัททั้งหลายทั่วไป นอกจากนั้นท่านไม่ได้กล่าวถึง

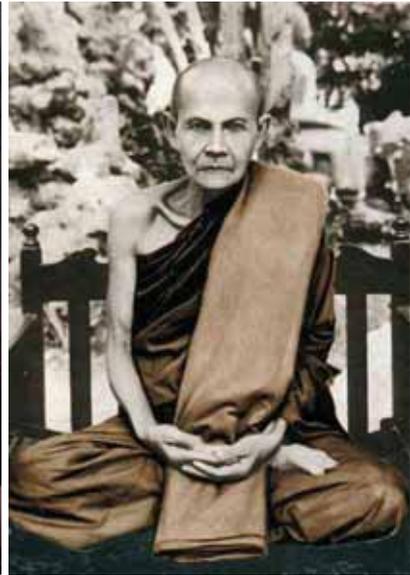

พระอุบาลีคุณูปมาจารย์

หลวงปู่มั่นเคารพท่านมากนะ เคารพท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ พูดคำไหนๆ แยกบอกรู้ทันที ท่านพูดด้วยความเคารพเลื่อมใสด้วยความเทิดทูนจริง ๆ คือท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ ท่านหนักทั้งปฏิบัติด้วย ทั้งปริยัติด้วย ท่านเป็นแบบฉบับได้ เฉพาะอย่างยิ่งทางด้านปริยัตินำกรรมฐาน คือ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์

หลวงปู่เสาร์

หลวงปู่มั่น

หลวงปู่เสาร์ ปรรณนาปัจเจกภูมิ

หลวงปู่มั่น ปรรณนาพุทธภูมิ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใดก็ตาม ได้ทรงทำนายนใครแล้วนั้น เรียกว่าลบไม่สูญเลย เช่น คนนี้ปรารณนาจะเป็นพระพุทธเจ้า กำลังเป็นพระโพธิสัตว์ปรารณนาพุทธภูมิจะเป็นพระพุทธเจ้าข้างหน้า พระพุทธเจ้าทรงเล็งญาณดูแล้วยืนยันแล้ว ว่านี่ในภพนี้ภพนั้นภพนั้น เธอจะได้เป็นพระพุทธเจ้าชื่อว่าอย่างนั้น แล้วสาวกข้างซ้าย ชื่อว่าอย่างนั้น ข้างขวาชื่อว่าอย่างนั้น นี่ยังงก็ลบไม่สูญเลย แน่แล้วนั้น จะต้องถึงจุดนั้นเลย

ถ้ายังไม่ได้ทรงทำนายนแล้วพลิกได้นะ คือจะไปนี้ ยังไม่ถึงไหนเลย ปลีกออกเสียจากพุทธภูมิไปเป็นสาวกภูมิก็ได้ อันนี้ก็ยกตัวอย่างเช่นหลวงปู่มั่นเรา ท่านเคยเล่าให้ฟัง

ที่แรกท่านปรารถนาเป็นพุทธภูมิ ท่านว่าฉันนะ เพราะฉะนั้น ลวดลายของท่านจึงมี ความรู้ความฉลาดนี้เป็นลวดลายของ พุทธภูมียังติดอยู่ในนั้นนะ ที่นี้เวลาท่านพิจารณา พอจะเข้าด้าย เข้าเข็มที่ไร เรื่องพุทธภูมิผ่านเข้ามาแล้ว ท่านว่าฉันนะ จิตพอจะเข้าด้ายเข้าเข็มที่ไร มันจะพุ่งที่ไร พุทธภูมิจะผ่านเข้ามาๆ ก็ทำให้อาลัยเสียตายพุทธภูมิถอยเสีย ท่านว่าฉันนะ พอกำหนด เข้าไปที่จะเข้าด้ายเข้าเข็มที่ไร เรื่องพุทธภูมิจะสวนกันเข้ามาเลย เสียตายพุทธภูมิ ก็ถอยเสีย

ที่นี้หลายครั้งต่อหลายครั้ง เอ้ ว่าเป็นพุทธภูมิ ก็ไม่ได้ ประมาทพระพุทธเจ้า ความสิ้นกิเลสสิ้นด้วยกัน เป็นแต่เพียง ทำประโยชน์ให้โลกได้มากน้อยต่างกันกับสาวกเท่านั้นเอง เราได้แค่นี้เราก็เอาละ เราไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้าก็ตาม ขอให้ จิตบริสุทธิ์อย่างเดียวแค่นี้ก็เอาละ พออย่างนั้นท่านก็ขอหยุด อธิษฐานเป็นพุทธภูมินะ จากนั้นจิตก็พุ่งเลยท่านว่า อย่างนั้นแล้ว อารมณ์อันนี้ไม่ครอบ นี่ก็ยังไม่ได้รับลัทธพยากรณ์ พระพุทธเจ้า พระองค์ใดพระองค์หนึ่งยังไม่พยากรณ์ ถ้าลงได้พยากรณ์แล้วยังไง ก็ลบไม่สูญเลย พุ่งถึงนั้นเลย ถึงจุดนั้นเลย เรียกว่าลบไม่สูญ ต้องเป็นอย่างนั้นแน่นอน ถ้ายังไม่ได้ทำนายนี้มันเอียงได้ เอียงนั้นเอียงนี้ไปได้

อย่างหลวงปู่มั่นท่านเล่าให้ฟัง เพราะฉะนั้นนิสัยพุทธภูมิ ของท่านจึงมีอยู่ ลวดลายของพุทธภูมียังมี ความรู้ภายนอกภายใน อะไรนี้คล่องแคล่วทุกอย่าง เรื่องจิตรวมฟาดนี้เหาะเหินฟ้า ใครจะเก่งยิ่งกว่าท่านอาจารย์มั่นวะ ปรึบนี้ลงพื้นปรึบนี้ ปรึบไปเลย ผิงนี้ก็ขึ้นเลย อันนี้ท่านเล่าให้ฟัง จนกระทั่งท่านอาจารย์เสาร์ท่านว่า

ท่านมันนี่มันผาดโผนเกินไป

ท่านอาจารย์เสาร์ ท่านไม่ค่อยชอบพูด ท่านปรารภนาพระปัจเจกภูมิ แต่ท่านก็พลิกอย่างเดียวกัน เพราะฉะนั้นนิสัยท่านจึงไม่ชอบพูด หนึ่งที่ไหนเหมือนหัวตอไม่พูดไม่คุยกับใครเลย ถ้าจะพูดก็ เออ พวกนี้ทำบุญนะ บาปมันเผาหัวเต้เท่านั้นแหละไม่มาก บาปมันเผาหัวทั้งนั้นแหละ บุญเป็นความสุขเท่านั้น ท่านไม่พูดมากเป็นพระปัจเจก

ที่นี้เวลาท่านอาจารย์หลวงปู่มันเรานี้เล่าเรื่องภาวนาสู่ท่านฟัง เล่าภาวนาที่แรกก็ฟาดไปแต่เรื่องปิติเรื่องตัวลอยสำหรับท่านหลวงปู่เสาร์นี้พอนั่งภาวนานี้ตัวลอยขึ้นๆ ลอยที่แรกขึ้นไปได้เมตรหนึ่ง พอรู้สึก เอ๊ นี่เหมือนตัวลอย ลืมตาขึ้นมาจิตมันปล่อยหมด มันก็หนัก ตุ่มลงเลย เจ็บเอว โหย ตั้งหลายวัน ท่านว่า คือมันเป็นที่แรกท่านสงสัย เอ๊ นี่ทำไมมันเหมือนตัวลอยหน้าท่านว่างั้น เหมือนว่าตัวลอยขึ้นๆ เลยลืมตาขึ้น ลืมตามันสูงจริงๆ เลยตกใจ จิตเลยออก ออกก็ตุ่มเลยซี มันไม่มีกำลังพุงไซ้ใหม่ละ

ตั้งแต่นั้นมาท่านเลยทดลองใหม่ เอาใหม่ ที่นี้ท่านเอาเช่นอย่างท่านเอาเศษไม้หรือเอาอะไรไปเหน็บไว้ เพื่อความแน่นอนท่านว่า พอมันลอยขึ้นไป คือพุงจิตไว้วะนะ นี่ละถ้ามันเจ็บแล้วต้องเข็ดเข้าใจใหม่ ต้องพุง ที่นี้พยายามดู พอขึ้นไปๆ ไปถึงหญ้า พอถึงหญ้าแล้ว ท่านก็เอามือค้ำจับเอาอันนี้ออกมาแล้วท่านค่อยลืมตา จิตท่านก็ยับยั้งเอาไว้วะนะไม่ปล่อยถ้าปล่อยก็ตุ่มเลย ค่อยพุงๆ แล้วค่อยลงๆ ก็ถึงพื้น นี่พลังของจิตพุงไว้ ถ้าปล่อยอย่างที่ท่านตกใจนั้นนะ พอขึ้น โอ๊ย มันตก

พอว่าจั้น จิตมันออกหมดทั้งตัวมันก็ตุมเลย จากนั้น มาท่านก็พุง
นี่ท่านพูดถึงเรื่องจิตของท่าน จิตของท่านเป็นอย่างนี้นะ
จิตของผมนั้นไม่เป็นอย่างนั้น ว่าจั้นนะที่นี้ มันเป็นอย่างนี้ท่านว่า
โห้ย เวลามันลงนี้ฟาดนี้ทะลุแผ่นดินนี้ไม่มีเหลือ ฟุงลงเลย
พื้นพิภพพิภพที่ไหนก็ไม่ทราบ เวลามันขึ้นก็ฟุงเลย โห้ย
มันพิลึกท่าน ท่านไม่พูดมากละ พิลึกท่าน ท่านพูดอย่างนี้นะ
จิตของผมนั้นไม่เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้แหละ จิตของท่าน
มันพิลึกท่านว่า นี่คือการผาดโผนของจิตหลวงปู่มันเรา
นี่ไปแบบหนึ่ง ส่วนหลวงปู่เสาร์นี่ก็ไปอย่างนั้นแหละ ไปเรื่อย ๆ
นี่ก็อัฐิเป็นพระธาตุเหมือนกันนะ

หลวงปู่เสาร์ อัฐิก็เป็นพระธาตุ หลวงปู่มันก็เรียกว่า
เป็นมาแล้ว นั่นก็เป็นตั้งแต่รุ่นแหละ ตั้งแต่มรณภาพแล้วที่แรก
หลวงปู่เสาร์ก็เป็นเหมือนกัน ท่านเป็นคู่กันนะ ไปที่ไหนไปด้วยกัน
ท่านติดกันมาแต่รุ่นแหละ นี่ละสององค์นี้เบิกกรรมฐานเรา
จากนั้นก็หลวงปู่มันเป็นผู้เบิกจริงๆ เบิกกรรมฐาน จึงได้มีร่องรอย
มาจนกระทั่งทุกวันนี้ มาจากหลวงปู่มันเรา

หลักใหญ่ คือ พ่อแม่ครูอาจารย์มั่น

ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนี้ โถ มีแต่องค์สำคัญๆ นะ ที่พวกเราทั้งหลายได้เห็นเป็นขวัญตาขวัญใจกราบไหว้บูชาอยู่ทุกวันนี้ อย่างกว้างขวาง ก็คือออกจากพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นทั้งนั้นเลย องค์ไหนปรากฏชื่อลือนามไม่ค่อยผิดพลาด ถ้าออกจากหลวงปู่มั่นจริงๆ นะไม่ค่อยผิดพลาด ทางด้านปฏิบัติ ข้อวัตร ปฏิบัติภายนอกภายในดี เพราะท่านเอาไปจากหลักใหญ่ คือพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น ทุกสิ่งทุกอย่างหาที่ต้องดีไม่ได้

เราพูดจริงๆ เรามอบถวายหมด ไม่มีอะไรเหลือแม้เม็ดหิน เม็ดทรายในหัวใจของเราที่จะไม่ลงท่านนะ เราลงถึงสุดขีดเลย เพราะไปอยู่กับท่านถึง ๘ ปี ตั้งแต่วันไปอยู่ที่แรกจนกระทั่งท่านมรณภาพ หาที่ต้องดีไม่ได้เลย ไม่ว่าจะธรรม ไม่ว่าจะวินัย เพราะเราก็เรียนไปเหมือนกัน ท่านปฏิบัติไปในแง่ใดภูมิใด ผิดถูกประการใด มันก็รู้ตามหลักธรรมหลักวินัย ท่านเก็บหอมรอมริบ ไม่มีที่เรียรดสาตกระจ่ายไปไหนเลย คือหลวงปู่มั่นเราหลักธรรมหลักวินัยตรงเป็งๆ เลย

นี่ละทีนี้ลูกศิษย์ลูกหาเข้ามาอบรมกับท่าน ก็หลักใหญ่คืออย่างนี้แล้วส่วนเล็กส่วนย่อยไป ก็ต้องเอาจากหลักใหญ่ออกไป เวลาไปเป็นครูเป็นอาจารย์สอนใครที่ไหนจึงไม่ค่อยผิดพลาด

เป็นที่แน่ใจๆ

ยกตัวอย่างเด่นๆ ก็อย่าง หลวงปู่แหวน พังขี หลวงปู่ขาว หลวงปู่คำดี หลวงปู่พรหม เหล่านี้มีแต่เพชรน้ำหนึ่งทั้งนั้นนะ อัจฉริยะเป็นพระธาตุๆ แล้วทั้งนั้นเลย ท่านอาจารย์กงมา องค์หนึ่งที่ปรากฏเด่นชัด หลวงปู่ดี๋อ องค์หนึ่ง หลวงปู่ดี๋อนี่พระธาตุท่าน สวยงามมากจริงๆ หลวงปู่ดี๋อที่นี่ก็บ้านเช่า บ้านเช่าใกล้กับบ้านสามผง นี่ก็ลูกศิษย์หลวงปู่มันเรา ไปอยู่ที่เชียงใหม่ นี่ลั่นแล้วตั้งแต่ เพชรน้ำหนึ่งนะที่บอกมานี้ ไปอยู่ที่ไหนๆ ก็เป็นหลักเป็นเกณฑ์ ได้ทั้งนั้นๆ

เพราะฉะนั้นหลักใหญ่จึงสำคัญมากทีเดียว หลักใหญ่ เช่นอย่างหัวหน้า คืออาจารย์ เป็นพระประเภทใด ลูกศิษย์ลูกหา ออกจากนี้ก็จะมีลวดลายอันดิ่งตามต่อไป ถ้าเหลวๆ ไหลๆ ไปไหนก็เหลวไหลไปตามๆ กันหมด ถ้าว่าดีก็ขลังทางนั้น ขลังทางนี้ไปเสีย แบบกิเลสตัณหา แบบส้วมแบบถ่านไปเสีย ไม่ได้แบบทองคำทั้งแท่งๆ เหมือนครูอาจารย์ที่มีหลักเกณฑ์ สอนไว้นะ อย่างหลวงปู่มันนี่ทองคำทั้งแท่งละนี่ สอนตรงเป็งๆ เลย

หลวงปู่มัน ทำประโยชน์ต่อโลก

อำนาจของหลวงปู่มันของเล่นเมื่อไร ท่านทำประโยชน์ ให้โลกอย่างเจียบๆ ตลอดมา สมท่านเป็นผู้สงบงบเจียบทุกสิ่ง ทุกอย่าง ไม่มีเรื่องมีราวกับใคร หลวงปู่มันไม่มี ถูกจับ ถูกไล่ไปไหนก็ถูก แต่ท่านไม่มีกับใคร ท่านก็ไปของท่านสบายๆ อย่างนี้

นี่เราทราบเรื่องราวมานะ ได้พิจารณาด้านหลังของท่าน

ที่ผ่านมา โอ๊ย ท่านสมบุกสมบัน ถูกขับไล่ไสส่ง ไปที่ไหน เขาเรียกเป็นพระจรจัด ตลอดเสื่อเย็น นี่พวกป่าวว่าให้ท่าน พวกบ้านว่าอีกแบบหนึ่งไล่หนีนะ แม้ที่สุดพวกคณะเดียวกัน ก็ยังขนาบกันว่ากัน หลงยศ นี่เราเห็นทั้งหมดเรื่องราวเป็นมาๆ คือเราพิจารณาย้อนหลัง ฟังเรื่องราวอะไรย้อนหลังๆ

ท่านสมบุกสมบันมากจริงๆ ถูกขับไล่นี้มากต่อมาก ท่านไม่เอาเรื่องกับใคร สำคัญนะ นั่นละธรรมเป็นธรรม ไม่เอาเรื่องเอาราวกับใคร ท่านทำประโยชน์อย่างลึกลับ พอได้ประโยชน์เป็นที่พอใจท่านแล้ว ประกาศลั่นออกมา จากหัวใจทองทั้งแท่งออกมา บรรดาคนที่มีอุปนิสัยปัจจัย ก็ต้องยอมรับๆ คือค่อยมีผู้เข้าไปอบรมศึกษากับท่านเรื่อยๆ ฝ่ายพระ

นั่นละท่านผลิตพระ พุดให้เต็มยศคือประเภทเพชรน้ำหนึ่ง ออกมาจากสำนักพ่อแม่ครูจารย์มั่น เราอยากจะว่าทั้งนั้น ไม่ว่าแต่ว่าแทบทั้งนั้น คำว่าแทบที่ตรงไหนบ้างไม่เห็นมี ถ้าว่าลูกศิษย์หลวงปู่มั่น องค์ไหนๆ อยู่ที่ไหนๆ มันก็รู้ชัดเจน จึงว่าทั้งนั้นไปเลย ชื่อเสียงโด่งดัง ไม่ใช่โด่งดังแต่ชื่อ ตัวจริงโด่งดังมาแล้ว จึงมาออกเป็นชื่อเป็นเสียง นี่ละท่าน ทำประโยชน์อยู่ลึกๆ นะ

ใครหาทราบไม่ว่า ครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่ประกาศธรรม สอนพี่น้องชาวไทยอยู่ทั่วประเทศในทุกภาค ว่าเป็นลูกศิษย์ของใคร เป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นทั้งนั้นนะ นั่นฟังซิ นี่ท่านทำประโยชน์ อย่างลึกๆ องค์ท่านก็นิพพานไปแล้ว ลูกศิษย์ลูกหาของท่านทำ ประโยชน์ให้โลกมากมาย ภาคไหนมีทุกภาคนะประเทศไทยเรามีหมดทุกภาค ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก

เรียกว่าทุกภาคเลย

พระกรรมฐานสายหลวงปู่มั่นเราเนี่ย ออกไปเทศนาว่า การสั่งสอนมีมากมาย เพราะฉะนั้นคนจึงค่อยรู้เรื่องรู้ราวขึ้นบ้าง เดี่ยวนี้ไม่ค่อยมีเรื่องราวอะไรเกี่ยวกับกรรมฐาน เรียกว่า พระบ้านพระป่า ไม่มีเดี่ยวนี้นะ ไม่ทะเลาะกัน แต่ก่อน พระบ้านกับพระป่า พระป่าเป็นพระที่ถูกขับไล่ เดี่ยวนี้ไม่มี เข้าใจกันก็เป็นอย่างนั้น ไม่ตีใครนะ เมื่อไม่เข้าใจก็สงสัยซิคนเรา สงสัยไม่แน่ใจก็ยังไม่ให้เข้าบ้าน ไม่ทราบเป็นโจรผู้ร้าย หรือเป็นมิตรเป็นสหายมาจากที่ไหน จนเป็นที่เข้าใจกันแล้ว ก็ยอมรับกัน ๆ นี่ก็แบบเดียวกัน เราตำหนิบ้านก็ไม่ได้ ตำหนิใครก็ไม่ได้ เรื่องราวเมื่อไม่เข้าใจก็ต้องเป็นอย่างนั้น

ท่านทำประโยชน์ได้มากมายจริงๆ ท่านก็นิพพานไปแล้ว ชื่อเสียงท่านเดี่ยวนี้นะสะท้อนกลับมาดังทั่วประเทศไทยแล้ว ไข่ใหม่ละ ตอนหลังที่ท่านล่วงไปแล้วค่อยดังทีหลัง สมมุติที่เป็นมหามงคล แก่ชาวพุทธเราเนี่ยดังขึ้นทีหลัง จากหลวงปู่มั่น ส่วนท่าน วิมุตติไปแล้ว วางสมมุติที่เป็นมหามงคลไว้แก่พี่น้องชาวไทยเรา

แล้วครูบาอาจารย์ทั้งหลายก็ล่วงไปๆ จนแทบจะไม่มีแล้ว เวลานี้ลูกศิษย์ผู้ใหญ่ๆ ของหลวงปู่มั่นว่าจะไม่มีก็ไม่น่าจะผิดไปแล้ว แต่ครูบาอาจารย์ทั้งหลายเหล่านี้ ก็ได้ประสิทธิ์ประสาทอรรถธรรม ความรู้วิชาทางด้านปฏิบัติธรรมไว้ สำหรับกุลบุตรสุดท้ายภายหลัง ก็ค่อยกระจายออกไป ลูกศิษย์ลูกหาจึงค่อยมีมากอยู่ ถึงครูบาอาจารย์ท่านล่วงลับไป มรดกท่านก็มอบไว้แล้วพอเป็น ร่องรอยเดินตามท่านไปบ้างเวลานี้

นี่เราพูดถึงเรื่องพ่อแม่ครูจารย์มั่นที่ทำประโยชน์ต่อโลก เรื่องเทวบุตรเทวดาไม่ต้องพูดเลย ไม่มีใครถ้าในสมัยปัจจุบัน

ที่ทำประโยชน์ให้แก่พวกเทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม มากยิ่งกว่ามนุษย์เราเป็นหลายร้อยเท่าเลย เราอย่าว่าร้อยเท่านี้หลายร้อยเท่า เทวดาชั้นเดียวเท่านั้นมากกว่ามนุษย์เราทั่วโลก มนุษย์ทั่วโลกมีกี่พันล้าน เทวดาเพียงชั้นเดียวเท่านั้นอยู่ในชั้น จาตุมยุ เท่านั้นที่มากกว่าแล้ว

จาตุมยุ ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมมานรดี ปรนิมมิตวสวัตดี ๖ ชั้นนี้มีมากขนาดไหน นี่ฟังเทศน์ท่านหมด แล้วจากนั้นพรหม ๑๖ ชั้นมากขนาดไหน นี่เรียกว่าท่านทำประโยชน์อย่างลึกลับทุกอย่าง ทำให้ประชาชนเราที่ท่านก็ทำอย่างลึกลับ

ท่านเป็นโรงงานใหญ่สอนบรรดาลูกศิษย์ลูกหาให้ได้ เข้าอกเข้าใจในธรรม กระจายธรรมของท่านออกไป นี่ก็เป็นเจียบๆ ท่านสอนอยู่ในป่า ลูกศิษย์ลูกหาออกมาทำประโยชน์แก่โลก ก็จากธรรมของท่าน ที่นี้สอนเทวบุตรเทวดามากขนาดไหน นั้นฟังซิ ใครจะได้ทำประโยชน์มากกว่าหลวงปู่มัน ท่านฟังจะมาร่ำลือหลังจากท่านมรณภาพไปแล้ว

สมัยปัจจุบันนี้ หลวงปู่มันเป็นสักขีพยานในเรื่องมรรคผล นิพพาน เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม เป็นหลักสักขีพยาน ได้อย่างเต็มตัวเลย ท่านเต็มภูมิจริงๆ เรื่องเทวบุตรเทวดา เต็มภูมิหมดเลย เวลาท่านเทศน์สอนเทวดานี้เราน้ำตาาร่วงนะ ท่านเล่าให้ฟัง พวกเทพทั้งหลายมานี้มีดแปดทิศแปดด้าน พวกพญาครุฑ พญานาค มาหมดนะ พวกเทวดาตั้งแต่ ท้าวมหาพรหมลงมา มาหมดเลย มาเป็นระยะๆ ท่านบอกว่า ท่านอยู่เชียงใหม่ท่านไม่ได้ว่างนะ ตอนกลางคืนเทศน์อบรม พวกเทพทั้งหลาย สำหรับประชาชนไม่มีอะไรแหละ เพราะท่านไม่เกี่ยวข้องกับใครแต่ไหนแต่ไรมา

ท่านชอบอยู่องค์เดียวๆ พระติดตามท่านนะ ให้อยู่กับท่าน ที่ละองค์บ้าง สององค์บ้าง ถ้ามากกว่านั้นท่านไล่ออกไปอยู่ข้างนอก ให้อยู่กับท่านที่ละองค์บ้าง สององค์บ้าง บางที่ท่านอยู่องค์เดียวบ้าง อยู่อย่างนี้ นิสสัยท่านไม่ชอบยุ่งแต่ไหนแต่ไรมา ท่านจึงไม่ค่อย ได้สอนคน ท่านบอกท่านไม่ได้สอนใคร แต่พวกเทพนี้ สอนแทบทุกคืน ท่านบอกท่านไม่ได้ทำประโยชน์ให้มนุษย์ แต่ทำประโยชน์ให้พวกเทพมากกว่ามนุษย์ร้อยเท่าพันทวีท่านว่า ท่านก็ดังไปทางนั้นเสีย ดังกับพวกทวยเทพทั้งหลาย

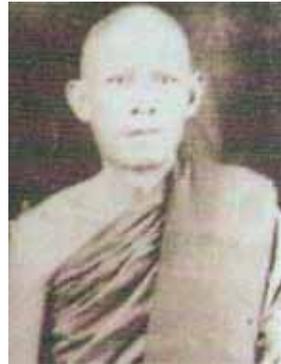
เพชรน้ำหนึ่ง ฝ่ายมหานิกาย

หลวงปู่ชา สุภัทโท

หลวงปู่กินรี จันทิโย

หลวงปู่มี ญาณมุนี

(ชาว อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา มานิมนต์รับผ้าป่าช่วยชาติ) อยู่ที่สูงเนิน รู้จักท่านอาจารย์มีไหม (รู้จักครับ) โห ท่านเมตตาเรามากนะ ท่านอาจารย์มี (พระครูญาณโสภิต) นะ เรายังเคารพท่านมาก นั่นละท่านเข้าในชั้นเพชรน้ำหนึ่งนะ เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น (หลวงปู่เสาร์ด้วยครับ) เออ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น

เราเคยไปกราบนมัสการท่าน โอ้ย ท่านใจดี เมตตามากมาย ท่านมหาตมดั้นมายังไง คึกคักเลยเหมือนอายุยังหนุ่มเลยนะ เราก็ว่าครูอาจารย์อยู่ที่ไหนก็มาที่นั่นแหละ พ่อแม่ญาติพี่น้องเรา อยู่ที่ไหน เราก็ต้องไปหาพ่อแม่ญาติพี่น้องของเรา อันนี้ ครูบาอาจารย์อยู่ที่นี่ก็ต้องมา เหอๆ อู๊ย คึกคักๆ อยู่ในถ้ำนะ เราจำไม่ได้ว่าเป็นมวกเหล็กหรือเป็นอะไร หากเป็นแถวนั้น ท่านเคยไปพักอยู่เป็นประจำ

หลวงปู่มี เราเรียกครูจารย์ๆ เลยแหละ เราไปพักกับท่าน อยู่ที่สูงเนินก็ไป (วัดป่าสูงเนิน) นั่นแล้ว พักวัดป่าสูงเนินเราก็ไป ท่านอยู่แถวมวกเหล็กหรืออะไรเราจำไม่ได้ แต่ว่าแถวนั้น ท่านมาอยู่เป็นประจำ เราไปเราก็บุกเข้าไปหาเลย อู๊ย ท่านดีใจเมตตามากจริงๆ หือ ท่านมหามาได้ยังไง โอ้ ครูบาอาจารย์อยู่ไหนมาได้ทั้งนั้นแหละ รู้สึกท่านเมตตามากจริงๆ นะ เป็นพิเศษเลย คึกคัก วิทยาทานแก่ๆ โอ้ย กิริยาท่าทางไม่แก่เลย คึกคักๆ ก็นานๆ จะเจอกันทีหนึ่ง เรากับท่านเจอกันมาตั้งแต่ สมัยเรียนหนังสืออยู่นั่นนะ ท่านก็เรียนหนังสือ คู่กัน สนทนสนมกันกับท่านมาตั้งแต่สมัยเรียนหนังสือ พอเรียนแล้ว ก็ออกปฏิบัติ พอหลังจากนั้นก็มาพบกับท่านเรื่อยๆ

เพราะการที่เคยพบกันอยู่เสมอๆ เรานานๆ ทีหนึ่ง คราวนี้ที่ไปหาท่าน บุกเข้าไปในป่า ท่านถึงยิ่งเมตตาดีใจมาก อู๊ย เราไม่ได้พบกันเลย คุยกันนานนะ นี่ละลูกศิษย์หลวงปู่มัน หลวงปู่เสาร์ องค์น้องค์หนึ่ง ที่ท่านเล่าให้ฟัง เราจำได้หมดนั่นแหละ องค์ไหนชื่อว่ายังไงสมัยนั้นนะ เวลานี้ท่านก็ล่องลับไปหมด แม้แต่พ่อแม่ครูอาจารย์มันเรายังล่องลับไปแล้ว ท่านบอกลูกศิษย์ของท่านฝ่ายมหานิกายที่ท่านบอกเอง ไม่ให้ญาติ อาจารย์มีนี้

หลวงปู่ทองรัตน์ กันทสโล

ท่านห้ามไม่ให้ญาติ ท่านพูดเองนี่ เมื่อท่านพูดแล้วแม่ย่า ร้อยเปอร์เซ็นต์ๆ ท่านพูดด้วยความเมตตาสงสารมากนะ

อาจารย์ทองรัตน์ อาจารย์กินรี อาจารย์มี เท่าที่เรา จำชื่อได้นะ แล้วอาจารย์ไหนบ้าง ท่านเล่าไปหมดนั่นแหละ แต่เราจำไม่ได้ ท่านแนะนำสั่งสอนตลอดมา ท่านก็เลยกระจาย ออกมาว่า เมื่อไม่ให้ท่านเหล่านี้ญาติแล้วเพื่อนฝูงก็ได้มาก ทำประโยชน์ได้มากมายกายกอง ท่านว่าอย่างนั้นนะ ท่านเห็น ประโยชน์ส่วนรวม

ท่านพูดจึลลงอย่างหนักๆ ประสาชื่อ ตั้งแต่โก่มันก็มี มาหาพูดอะไรธรรมยุต มหานิกาย ะ ท่านว่าอย่างนี้ ตั้งแต่ โก่มันก็มีชื่อนี้ะ ตั้งไว้อย่างนั้นแหละ ความที่ถูกต้องโดยอรรถ โดยธรรมนี้ อยู่ไหนๆ เข้ากันได้สนิทเลยท่านว่า เพราะฉะนั้น จึงไม่ยากให้ท่านเหล่านี้ญาติ เพราะธรรมดาโลกเราต้องถือสมมุติ คณะนั้นคณะนี้ เมื่อท่านเหล่านี้มาญาติเสียแล้ว บรรดาเพื่อนฝูง ที่เป็นสายเดียวกัน ก็จะเข้าหาลำบากเพราะฉะนั้นจึงไม่ให้ญาติ เพื่อจะเปิดทางให้บรรดาเพื่อนฝูงทั้งหลายเข้ามาแล้ว ได้เป็นประโยชน์อันกว้างขวาง ท่านว่าอย่างนั้น ก็เป็นจริงๆ เห็นไหมสายอาจารย์ชากว่างขวางขนาดไหน อาจารย์ชาก ก็เคยไปอยู่วัดหนองผือด้วยกันนี่นะ ตอนที่ท่านไปศึกษาอบรม

เราก็อยู่ที่นั่น ถึงคั่นกันมาตั้งแต่โน้นละกับอาจารย์ชานะ ที่นี้ (วัดป่าบ้านตาด) ท่านก็มา..อาจารย์ชา ที่หนองป่าพง เราก็ไป ไปเวลาไหน เราไปพักหนองป่าพง เราไม่พักที่อื่นนะ ไปที่ไร เราไปพักหนองป่าพง วัดอาจารย์ชานันั้นแหละ เป็นอย่างนั้น ตลอดมา

ทางอุบลฯ ไปหมดแหละ สายกรรมฐานอยู่ที่ไหนๆ เราไปหมด จนกระทั่งถึงเขื่อนสิรินธร ที่ไหนๆ วัดป่า เป็นสายของหนองป่าพง เราไปพักหนองป่าพง แล้วก็ให้พระ ที่วัดหนองป่าพงพาไป สำนักไหนๆ ไปๆ พอเหนื่อยๆ เราก็เหนื่อยๆ เพราะเราสงวนกรรมฐานมาก คือกรรมฐานนี้ละเราแน่ใจ จะเป็นผู้ทรงมรรคทรงผลแทนองค์ศาสดา และสาวกทั้งหลาย เรื่อยมา ด้วยภาคปฏิบัติปฏิบัติชอบ เพราะฉะนั้นเราจึงสงวนมาก พระกรรมฐานอยู่ที่ไหน นี่คือกองแห่งธรรมจะอยู่ที่นี้ ธรรมจะออกเงยขึ้นที่นี้

เพราะฉะนั้นเราถึงไป ถ้าเป็นกรรมฐานอยู่ที่ไหน อย่างไปทางกรุงเทพฯ ก็เหมือนกัน อยู่ทางด้านตะวันออก ทางเมืองชลก็เหมือนกัน เราไปเรื่อยนะ พอไปถึงกรุงเทพฯ แล้วเราก็ไปเขาฉลาก แล้วก็แถวนั้น เขาเขียวเขาอะไร พอเราบอกข่าวไป โทรศัพท์ไปบอกว่าเราจะไป ทางโน้นก็นัดแนะ กันมารวมๆ อยู่ที่วัดเขาฉลาก เราก็ไปให้อิวาสั่งสอนที่ตรงนั้น เพราะขาดครูขาดอาจารย์ เหมือนลูกเต๋ามีหลายคน พ่อแม่ไม่มี โห้ย อะไรจะเป็นกองทุกข์ยิ่งกว่าลูกแตกกับพ่อกับแม่ ไข้โหมสะ แดกกระสานชานเซ็นไปก็มี อันนี้เราก็ไป เวลาว่างๆ ไปเราก็จี๋เลย เทศน์ธรรมะล้วนๆ ให้ฟังเลย

ถ้าเป็นสำนักกรรมฐานอยู่ที่ไหน เราจะเข้าถึงทันทีเลย

ไม่สนใจว่าธรรมยุต มหาิกาย เราไม่สนใจจริงๆ นะ มันเรื่อง ชื่อเฉยๆ ธรรมต่างหากว่าฉัน อยู่ขณะเดียวกันก็ลองดูซิ อย่างวัดป่าบ้านตาด ใครมาปฏิบัติขัดข้อง หรือขัดขวาง ต่อหลักธรรมหลักวินัย เราไล่หนีทันที ถ้าเฮ้อๆ หนหนึ่งหนสอง ไม่ฟังนะ มากกว่านั้นไล่เลย อย่างหนึ่งไล่ทันทีก็มี หลายแบบนะ ควรจะไล่ทันที ไล่ทันที ควรจะ เฮ้อๆ ขูเสียก่อนก็มี มันหลายแบบ ตั้งแต่วัดเดียวกัน ชื่อเดียวกัน ธรรมยุตเดียวกันก็ตาม เราไม่ได้เอาอันนั้น เราเอาหลักธรรมวินัยเป็นตัวตั้งไข่มุขใหม่ ที่นี้เมื่อธรรมวินัยตั้งอยู่ที่ไหนๆ เข้ากันได้หมด นั่นเราเอาตรงนั้น

พูดถึงอาจารย์มี เรารักเราเคารพท่านมากนะ ตั้งแต่ เรียนหนังสือ โอ้ย ท่านเป็นพระที่สุขุมละเอียดมาก สมชื่อสมนามว่าเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นจริงๆ แต่ก่อนเรายังไม่เคยไปเห็นหลวงปู่มั่น ท่านไปเห็นมาก่อนแล้ว อยู่มาก่อนแล้ว ที่นี้พอไปอยู่กับหลวงปู่มั่น กลับมาแล้ว จึงได้เข้ามาหาท่าน คราวนี้ยิ่งสนิทกันใหญ่โต เลยเที่ยววะ เรียกว่าลูกพ่อแม่เดียวกันไปเลยทีเดียว กลมกลืนทันทีเลยนะ ท่านก็ เหนอ ท่านมหา มาเหรอ คึกคักเลย ทั้งๆ ที่แก่ๆ นะ คึกคักด้วยกัน มาได้ยังไง โห้ย ครูบาอาจารย์อยู่ที่ไหน มาได้ทั้งนั้นแหละ (ตอนที่ละสังขารอายุ ๗๖ ปี ครับ) ปี ๒๕๑๘ เราไม่ได้ไปงานศพท่าน ตอนนั้นเรามีอะไรนั้นแหละที่ไปไม่ได้

ที่ไหนก็เหมือนกัน เช่นอย่างศพอาจารย์ไช่ (ท่านอาจารย์ไช่ สุขีโว วัดป่าลิไลย์วัน) อยู่ที่เขาดลาก็เหมือนกัน อันนั้น จะมานิมนต์ มาวันเดียวกันอีกแหละ ทางนี้ก็รับนิมนต์เขาแล้ว จะไปเทศน์ที่วัดถ้ำผาปู่ อาจารย์สีทน อันนั้นก็วันเดียวกัน ตกลกก็อย่างนี้แหละ รับนิมนต์ทางนี้ก่อนเลยตกลกก็ต้องไปทางนี้ ถ้ารับทางโน้นก่อน ทางโน้นต้องมีความหมายทันที อันนี้

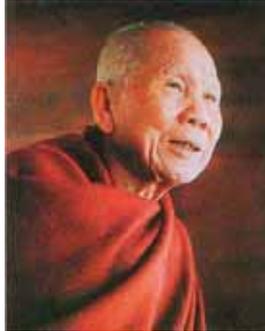
ปิดทันทีเลย คือก่อนหลังนั้นละ

นี่พูดถึงเรื่องอาจารย์มี โอ้ย เราดีใจนะพูดถึงเรื่องอาจารย์มีสูงเนิน เราเคยไปพักแล้วนี่ ไปพักกับท่านนั้นแหละ ถ้าไม่มีท่านอาจจะไม่ได้พักก็ได้ เพราะท่านเป็นแม่เหล็กใหญ่อยู่นั้น พอเราทราบว่าท่านอยู่ที่นั่น ก็บึ่งเข้าหาเลย พักกับท่านนั้นอย่างนั้นแล้ว โอ้ย ท่านเมตตามากจริงๆ กับหลวงตานะ รู้สึกเมตตามากจริงๆ เหมือนหนึ่งว่าเป็นกรณีพิเศษนะ มาเห็นบอกพระเถร

นี่ท่านมหาบัวนะ ลูกศิษย์ผู้โปรดท่านอาจารย์มั่น อู๊ย อย่าพูดอย่างนั้นเถอะ นานๆ ได้พบกันท่านว่าอย่างนั้นนะ ท่านว่าลูกศิษย์ผู้โปรดหลวงปู่มั่น ท่านว่าฉันนะ อู๊ย อย่าพูดอย่างนั้นขอพูดบ้างเถอะ มันไม่ได้พูดสักที่ท่านว่า แล้วท่านก็พูดเอาอย่างเต็มปากของท่านเลย เราก็หมดท่า ท่านก็พูดกับพระกับเถรนั้นละ คุยกัน ไห้ สนุกสนาน

ที่ท่านพักอยู่สูงเนินก็ดี วัดป่า ท่านอยู่วัดป่าของท่าน เรารักเราเคารพท่านมากจริงๆ นะ เรียกท่านว่าครูจารย์เลยแหละ คือมันติดปากมาแต่ตั้งเดิม เรียกแต่ครูจารย์ๆ สนิทติดปากไปหาท่าน ท่านอยู่ในเขานะ ท่านแก่ๆ อย่างนั้น อู๊ย คึกคักๆ คุยกันตั้งนานกว่าจะได้กลับเพราะไม่ได้ค้าง เราไปเราทราบว่าท่านอยู่ที่นั่น เราก็เข้าแวะเลย เข้าไปหาท่าน เสร็จเรียบริ้อยแล้วเราถึงออกมา แล้วก็ไปกรุงเทพฯ เป็นอย่างนั้นละ ท่านอยู่ที่ไหนเราไปหา อยู่ที่สูงเนินเราก็ต้องไปพักกับท่านเลย มาจากกรุงเทพฯ ก็เข้าไปพักกับท่าน ไม่ได้มาก น้อยก็เอา นานๆ ได้พบท่านที่หนึ่งได้กราบท่านพอแล้ว เพราะฉะนั้นวัดสูงเนินถึงได้ไปพักที่นั่น

เพชรน้ำหนึ่ง ฝ่ายธรรมยุต

หลวงปู่ต้อ อจลรัสมโฆ   หลวงปู่หล้า เขมปัตโต   คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ

ครูบาอาจารย์องค์ไหนเท่าที่เราได้ทราบมานี้ ไปหาครูบาอาจารย์ โถ เวลาเราไม่ได้คุยกับท่านนี้ก็เหมือนกับว่าเราทุกข์แต่เราคนเดียวในการประกอบความเพียรชำระกิเลส แต่เวลาไปหาครูบาอาจารย์องค์ที่ปรากฏชื่อลือนาม ไปสนทนากันแล้ว เราหงายเลยนะ เรียกว่าสู้ท่านไม่ได้ สู้ท่านไม่ได้ยังไง ความเพียรของท่านนะซี เด็ดเดี่ยว เอา เป็น-เป็น ตาย-ตาย เวลาท่านเล่าออกมา โถ ไม่ใช่เล่นๆ นั้นเห็นไหมกิเลสต้องเอาแบบรอดตายเที่ยว มันถึงพื้นตัวขึ้นมาได้ มาเป็นครูเป็นอาจารย์

อย่างลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนี้เป็นยังไง ในทั่วประเทศไทยเราว่าอย่างนี้เลย ไม่มีใครที่จะผลិតลูกศิษย์ลูกหาที่ดั่งงามจนกระทั่งถึงเพชรน้ำหนึ่งลงมาได้มากยิ่งกว่าหลวงปู่มั่นนะไปที่ไหนทั่วประเทศไทย มีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นๆ ทั้งนั้นนะองค์สำคัญๆ นั้นเห็นไหม ท่านปฏิบัติตัวของท่าน

หลวงปู่มั่นนี้ถึงขั้นสลบไสลนะ เวลาท่านเป็นไข้ท่านนั่ง

ภาวนา ท่านไม่ถอย ล้มสลบลงไป ท่านบอกว่า สลบถึง ๓
 หนเหมือนกันนะ นี่ตอนที่ท่านเป็นไข้ ท่านไม่ถอยความเพียร
 นั่งภาวนานี้ล้มทั้งหงายไม่รู้เลย ท่านว่างั้นนะ พอรู้สึกตัวขึ้นมา
 มันสลบลงไปแล้ว ลูกขึ้นใหม่เอาใหม่ นุ่นฟังซินะ ท่านเล่าให้ฟังนะ
 ๓ หน สลบนี้สลับตอนเป็นไข้ทุกครั้งแหละ คือท่านไม่ถอย
 เป็นไข้ก็ไข้ เอา นั่งภาวนานี้ซัดนี้สลับล้มลงไป พอรู้สึกตัวขึ้นซัดอีก
 ท่านว่างั้นนะ นั่นเห็นไหมหนักไหม นี่ละครูบาอาจารย์ของพวกเรา
 ในสมัยปัจจุบัน

ต่อจากนั้นครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่เป็นเพชรน้ำหนึ่ง ๆ
 เวลานี้อัฐิของลูกศิษย์ลูกหาหลวงปู่มั่นมีน้อยเมื่อไรที่กลายเป็น
 พระธาตุ ๆ อัฐิที่ลงได้กลายเป็นพระธาตุแล้วนั้น คือ พระอรหันต์ ๆ
 นั้นเอง ท่านดีตราไว้แล้ว ในตำราบอกอย่างชัดเจนทีเดียว นี่มีมาก
 ขนาดไหนลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนี้ โห ตั้ง ๑๐ กว่าองค์ไม่ใช่บ่อย ๆ
 นะ มีแต่องค์สำคัญ เริ่มมาตั้งแต่หลวงปู่แหวน หลวงปู่ขาว
 หลวงปู่คำดี หลวงปู่พรหม อู้อยู่ หลายองค์นะ ที่ได้เป็นพระธาตุแล้ว
 อัฐิท่านเป็นพระธาตุ ๆ แล้ว นอกจากนั้นก็ยังมีทั่ว ๆ ไป

อย่างผู้เฒ่าแม่แก้วที่ท่านเคยเล่าให้ฟังว่า จะบวชเป็นเณร
 ใหนักนั้นนะ อัฐิก็กลายเป็นพระธาตุแล้ว แม่ชีแก้ว ก็อย่างนั้นแล้ว
 ผู้หญิงก็แม่ชีแก้วคนหนึ่งก็อัฐิกลายเป็นพระธาตุ นี่ก็ลูกศิษย์ต้น
 ของหลวงปู่มั่น ตั้งแต่แกยังเป็นสาวอยู่ ท่านหลวงปู่มั่นท่านแนะนำ
 สั่งสอน หลังจากนั้นมาแล้ว เวลาแกตายลงไปนี่ อัฐิของแก
 ก็กลายเป็นพระธาตุ

ส่วนพระนี่มีมาก เท่าที่จำได้นี้ ท่านหล้า ภูจ้อก้อ
 นี่ก็เป็นพระธาตุแล้ว หลวงปู่ดีอ นี่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนะ
 หลวงปู่ดีอนี่ก็กลายเป็นพระธาตุ โอ้ย สวยงามมากนะ เราไปเห็น
 ด้วยตาเราเอง ให้พระเอาออกมาให้ดู พอทราบวา องค์ไหนเป็น

พระธาตุๆ เมื่อมีโอกาสแล้ว เราจะไปดูจนได้ด้วยตาของเราเอง แล้วหายสงสัยๆ

อย่างหลวงปู่ตื้อนี้ โอ้ย สวยงามมากจริงๆ สดใส เหลืองอร่ามเลยเทียว เป็นเม็ดๆ เท้าเม็ดข้าวโพด เล็กกว่านั้นหน่อย มองดูแล้วเหมือนทองคำ อัจฉิของหลวงปู่ตื้อสวยงามมากจริงๆ นื่องค์หนึ่ง นี่ก็เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มัน

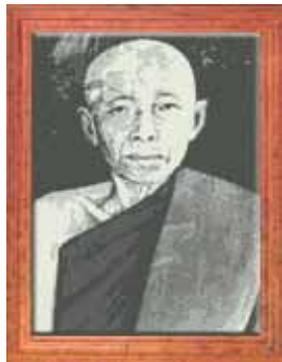
หลวงปู่พรหมก็ลูกศิษย์หลวงปู่มัน นี่ก็เพชรน้ำหนึ่ง นี่กลายเป็นพระธาตุ เท้าที่เราจำได้ก็ หลวงปู่ขาว หลวงปู่ตื้อ หลวงปู่แหวน หลวงปู่คำดี หลวงปู่พรหม เท้าที่ทราบมาโดยลำดับ ท่านหล้า จากนั้นก็ ท่านจวน หลวงปู่ฝั้นก็เป็นนะ แต่ส่วนใหญ่ที่เก็บไว้นั้นไม่เป็น เขาเอาไว้ในบ้านเป็น หลวงปู่ฝั้นก็แน่แล้วว่าเป็น แล้วก็ ท่านสิงห์ทองก็เป็น นี่ก็เคยอยู่กับท่านมาแล้วเหมือนกัน นับมานี้ตั้ง ๘-๙ องค์แล้วนะ เท้าที่ทราบมานี้เป็นพระธาตุแล้วทั้งนั้น

ครูบาศรีวิชัย

หลวงปู่จวน กุลเชฏโฐ

หลวงปู่เก็ง อธิมุตตโก

หลวงปู่มัน พุดถึง ครูบาศรีวิชัย

หลวงปู่มันท่านพุดชมเชยสรรเสริญครูบาศรีวิชัย ท่านพุดด้วยความเคารพจริงๆนะ เราดูอากัปกิริยาของท่าน พุดด้วยความ

สนิทสนมในจิตใจ ท่านพูดด้วยความเคารพจริง ๆ ครูบาศรีวิชัย ท่านนั่งได้นะทั้งวัน เขาเอาอันนั้นมาถวาย อันนี้มาถวาย เพราะทำทางขึ้นดอยสุเทพ คนแถวนั้นมาหมดเลย ครูบาศรีวิชัย ท่านเป็นตัวประธาน เป็นองค์ประธานนะ เขาเอาอันนั้นมาถวาย อันนี้มาถวาย ท่านให้พรทั้งวัน ท่านว่า อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ฆลข ฆลข ตาไม่ลืม เฉพาะให้พรโยม อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ฆลข หมดทั้งวัน

นี่ท่านก็มาสรุบนะ เราก็อัศจรรย์ท่าน ท่านทนจริง ๆ ถ้าอย่างเราไม่ได้ เผลอเลย หมดวัน พอดีนขึ้นมากคนเต็มแล้ว คำก็ยังไม่หนี ทั้งวัน อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ฆลข อยู่นั่น เราก็เลยไม่ลืม ก็ท่านพูดเอง เวลาพูดไปสัมผัสถึงครูบาศรีวิชัย ท่านสนิทสนมกันมากนะครูบาศรีวิชัยกับหลวงปู่มั่นเรา ดูเวลาท่านพูดให้ฟัง โอ้ย! จึงรู้ว่าท่านสนิทสนมกันมาก ทีนี้เวลาท่านพูดท่านก็พูดด้วยความสนิทจริง ๆ พูดด้วยความ เลื่อมใส

หลวงปู่เก็ง อธิมุตตโก

ท่านอาจารย์เก็ง นี่ก็เป็นคนสามผง ลูกศิษย์องค์สำคัญ องค์หนึ่งของหลวงปู่มั่น ท่านอาจารย์เก็งนี้แต่ก่อนท่านเป็น อุปัชฌาย์ ท่านอาจารย์เก็ง ท่านอาจารย์สีลา นี่ล้วนแล้วแต่เคยเป็น อุปัชฌาย์มาก่อนในฝ่ายมหานิกาย แล้วเกิดความเคารพเลื่อมใส เมื่อได้ยินได้ฟังธรรมจากหลวงปู่มั่นเราแล้ว เลยยกวัดญัตติใหม่ หมดเลย อุปัชฌาย์ท่านอาจารย์เก็งนี่องค์หนึ่ง ท่านอาจารย์สีลา บ้านวา อากาศอำนวย นี่องค์หนึ่ง

ท่านอาจารย์เก็งนี้อยู่บ้านสามผง ยกขบวนไปญัตติเลย ญัตติทั้งวัด ๆ อุปัชฌาย์เก็งหมดทั้งวัด อุปัชฌาย์สีลากียกหมดทั้งวัด

ญาติใหม่ นี่เป็นลูกศิษย์องค์สำคัญของท่านองค์หนึ่ง ก็คงเป็นนิสัยวาสนาจะเกี่ยวโยงอะไรกันมากกับท่านนั้นแหละ นี่ละสายบุญสายกรรมหากเป็นมาเองนะ ท่านได้รับการอบรมกับหลวงปู่มั่นมาเต็มที่แล้ว จากนั้นท่านก็แยกออกไปนูน ลงชลบุรี ไปทางชลบุรีเลยท่านไปตั้งวัดอะไร บางพระ นั่นท่านอาจารย์เก็งนะนั่น เหตุที่ท่านเหล่านั้นจะเข้าอกเข้าใจทางด้านธรรมปฏิบัติ ก็ท่านอาจารย์เก็งไปพักที่นั่นตั้งที่นั่น ไปอยู่หลายปีนะ บางพระท่านไปพักที่นั่นหลายปีแล้วแฉะนั้น ท่านตั้งสำนักไว้ในที่ต่างๆ ตามประชาชนเขาขอร้องให้สร้างวัด

ท่านเป็นพระที่จริงจังมากนะ เต็ดเดี่ยว ท่านอาจารย์เก็งเราก็คุ้นกับท่านอยู่แล้ว อันนี้เราไม่ได้เห็นด้วยตาตัวเอง ได้ทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนะ เราเชื่อไว้ก่อนแล้วแหละ เพราะท่านจริงจังมาก ข้อวัตรปฏิบัติ เคร่งครัดทางธรรมวินัย แต่เรายังไม่ได้ไปเห็นจริงๆ ที่ว่าเป็นพระธาตุแล้วนะ เรายังไม่ไปเห็น แต่เราก็เชื่อไว้ล่วงหน้าอยู่แล้ว เพราะเชื่อปฏิบัติการดำเนิน ความสัตย์ความจริงของท่าน เคร่งครัดในธรรมวินัยมาก

ลูกศิษย์ลูกหาอยู่ทางจังหวัดชลบุรีน้อยเมื่อไร ลูกศิษย์ลูกหาท่านอาจารย์เก็งนี้ ทั้งพระทั้งอะไรนะ ประชาชนก็เเยอะ พระก็เเยอะแล้วจากนั้นก็ต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ พระกรรมฐานเราเกี่ยวโยงกันตั้งแต่โน้นละ ตั้งแต่ท่านอาจารย์เก็งไปเป็น.. รู้สึกจะเป็นครั้งแรกเลยทางฝ่ายกรรมฐานสายหลวงปู่มั่นลงไปทางเมืองชลนะ มีท่านอาจารย์เก็ง จากนั้นก็องค์นั้นไปองค์นี้ไป ท่านอาจารย์เก็งเป็นหลักอยู่นั้นนาน โอ๊ย หลายปีนะ

เราไปพบกันอยู่ที่สกลนคร ที่ท่านมาเยี่ยมหลวงปู่มั่น

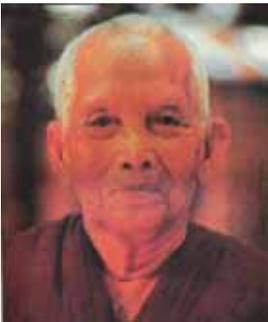
พบกันกับเราที่สกลนคร ตอนนั้นท่านอยู่จังหวัดชลย อยู่หน้าท่านยังไม่มา ท่านมาเยี่ยมบ้านของท่านด้วยความจำเป็น แล้วก็มากราบพ่อแม่ครูจารย์มั่นเรา ก็ได้พบกันกับเราที่สกลนคร จากนั้นท่านก็กลับไปเมืองชลย คือตอนนั้นท่านยังอยู่โน้น ท่านยังไม่มา ตอนแก่นี้ท่านถึงได้ย้ายมาทางสามผง ก็มามรณภาพทางนี้ โห ท่านเป็นพระดีทีเดียวมากนะ แต่เรายังไม่ได้เข้าไปดูที่สำนักของท่าน บางพระ ว่าอยู่บางพระ ว่าจั้นนะ จังหวัดชลย ผ่านไปผ่านมาหากไม่ได้เข้า ท่านอยู่จริง ๆ สำนักนั้นอยู่ที่ตรงไหน บอกแต่ว่าบางพระเท่านั้นแหละ ท่านอยู่นาน แล้วแถวรอบ ๆ นั้นยังมีนะ แดกสาขาออกไป

พวกพระพวกอะไรที่มารับการศึกษาจากท่าน เป็นลูกศิษย์ลูกหาของท่าน กระจายออกไปเกาะตามอะไรก็มีอยู่ทางนั้นนะ เราไปอะไร เขาเลยบอก นี่สำนักนี้เราลืมแล้วแหละ เราไปเห็นสำนักนี้ที่ท่านอาจารย์เก็ง ท่านมาสร้าง พาลูกศิษย์มาสร้างที่นี่ ไม่ใช่บางพระนะ แถวนั้นแหละเป็นเกาะอะไรไม่รู้ เราก็ไปซอกแซกมันก็ดูเหมือนกันนั่นแหละ ไปที่นั่นที่นี้เห็นหมด ท่านเป็นพระที่น่าเคารพมาก

พูดถึงเรื่องท่านอาจารย์เก็ง ท่านไปทำประโยชน์ทางเขตเมืองชลย เมืองชลย นี่มากที่สุด ดูว่าไม่ได้ไปทางระยองนะ ทราบว่าอยู่เขตเมืองชลย กว้างขวาง สำนักต่าง ๆ ออกจากท่านองค์เดียว มีลูกศิษย์ลูกหาไปตั้งสำนักมีความเคารพเลื่อมใส บวชอยู่กับท่าน แล้วก็แยกออกไปตั้งหลายแห่งจนกระทั่งทุกวันนี้ ที่ท่านอาจารย์เก็ง ทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุแล้ว แต่เรายังไม่ได้ไปเห็น แต่เราค่อนข้างจะเชื่อไว้แล้ว ถึงยังไม่เห็นก็ตาม

เพราะเชื่อปฏิบัติของท่าน เป็นคนเด็ดเดี่ยวจริงจังมาก ทุกอย่างคล้ายคลึงกับนิสัยพ่อแม่ครูจารย์มั่นเรา นิสัยเด็ดเดี่ยวจริงๆ ว่าอะไรเป็นอันนั้นเลยเทียว นี่ละหลวงปู่มั่นเราเป็นอย่างนั้นเด็ดเดี่ยว ว่าอะไรเป็นอันนั้น ท่านอาจารย์แก๊งก็เหมือนกัน นิสัยแบบเดียวกัน มาพบก็คุยกันสนิมสนมกันอยู่ กับท่านนะ

ตอนที่ได้คุยกันพอสมควร ก็คือตอนที่ท่านมากราบเยี่ยมพ่อแม่ครูจารย์มั่น อยู่สกลนคร ท่านมาจากเมืองชลข มีลูกศิษย์ตาผ้าขาวมาคนหนึ่ง แล้วมีพระติดตามองค์เดียว เพราะท่านบอกท่านมาชั่วคราวแล้วท่านจะกลับ ท่านว่าฉัน กลับเมืองชลขก็ได้คุยกันตรงนั้นแหละ คุณลักษณะท่าทางของท่านสำคัญอยู่ จากนั้นก็ได้พบกันทางสามผงอีกทีหนึ่งนะตอนท่านย้ายมาแล้วท่านแก่แล้ว ได้พบกันทีหนึ่ง ปีท่านอยู่สามผงเป็นอุปัชฌาย์ญาติติมาอยู่ นั้น ท่านอาจารย์สีลา ก็เสียแล้ว ท่านก็เสียแล้วแหละ

หลวงปู่บุดดา ถาวโร วัดกลางชูศรีเจริญสุข จ.สิงห์บุรี

หลวงปู่บุดดา อายุ ๑๐๐ ปีพอดี ผู้เฒ่าก็สำคัญ อยู่ถึง ๑๐๐ ปีนี้พอแล้วละ เป็นว่าหลวงปู่บุดดานี้เป็นพระสำคัญอยู่นะทางด้านจิตใจสำคัญอยู่ แต่ข้างนอกพวกนั้นเอาไปถลุงหมดแหละ พวกผีพวกเปรตนะ ทางภายนอกถูกเขาถลุงหมดแหละ ก็ผู้เฒ่าปล่อยแล้วนี่ ว่าอะไรก็ปล่อยไปเลย พวกนั้นก็สันทถลุงแหละ

คุ้นกันนะกับเราก็คือ แต่ไม่ได้พูดธรรมะธัมมโมกันโดยเฉพาะ แต่พอเชื่อแนในใจแล้ว

ผู้เฒ่านี้เป็นพระสำคัญ ในสำนวนโวหารพูดอะไรออกมา มันก็แปลกๆ อยู่ มันแปลกมาจากใจนั้นละ จะแปลกมาจากไหน ใจไม่แปลกมันก็ไม่แปลก ถ้าใจแปลก มันแปลกทั้งนั้น กิริยาแสดงออกมามันแปลก มันแปลกออกมาจากหัวใจ ผู้เฒ่าสำคัญอยู่องค์หนึ่ง

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม เทวดามาใส่บาตร

ท่าน (หลวงปู่ชอบ) พูดเรื่องที่ท่านกลับมาจากพม่า เรียกว่า เสียงเป็นเสียงตายมา ท่านว่าจั้นนะ ก็เรียกว่าสมท่านเป็น กรรมฐานกล้าหาญนั่นเอง ตอนนั้นเป็นสงครามโลกครั้งที่สอง พวกทหารอังกฤษมาป่วนเขื่อนอยู่ในเขตพม่า พอดีท่านบิณฑบาต กำลังนั่งให้พรเขาอยู่พวกทหารอังกฤษเข้ามา เขาก็เลยมาถามพวกนี้ เขาไม่ไว้ใจว่าพระนี่เป็นพระไทย

เวลานั้นเหมือนกับว่าทางโน้นเป็นข้าศึกกับไทยอยู่ พวกอังกฤษนะ ทางนี้ก็พูดรับรองยืนยัน ท่านมาตั้งแต่ ก่อนสงครามโลกเกิด ท่านมาหลายปีแล้ว ท่านมาพักอยู่ที่นี่นาน ท่านไม่มีอะไร เขาก็ยังไม่แน่ใจ เขาดูแล้วดูเล่า พอกลับไป วันหลังเขามาอีก มาอีก เขายังถามหนักเข้าๆ เห็นท่าไม่ได้การ

เขาจึงมาส่งท่าน กลัวว่าพวกอื่นมาจะหนักยิ่งกว่านี้ ดีไม่ดีฆ่าท่านเสีย เลยเอาท่านไปส่งใส่ทาง

ทางนี้ก็เส้นทางไปเมืองไทย เป็นทางที่พวกชายของเถื่อนพวกผีเน่พวกอะไร เขามีทางพอเป็นด่านๆ พอไปได้ เขาก็ไปบอกทางให้ท่านจับต้นทางอันนี้ไว้ให้ดี ท่านสังเกตให้ดีนะ รอยพวกสัตว์พวกเนื้อ พวกเสือพวกช้างมันผ่านไปผ่านมา ก็สังเกตให้ดี ให้จับต้นทางให้ดี ถ้าผิดจากนี้แล้ว ท่านจะไปไหนไม่ได้เลย ดงใหญ่มาก เดินเป็นวันเป็นคืนเลยจะว่าไง ท่านก็พยายามจับทางนั้นละมา นี่ละที่นี้ก็มาสำคัญตอนที่เคยเล่าให้ฟังแล้วว่าวันนั้นท่านเพลียมากจริงๆ ท่านบอก ข้าวกี้ไม่ได้ฉัน แล้วก็เดินทั้งวันด้วย เพลียมาก ท่านเลยรำพึงในใจ ท่านเล่าให้ฟังนะ ที่มันเหนื่อยขัดเจนนมาก

พอมาถึงที่นั่นเพลียเป็นกำลัง ก้าวขาจะไม่ออกแล้วยังงัยกันแต่ก่อนตั้งแต่เราอยู่เป็นปกติ เทวบุตรเทวดาก็มาเกี่ยวข้องกับเราอยู่เสมอท่านนึกในใจ แต่เวลานี้เรากำลังจะเป็นจะตาย เทวบุตรเทวดาทำไมใจดำน้ำขุ่นเอาหนักหนา พระกำลังจะตายก็ไม่เหลียวแลกันบ้างเลยยังงัยกัน ท่านนึกอย่างนี้ คือท่านอดอาหารท่านไม่ได้ฉันอาหาร ไปอีกดูไม่ถึง ๓๐ นาทีนะปรากฏว่าถ้าอย่างนานก็ระยะนี้ ท่านก็เดินไปๆ ดงข้างล่างมันโล่งๆ หน้อยข้างบนมันมืดหนาไปหมดด้วยใบไม้ ข้างล่างมองเห็นโล่งๆ

ท่านมองไปเห็นบุรุษคนหนึ่งนั่งจบบอาหารอยู่ เลยมองไปอ้าว นี่คนจะใส่บาตรหน้า ก็ดงอันนี้เป็นดงทั้งดงไม่มีผู้มีคน คนๆ นี้เขามาจากไหน ถึงมาใส่บาตรเรานี้ ท่านก็เดินไป พอเดินไปถึงนั้นเขาก็บอกว่านิมนต์ท่านพักที่นี้ก่อน ขอใส่บาตรท่านโยมมาจากไหน ท่านถาม มาจากไหนขึ้นนี้สูงๆ โน่น ไม่ได้บอกว่า

มาจากบ้านนั้นบ้านนี้ มาจากโน้นชี้ไปสูงๆ เขาก็เตรียมจะใส่
ท่านก็เลยปลดเปลื้องอะไรออก เอาบาตรออก รับเขา

แล้วเขาก็บอกว่าไม่เป็นไรแหละ ท่านจะถึงเมืองไทย
ในวันนี้แหละ นิมนต์ฉันบิณฑบาตเสียก่อนค่อยไป จะถึงเมืองไทย
ในวันนี้แหละ เขาว่าอย่างนั้นนะ แล้วแต่งเนื้อแต่งตัวก็เหมือน
ทางคนไทยเราแต่ง ว่างั้นนะ แต่ดูลักษณะท่าทาง อู๊ยะ เป็นสง่าราศี
ทุกอย่าง คนๆ เดียวผู้ชาย อายุจะประมาณสัก ๓๐ นี้ กะว่า
ประมาณนั้น พอท่านเตรียมบาตรออกไป เขาก็มาใส่บาตร
พอเข้ามานี้ก็กลิ่นไม้ไซ่กลิ่นธรรมาดา กลิ่นบั้งขึ้นมานี้

อ้อ นี่พวกเทพใส่บาตรเรา ท่านนึกในใจ ใส่บาตรนั้น
ของพอดิบพอดีนี่อันหนึ่งที่สำคัญมาก ท่านว่า อาหาร
ท่านบอกมีปลา มีอะไรหลายอย่างไม้ไซ่อย่างเดียว เขาใส่
อย่างละพอดิ ๆ เขาจัดใส่บาตรเสร็จเรียบร้อยแล้วท่านก็ให้พรเขา
ให้พรแล้ว ทีนี้ผมจะลากลับบ้านแหละ บ้านโยมอยู่ไหนล่ะ อยู่โน้น
ชี้ไปทางโน้นอีกแหละ ชี้ขึ้นฟ้าโน่น

ทีนี้จับจ้องจะดูเขาจะเคลื่อนไหวไปไหนมาไหน
พอรับบาตรแล้วเขาไหว้เสร็จเรียบร้อย ให้พรเขาแล้ว เขาก็ไป
มีต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งอยู่ข้างๆ นั้น พอไปนี้ เขาก็ไปลับต้นไม้ใหญ่
ทีนี้ยังจ้องใหญ่เลย เขาจะไปยังใง พอถึงต้นไม้ใหญ่แล้วหายเงียบ
ออกทางนี้ ดักดูก็ไม่เห็นออกทางไหน ดักดูไม่เห็น หายเงียบเลย
อื้อย เทวดาแล้วแหละ ท่านว่าอย่างงั้น ไม่เห็นเลย หายเงียบเลย
นี่ท่านพูดเอง

แล้วก็มาฉันจังหัน จังหันนี้ก็เอาอีกแหละ ถ้าจะเกินนั้นไปอีก
ก็ไม่ได้ อิมพอดิเลย ทุกสิ่งทุกอย่างเรียกว่าหมดทุกชั้น พอดิทุกอัน
ท่านว่าอย่างนั้น เอ้ มันทำไมถึงพอเหมาะพอสม ไม้ไซ่เทวดา

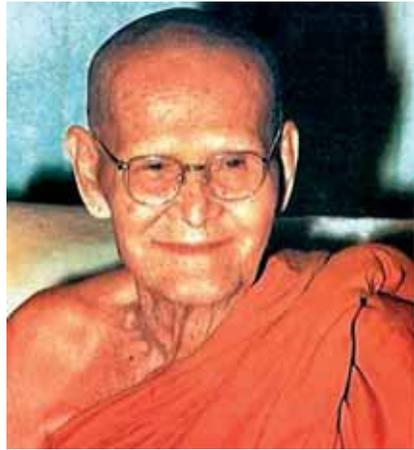
จะมาใส่ได้ยังไงอย่างนี้เอาอีกแหละ ต้องเทวดาแน่ๆ วันนั้นรู้สึกว่่าปีติยินดี ธาตุชั้นรัก็ม่ก่าล้ง เดินมาถึงเมืองไทยในวันนั้น เข้าทางเมืองกาญจนรันะ ท่านมาทางเมืองกาญจนรั

นี่ท่านเล่าให้ฟัง เทพแหละไม่ใช่ใคร ท่านว่าอย่างงั้ อาหารการกินหอมหวาน อาหารเอริตอรัอย ก็พวกปลาพวกอะไร ธรรมดา แต่ทำม่หรือว่่าจะเป็นเพราะเราหิวมากก็ม่ทราบ ถ้าว่่าหิวเรากั้เคยหิวนี้ะ ถ้าว่่ากลั้มนั้ก็แปลกๆ อะไรก็แปลกๆ ไปหมดนี้ะ ท่านว่าอย่างงั้ นี้ท่านเล่าให้ฟังเป็นกั้ตนเอง ทุกอย่่าท่านเล่าหน้าฟังนะ กั้พวกเทพรู้สึกท่านข่านาญอยู่มาก ท่านอาจารย์ฝั้หนึ่ง ท่านอาจารย์ชอบ หนึ่ง ยกพ่อแม่ครูจารย์มัน เราเสีย เหล่านี้รู้สึกเด่นๆ ทั้งนี้

ท่านอาจารย์ชอบนี้องคั้หนึ่งเด่นมาก เวลาท่านไปพักอยู่ทางเชียงใหม่ก็เหมือนกั้ัน พูดถึงเรื่องพวกเทพพวกอะไร เขามาฟังเทศน์ฟังธรรมเขามาขั้บกล่อมท่านก็มี ท่านว่่านะ ขั้บกล่อมตามประสาของเทพเขานั้แหละ ขั้บกล่อมเป็นลักษณะเหมือนเพลง แต่ไม่ใช่เพลงท่านว่าอย่างงั้นี้ะ เป็นเรื่องของเทพ ท่านว่่า เขานั้เขาม่ได้มีเรื่องโลกสงสารมาเจือปน กิริยาอาการที่เขาสแสดงออก เขาสแสดงออกด้ว้ความปลั้มปีติ ในครูบาอาจารย์ ในธรรมทั้งหลายของเราต่างหาก ที่เขาสแสดงอาการอย่างนี้้อออกมา แต่ถ้าว่่าทางโลกแล้วก็เรียกว่่าแสดงควมรั้เรึงกั้ันแบบมหรสพครบงั้ไปอย่างนี้ะแหละนะ แต่นี้ม่เป็นอย่่านี้ะ ท่านเล่าให้ฟัง นี้พูดถึงเรื่องเทพนะ นี้อั้ฐิของท่านได้ทราบว่่าเป็นพระธาตุแล้วใส่เป็นแก้วไปเลย แต่เรายังม่ได้ไปดู มีโอกาสเราถึงจะไปดูอั้ฐิ

หลวงปู่พรหม จิรบุญญ์

หลวงปู่ขาว อนาลโย

หลวงปู่พรหม จิรบุญญ์

วัดประสิทธิธรรม จ. อุตรธานี

หลวงปู่พรหม นี้ได้พูดกันอยู่ที่บ้านนามน อันนี้ท่านก็เล่าให้ฟัง ชัดเจนมากนี่ก็ดี เวลาเงียบๆ วันไหนไม่ได้ขึ้นหาพ่อแม่ ครูจารย์มัน ก็แอบไปหาท่าน ค่อยกันสองต่อสองทุกคืน ค่อยสนทนากัน ท่านพูดให้ฟังทุกแง่ทุกมุมในการปฏิบัติธรรมของท่าน นี่ท่านก็ผ่านที่เชียงใหม่ ท่านผ่านมานานแล้วนี่ ก็รู้ได้อย่างชัดเจนละซี ท่านเล่าให้ฟัง ถึงเรายังไม่รู้อิโหนอิเหนอะไร ทางปริยัติทางอะไร มันก็เข้ากันได้ๆ ลงใจทันที นี่อัฐิของท่าน กลายเป็นพระธาตุ

หลวงปู่ขาว อนาลโย

วัดถ้ำกลองเพล จ.อุตรธานี

องค์ที่เราชัดเจน ก็มีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มันทั้งนั้น ที่ระบุนาม ออกมานี้มีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มันทั้งนั้น แต่ไม่ทราบว่าจะจุดไหนๆ ที่ท่านสำเร็จที่นั่นที่นี้ จำได้แต่หลวงปู่ขาวท่านเล่าให้ฟัง เพราะนั้น

ซัดกันเสียเต็มเหนี่ยวจึงได้รู้เรื่องหมดละซี ท่านบอก จนกระทั่ง สถานที่ ที่จุดเฉพาะเสียด้วยนะ ท่านบอกว่า โรงขอด อำเภอพร้าวน้ำหอม ท่านไปสำเร็จ (บรรลุนิยามธรรม) อยู่ที่นี่

ท่านเดินออกไป ท่านไปอาบน้ำ ท่านว่าอย่างนั้นนะ ไปเห็นข้าวเขากำลังสุก เขียวก็มี กำลังพอทำข้าวเม่านี่ก็มี อ่อนอยู่ก็มี ท่านก็ดู นี่ละธรรมะจะโตไปตามนั้น ข้าวมีหลายประเภท คนที่มีบารมีแก่กล้าแล้วก็เหมือนข้าวสุก ไม่เป็นอื่น จะสุกโดยถ่ายเดียว ผู้ที่บารมีลดลงมากก็เป็นอย่างนี้ๆ ท่านไล่ลงไปนะ ข้าวประเภทลดกันลงมา ก็บารมีอยู่ในขั้นนี้ๆ ท่านไล่ไปจนกระทั่ง ลงถึงรากถึงโคน ที่มันเป็นดอกเป็นผลไปแล้วก็เป็น ที่อยู่กับต้น มีแต่ใบเฉยๆ คอยจะตายอยู่กับต้นก็มีไซ้ไหมล่ะ ในต้นข้าว ต้นนั้นแหละที่เป็นดอกเป็นผลไปแล้วก็มี ที่รองกันลงมากก็มี ที่ฝังอยู่กับโคนของมันก็มี คอยแต่จะตาย

ท่านพิจารณาไป จิตของเรามันเริ่มแรกมาตั้งแต่ต้นๆ ขึ้นไปเรื่อยๆ เมื่อได้รับการบำรุงเสมอก็เป็นอย่างนี้ๆ ท่านพิจารณา อาบน้ำก็มีแต่อันนี้เป็นอารมณ์ ท่านว่าอย่างนั้นนะ อาบน้ำเสร็จ มันไม่เสร็จท่านว่า เข้าห้องไปที่นั่งภาวนาเลย เอาอันนี้เข้ามาเป็น สนามมวดยเลย ซัดกัน เลยฝังขึ้นในคืนวันนั้น อย่างนั้นแหละ ธรรมะอัตโนมัตติ ท่านเล่าให้ฟัง นั่นเห็นไหมสติปัญญาอัตโนมัตติ ขึ้นสติปัญญาอัตโนมัตติแล้ว เดินไปไหนเป็นธรรมทั้งหมดนะ ธรรมะจะกว้านเข้ามา เป็นธรรมๆ ทั้งหมด

ถ้าเวลาจิตมันเป็นกิเลส กิเลสเต็มตัวแล้ว ไปไหนเป็น กิเลสทั้งนั้นเต็มตัวๆ ทีนี้เวลาจิตได้ก้าวออกสู่ธรรมแล้ว ก็แบบเดียวกัน ไม่ได้ผิดกันแม้เปอร์เซ็นต์เดียว เวลากิเลส มีกำลังกล้านี้มันเป็นอัตโนมัตติ หมุนของมันต่อสัตว์โลก

ทั่วแดนโลกธาตุ ไม่มีต้นมีปลาย มันหมุนของมันอยู่อย่างนั้น คิดแย็บออกไปเป็นแล้ว เพราะกิเลสดันออกให้คิด คิดออกไป ก็เป็นกิเลส เป็นดอกเป็นผลของกิเลสทั้งนั้นๆ เป็นปกติของสัตว์โลก เมื่อไม่มีอะไรแทรกขึ้นมา ก็ไม่มีคู่แข่งละซี เมื่อมีธรรมแทรกขึ้นมา ธรรมก็เป็นคู่แข่ง แข่งเข้าไปเรื่อยจนกลายเป็นธรรมอัตโนมัตติ เหมือนกัน

อำนาจจิตอัศจรรย์ ของ ท่านอาจารย์ฝั้น อาจาโร

บรรดาครูบาอาจารย์นี้ ท่านอาจารย์ฝั้นนี่ที่น่าเคารพน่ารัก น่ากราบไหว้บูชาทุกอย่าง เรารักท่านนะ ไม่เพียงแต่ความเคารพ เลื่อมใส ยังรักท่านอีก อ้อ หายากนะ พุดถึงเรื่องกำลังจิตนี้ สำคัญมาก

ท่านอาจารย์ฝั้นกำลังใจสำคัญ ท่านพุดให้ฟังท่านยังหวาดเสียวอยู่นะ เราไม่ลืม ปีสงครามโลก เขามาทิ้งระเบิด ที่สถานีรถไฟโคราช สถานีใหญ่นั้น พวกนายทหารเขาก็เข้ามาหาท่าน ท่านพุดดูเป็นลักษณะตื่นตื่นหวาดเสียว มันเปลวไปได้ยังไงท่านว่าอย่างนั้น เขามาพุด เราก็ฟังหนึ่งๆ ก็เท่าที่รับเขานั้นแหละ

คือถึงเวลาประมาณ ๖ ทุ่ม่วงไปแล้ว เครื่องบินใหญ่จะมา แล้วเขาจะมาโยนระเบิดลงที่สถานีรถไฟ มันแหลกดหมดแล้ว

เขามาทุกคืน มาโยนระเบิดลงตรงนั้น พอเราหนึ่งๆ แล้ว เขาก็ว่าเราจับ เราจับในใจจริงๆ นะ นี่ชิมันนำคิดเอามากมาย มันก็มาดลบันดาลท่านว่าอย่างนั้นนะ

พอถึงเวลาแล้วเราก็ไปเดินจงกรม ถ้าเครื่องบินมา จะเพ่งเครื่องบิน เพ่งแล้วมันต้องตก ตกคนอยู่นั้นตายหมด ถ้าเพ่งยังงั้นมันต้องตก พอจิตเพ่งปิ้งนี้ก็ลงตุ้มเลย แล้วคนอยู่นั้นตายหมด อะไรตายหมด คนตายหมดนี่ชิมันทำไมระลึกไม่ได้ มันแปลกเอาเหลือเกินท่านว่า พุดแบบตื่นเต้นนะ อู๊ย นำหวาดเสียวเหลือเกิน แล้วก็ดลบันดาล คั้นวันนั้นเครื่องบินไม่มา แปลกอยู่ มันมาทุกคืนจนกระทั่งนายทหารเขาอยู่ไม่ได้ เขาวิ่งมาหาท่าน มาแล้ว ท่านก็หนึ่งๆ ก็แสดงว่าปลงใจจะช่วยเขา

ที่นี้เวลาประมาณสัก ๕ ทุ่ม ท่านก็ลงเดินจงกรมคอยดู เหตุการณ์ ฟังซิ ท่านพุดเองนะ คอยดูเหตุการณ์อยู่ที่วัดศรัทธารวม ตอนนั้นท่านอยู่วัดศรัทธารวม ที่นี้พอดึกเข้ามาก็เดินจงกรม สังเกตเหตุการณ์ต่างๆ เจียบๆ ไปเลย จนกระทั่งตี ๒ ท่านถึงออกจากทางจงกรมมา เรื่องก็เลยเจียบไปเลย ฟังมาระลึกได้ที่หลัง โหย นำหวาดเสียวจริงๆ เครื่องบินตกคนตายสักเท่าไร เราไม่ได้คิดอะไรเลย ทำไม่เป็นอย่างนั้น

ท่านพุดด้วยความเสียใจ คือตอนนั้นระลึกไม่ได้เลย นี่สำคัญ ถ้ามาเอาจริงนะๆ นั้นนะเห็นไหมกำลังจิตของท่าน มันบันดาล บันดาล วันนั้นเครื่องบินก็ไม่มาทั้งๆ ที่มันมาทุกคืน ๖ ทุ่ม ล่วงไปแล้วมา ฟังเสียงสนั่นหวั่นไหวละ ระเบิดเขาลง เครื่องบิน แต่ก่อนมัน ๔ เครื่องยนต์ ไม่ได้เหมือนทุกวันนี้ละ มากก็ได้ยิน ท่านยืนรอเหตุการณ์อยู่แล้ว ถ้ามาท่านก็จะเพ่ง ถ้าเพ่งก็ตุ้มเลย แล้วคนในนั้นมีเท่าไรตายหมดเลยท่านว่า อู๊ย เสียวเหลือเกินตรงนี้

ท่านพูดแบบตื่นเต้น แบบเสียอกเสียใจมากที่สุดทีเดียว แต่ก็ไม่เป็นไรแล้วแหละผ่านไป

นี่ละอำนาจของจิต ท่านเชื่อขนาดไหนเชื่อความรู้ของท่านมานี้พอเฟ่งผางนี้ลงเลยท่านว่า อย่างนั้นแหละอำนาจของจิตอย่างไปขึ้นเครื่องบินท่านก็เล่าให้ฟัง ตอนไปเผาศพหลวงปู่มั่นขึ้นเครื่องบินไปเผาศพนั้น เขาเอาเครื่องบินมาลงรับจ้างเราก็พอจำได้ว่า ๒ นาที ต่อ ๔๒ บาท ขึ้นสองนาทีลงๆ เสร็จแล้วเขาก็มาขอให้เราขึ้น เขาไม่เอาค่าจ้าง มานิมนต์ให้ขึ้นเลยอ้อ ขึ้นไปอะไรล่ะ ก็ขึ้นไปชมดินฟ้าอากาศเฉยๆ แหละพาไปเที่ยวแถวนี้แหละ เขาก็มานิมนต์ท่าน ตกลงใจก็เลยไปท่านว่าที่นี้พอไปแล้ว เขาไม่ได้ได้อยู่แถวนี้ละซิ ฟาดนู่นถึงร้อยเอ็ดมหาสารคาม อุบลฯ เขาไม่ได้พากลับงายๆ เที่ยวตระเวนเสียแหลกหมด เราก็ดูดินฟ้าอากาศไป

นี่ท่านมาพูดถึงกระแสจิตนะ ส่งจิตดูไปธรรมดาๆ ไม่เข้าห้องเครื่อง ถ้าจิตเข้าปั๊บบอจ๋อปั๊บนี่จะลงเลย แล้วตายทั้งเราทั้งเรา เวลาตาย ตายทั้งเราทั้งเรา เราตัวเก่งๆ ก็ตายเราตัวเก่งๆ นี้ก็จะตายท่านว่าจั้น ท่านบอกว่าเวลาผ่านเครื่องไปนี้ท่านจะส่งจิตธรรมดาทั่วๆ ไปก็เป็นธรรมดา พอเฟ่งปั๊บนี่มันจะพุ่งเลยพังเลย ท่านถึงบอกว่าต้องระวัง เครื่องเหล่านี้จิตจะไม่เข้าเลย จิตสายไปธรรมดา ดูโน่นดูนี่ไปธรรมดาเขาไปเที่ยวจนกระทั่งเมืองอุบลฯ โน่นแหละ ไม่ทราบกินชาติไปนานแสนนานกว่าจะกลับมา

ท่านพูดถึงเรื่องจิต ไปไหนจิตเราจะไม่เข้าเลยห้องเครื่องเขาส่งไปธรรมดา ดูธรรมดาเหมือนทั่วๆ ไป ถ้าส่งไปนั้นไม่ได้ท่านพูดตรงนี้สำคัญมากนะ ถ้าส่งไปนั้นแล้วก็พังเลย พังทั้งเราทั้งเรา ตายทั้งเราทั้งเรา

หลวงปู่หล้า ชันติโร วัดป่าบ้านนาเกิน จ.อุดรธานี

ท่านอาจารย์องค์นี้ ท่านมีคุณธรรมสูงมาก น่ากราบไหว้บูชา แต่ท่านเสียไปได้ราว ๔-๕ ปีแล้ว เวลาท่านจะจากชั้นนี้ไป ก็ทราบว่าไม่ให้ใครรบกวนวายกับท่านมาก เป็นกังวลไม่สบาย ท่านขอตายอย่างเจียบแบบกรรมฐานตาย จึงเป็นความตายที่เต็มภูมิของพระปฏิบัติ ไม่เคลื่อนกล่นรบกวนวาย

เวลาประชุมเพลิงท่าน ก็ทราบว่าพระผู้ใหญ่ทั้งหลาย ไม่ค่อยทราบกันเลย เนื่องจากท่านไม่ให้บอกใครให้ยุ่งไปมาก รุ่งเปล่าๆ รุ่งกับคนตาย หมดราคาค่างวดแล้ว ไม่ค่อยเกิดประโยชน์เหมือนรุ่งกับคนเป็น ท่านพูดอย่างสบายๆ อย่างนี้เอง ใครจึงไม่กล้าขัดขึ้นคำท่าน ประการหนึ่งก็เป็นคำท่านสั่งเสียด้วยใจจริงด้วย กลัวเป็นบาปถ้าขึ้นคำท่าน แม้ว่าท่านยังมีชีวิตอยู่

ผู้เขียน (หลวงตา) ก็เคยได้ไปพักอาศัยอยู่กับท่าน ในเขาลี้กราวครึ่งเดือน ที่ท่านพักอยู่นั้นเป็นป่าเขา อาศัยอยู่กับชาวไร่บิณฑบาตพอเป็นไปวันหนึ่งๆ ทราบว่าท่านจำพรรษาที่นั่นหลายพรรษาเหมือนกัน ที่นั่นผู้เขียนเคยตั้งเวลาดู ตอนออกเดินทางกลับจากที่พักท่านออกมาหมู่บ้านกว่าจะพ้นจากป่าก็เป็นเวลา ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาทีพอดี จนถึงหมู่บ้านก็ร่วม ๔ ชั่วโมง

ชื่อท่านว่า ท่านอาจารย์หล้า ภูมิลำเนาเดิมอยู่เวียงจันทน์ นับแต่อุปสมบทแล้ว ท่านเลยอยู่ฝั่งไทยตลอดมาจนวันมรณภาพ เพราะทางฝั่งไทยมีหมู่คณะและครูอาจารย์ทางฝ่ายปฏิบัติมาก การบำเพ็ญสมณธรรมท่านมีนิสัยเด็ดเดี่ยวอาจหาญ ชอบอยู่และไปคนเดียว อย่างมากก็มีตาปะขาวไปด้วยเพียงคนเดียว ท่านมีนิสัยชอบรู้อะไรแปลกๆ ได้ดี คือ พวกกายทิพย์ มีเทวดาเป็นต้น พวกนี้เคารพรักท่านมาก ท่านว่าท่านพักอยู่ที่ไหนมักมีพวกนี้ไปอารักขาอยู่เสมอ

ท่านมีนิสัยมักน้อย สันโดษมากตลอดมา และไม่ชอบออกสังคัมคือหมู่มาก ชอบอยู่แต่ป่าแต่เขากับพวกชาวไร่ ชาวป่า ชาวเขา เป็นปกติตลอดมา ท่านมีคุณธรรมสูง นำเคารพบูชามาก คุณธรรมทางสมาธิปัญญา รู้สึกว่าท่านคล่องแคล่วมาก แต่ผู้คนพระเถรส่วนมากไม่ค่อยทราบเรื่องนี้มากนัก เพราะท่านไม่ค่อยแสดงตัว มีเพียงผู้ที่เคยใกล้ชิดที่ท่านที่ทราบกันได้ดี

ราว พ.ศ. ๒๔๙๓ ที่ผู้เขียนไปอาศัยอยู่กับท่าน ได้มีโอกาสศึกษาเรียนถามธรรมท่านรู้สึกว่าซาบซึ้งใจมาก ท่านอธิบายปัจจัยการ คืออวิชชา ได้ดีละเอียดลอบมาก ยากจะมีผู้อธิบายได้อย่างท่าน เพราะปัจจัยการเป็นธรรมละเอียดสุขุมมาก ต้องเป็นผู้ผ่านการปฏิบัติภาคจิตตภาวนามาอย่างซ้ำของ จึงจะสามารถอธิบายได้โดยละเอียดถูกต้อง

เนื่องจากปัจจัยการหรืออวิชชาเป็นกิเลสประเภทละเอียดมาก ต้องเป็นวิสัยของปัญญาวิปัสสนาขั้นละเอียดเท่าๆ กัน จึงจะสามารถค้นพบและถอดถอนตัวปัจจัยการคืออวิชชาจริงได้ และอธิบายได้อย่างถูกต้อง ท่านอาจารย์องค์นี้เป็นผู้หนึ่งที่อธิบายอวิชชา ปัจจัยการได้โดยละเอียดสุขุม เกินความ

สามารถของผู้เขียนจะนำมาอธิบายในที่นี้ได้ จึงขอผ่านไป ด้วยความเสียดาย

ท่านอาจารย์องค์นี้ท่านเริ่มฉันหนเดียว และเพียรกรรมฐาน อยู่ตามป่าตามเขากับท่านพระอาจารย์มั่น ท่านพระอาจารย์เสาร์ มาแต่เริ่มอุปสมบทจนถึงวันมรณภาพ ไม่เคยลดละข้อวัตรปฏิบัติ และความเพียรทางใจตลอดมา นับว่าเป็นอาจารย์ที่เหนียวแน่น ทางธรรมปฏิบัติที่หายากองค์หนึ่งในสมัยปัจจุบัน ควรเป็น คติตัวอย่างแก่ท่านผู้สนใจปฏิบัติทั้งหลายได้เป็นอย่างดี

หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ วัดตอยแม่บั้ง จ.เชียงใหม่

หลวงปู่แหวน ท่านสูบบุหรี่ด้วยแบริ่ง ๕๐๐

ลูกศิษย์ : นึกถึงท่านอาจารย์เทศน์ถึงหลวงปู่แหวนท่านสูบบุหรี่ ที่ว่าเอาแบริ่ง ๕๐๐ พันแล้วสูบ

หลวงตา : นั่นละเห็นไหม คือท่านวางตามหลักธรรมชาติ ไม่ให้สมมุติเข้าไปเกี่ยวข้องกับจิตว่าเป็นโทษเป็นคุณอะไรเลย ท่านทำเป็นกรณีพิเศษให้โลกทั้งหลายได้เห็น ท่านเอาธนบัตร ไบละห้าร้อย อยู่ๆ ท่านก็เอามามวนบุหรี่ เสร็จแล้วท่านก็จุดไฟ สูบเฉย ไม่สนใจกับใครนะ นั่นใครจะไปว่าท่านเป็นอาบัติไม่ได้นะ คือนี่เป็นกิริยาสมมุติ ท่านใช้ให้สมมุติทั้งหลายได้เห็น

ถ้าท่านไม่ทำใครก็ไม่เห็น คือวิมุตติจิตนั้นหมดแล้ว เรื่องสมมุติที่จะเข้าไปอาจเอื้อมถึงไม่มีเลย คำว่าสมมุติโดยประการทั้งปวง เช่น โทษคุณเหล่านี้เป็นสมมุติทั้งหมด อันนั้นเลยหมดแล้ว เช่นอย่างสุบบุหรี ท่านสุบบุหรีด้วยธนบัตรใบละห้าร้อย ท่านก็สูบเฉยท่านไม่มีอะไรนะ พวกดูข้างหลังเป็นบ้าตาจ้องเลยละ ท่านเฉย ท่านไม่สนใจ คือให้ดู

แต่ก่อนใครจะรักษาพระวินัยเคร่งครัดยิ่งกว่าท่าน บทเวลาท่านออก ที่ออกจากหลักธรรมหลักวินัย ที่เป็นสมมุตินี้ทั้งหมดอยู่ข้างบน แล้วก็มาเกี่ยวข้องกับสมมุตินี้ เอาธนบัตรใบละห้าร้อยมาสุบบุหรีเฉย

นี่ใครจะมาว่าท่านเป็นอาบัติไม่ได้นะ คือธรรมชาตินั้นเลยทุกอย่างแล้ว ท่านรักษาเป็นชนบประเพณีอันดีงาม ในระหว่างชั้นนี้ยังมีชีวิตอยู่ท่านนั้นแหละ เวลาท่านจะแสดงออกมาในกรณีพิเศษ ท่านก็เอาธนบัตรใบละห้าร้อยมามวนแล้วสูบเฉยสบายเลย อย่างงั้นแล้วเห็นไหมล่ะ คืออันนั้นเลยทุกอย่างแล้วขึ้นชื่อว่าสมมุติ ไม่มีสมมุติใดแม้เม็ดหินเม็ดทรายจะไปแทรกจิตที่บริสุทธิ์เต็มที่แล้วนั้นได้เลย ที่นี้โลกไม่เห็นละชิ ท่านจึงแสดงให้เห็น

- ปัญหา ถ้าไม่รู้ถามไม่ได้

หลวงตา : ได้ยินไม่ใช่หรือที่หลวงตาไปหาท่าน ชัดกันเต็มเหนี่ยว

ลูกศิษย์ : พ่อแม่ครูอาจารย์เล่าให้ฟังอยู่ครับ ว่าเข้าไป ให้คนอื่นออกหมด แล้วอยู่สองต่อสองกับท่าน พ่อแม่ครูอาจารย์ว่า ถ้าคนไม่เป็นเรื่องนี้จะถามไม่ได้คำถามนี้ ถามแล้วจะตอบไม่ได้ด้วย

หลวงตา : คือ ปัญหาถ้าไม่รู้จริงๆ จะถามไม่ได้ว่างั้นเลย เข้าถ้าไม่รู้จริงๆ อันนั้นก็ตอบไม่ได้ เมื่อถามผิงเข้าไปที่รู้อยู่แล้ว มันก็ออกรับกันผิงเลย เราไม่ลืมนะ เพราะเราพยายามจะเข้าไปหาท่าน ชื่อเสียงท่านร่ำลือมานานแล้ว ไม่ว่าจะท่านว่าเรา

ถ้าพูดถึงเรื่องทิวิมานะมันก็เหมือนกัน จะไม่เชื่อสู่มสู่มหัว
ว่างั้นเถอะนะ จะเชื่อโดยหลักความจริงต่อกัน

เวลาเราไปที่แรก ไปที่ไร้นี้คนรุมมาเลย ตกลงก็ได้
เข้าเผ้าท่านพร้อมกันหมด ก็ไม่มีเวลาจะถามธรรมะ ไปที่ไร
ก็เป็นอย่างนั้นทุกที เราจึงตั้งโปรแกรมใหม่ ไปคราวนี้
จะไม่ให้ใครทราบ จะไม่ให้ใครเข้าไป คือธรรมดานั้นเข้าหาท่านไม่ได้
พวกเปรตผู้นั้นมันกันกาง เข้าไม่ได้ แต่เราไปนี้เปรตมันกลัวเรา
เข้าใจไหม เปรตโดดไปอยู่ภูเขาลูกไหนก็ไม่ทราบ

พอเราไปบิบบเขาก็รุมมาหมด เพราะรถจอดอยู่ไม่ทราบว่
าก็ค้น รถบัสใหญ่ พอเห็นเรามาเขาก็มีหวัง เขาก็รุมมาเลย เออมา
นี่นะให้เราไปหาท่านเสียก่อน เราเข้าไปหาท่านโดยเฉพาะในห้อง
เรียบริ้อยแล้ว พอเสร็จธุระแล้วเราออกมา เราจะให้สัญญา
แล้วเข้าหาท่านได้ด้วยกันทั้งหมดนั้นแหละ เขาพอใจแตกฮือ
กลับหมดเลย ก็เหลือแต่เราคนเดียว บิบบเข้าเลย เอากันตรงนั้น
แหละนะ พวกนั้นเขาตายใจแล้ว ได้รับคำสัญญาแน่นอน
จากเราแล้ว เวลาเราออกจากนั้นเราจะให้สัญญาแล้วเข้ามา
หาท่าน จะได้เข้าทั่วหน้ากันหมดนั้นแหละ เขาเข้าใจแล้ว ก็พริบ
ออกหมดเลย เราก็บิบบเข้าเลย เข้าก็ซัดกันเลยไม่ได้ถอยนะ
คือไม่ได้รอเลย มวยก็ไม่ได้ไหว้ครูว่างั้นเถอะ ต่อยเลยปั้งๆ

ถามสองประโยค ไม่ถามมากนักะ ประโยคสำคัญๆ
ใส่บิบบเข้าไปท่านก็ผางออกมาเลย นั้นเห็นไหมละ ถ้ารู้แล้ว
ก็ไม่ยากนะ ผางออกมาเลย เราก็ดูนาฬิกาของเรา ๑๐ นาที
ประโยคนั้นะ เราหายสงสัยเรียบริ้อยแล้ว พอท่านจบลงบิบบ
ประโยคที่สองก็เข้า ที่นี้เด็ด เจียบขาดเลย พอประโยคที่สองเข้าบิบบ
ท่านก็ผางออกมาเลย คราวนี้ฟาดถึง ๔๕ นาที เวลาท่านพูดนี้
ไหลเลยนะ ฟุ้งๆ ตั้งแต่เริ่มต้นถึง ๔๕ นาที รวมแล้วกับคราวก่อน

๑๐ นาที ก็เป็น ๕๕ นาที

นี่แหละที่ได้คุยกับท่านอย่างถึงใจทุกอย่าง โอ๊ย เหมือนคนทะเลาะกันนะ คือธรรมชาติของท่าน เทียบกับน้ำที่สะอาดสุดยอด ชั่งไว้ในตุ่มใหญ่ หรือว่าในถังใหญ่นี้ ท่านไม่เคยเปิดเปิดออกมาที่ไหนๆ ก็ไม่สมควรแก่น้ำประเภนี้ ท่านก็ต้องปิดไว้ อย่างนั้นตลอดมา ใครไปหาท่าน เกี่ยวข้องกับท่านที่จะเปิดน้ำถึงนี้ มันก็ไม่มี ท่านก็ปิดไว้อย่างนั้นๆ แลละ เหมือนกับว่าหุนหวก ตาบอดไปกับเขา พอเราไปนี่ก็เรียกว่า เราเปิดก็อกใหญ่ว่างั้นเถอะ พอไปเปิดนี่ก็ไหลซ่า ชัดกันนี้เอากันเต็มเหนี่ยวเลย ๔๕ นาที

พอจบลง ท่านขึ้นอีกนะ เอา ที่พูดไปทั้งหมดนี้ ถ้าท่านมหาเห็นว่ายังผิดอยู่ที่ตรงไหน คลาดเคลื่อนอยู่ที่ตรงไหน ไม่เป็นที่ลงใจ เอ้า ให้ถามมา ท่านว่าอย่างงั้นนะ เอ้าให้ถามมา กระผมหาธรรมชาติประเภนี้แหละเราว่างั้น ฟังเสียงท่านหัวเราะ ฮ่าๆๆๆ โห ตัวแดงหมดนะ ตัวท่านแดงหมด นั่นแหละธรรมชาติที่ไม่เคยได้เปิด เข้าใจไหม พอเปิดนี้ออกรอบด้านเลย ผิงๆ ตัวแดงหมด พลังของธรรมฟุ้งๆ ตัวแดงเหมือนคนโกรธ คนเคียดแค้นให้กันอย่างสุดขีด ว่างั้นเถอะ

นี่แหละธรรมชาติออกอย่างสุดขีด ไม่มีกิเลสแม้เม็ดหิน เม็ดทรายเข้าแทรกเลย มีแต่พลังธรรมล้วนๆ ออกผางๆๆ นี่แหละธรรมล้วนๆ จะทำยังไงให้มีกิเลสก็ไม่มี ถ้ายังมีอยู่ ก็ไม่เรียกว่ากิเลสสิ้น เข้าใจไหม ทำยังไงก็ไม่มีกิเลส ก็มีแต่ธรรมล้วนๆ โอ๊ย ท่านหัวเราะลั่น ฮ่าๆๆๆ อาจารย์องค์นั้นล่ะ ได้คุยกันแล้วยัง คุณธรรมประเภนี้ แล้วอาจารย์องค์นั้นล่ะ ระบุชื่อด้วยนะ อาจารย์องค์นั้นล่ะได้คุยกันแล้วยัง แล้วอาจารย์ องค์นั้นล่ะ ระบุชื่อๆ องค์ไหนที่เราได้คุยแล้วเราก็ก๊ราบเรียนท่าน ท่านว่าเป็นยังไงล่ะ เราก็ก๊ราบเรียนท่าน ท่านก็เข้าใจๆ

องค์ไหนที่ไม่แน่ใจ เราก็บอกว่ายังไม่ได้คุยกันด้วยความสนิทสนม ก็ไปอย่างนั้นเสีย เราไม่ได้บอกว่ายังไม่ได้คุย ยังไม่ได้สนิทสนม มีโอกาสพอจะคุยกันแล้วก็ผ่านไปๆ โอ๊ย วันนั้นท่านดีใจสุดขีดนะ เพราะธรรมชาติประเภทนี้ไม่เคยมีใครไปเปิดนี่นะ ท่านถึงออกเต็มเหนี่ยวเลย ตัวแดงหมด ฟุ้งๆ ดีไม่ดีเรียกว่าจะพังไม่ทัน ฟุ้งๆ นั่นละธรรมชาติที่ท่านปิดเอาไว้ ในถังใหญ่ที่สะอาดสุดยอด น้ำอันนี้จะไปชำระล้างสิ่งใดก็ไม่สมควร แก่น้ำนี้ ก็ต้องเก็บเอาไว้ๆ จะสงเคราะห์คนใดสั่งสอนคนใด ก็ไม่สมควรแก่ธรรมชาติประเภทนี้ ประหนึ่งว่าท่านเหมือนไม่มีที่นี้พอเราไป จะเป็นประเภทไหนก็ไม่รู้ ใส่ก็ผางเข้าเลย ดีถึงท่านเลย ถึงท่านแตกก็เอาใหญ่เลย ใส่เปรี้ยว โอ๊ย วันนั้นท่านรื่นเริงจริงๆ รู้สึกว่ารื่นเริงสุดขีด ตัวนี้แดงหมดเลย นี่พลังของธรรมชาติ ฟุ้งๆ หัวเราะไม่หยุด ฮ่าๆๆ เรื่อยทีเดียว ของเล่นเมื่อไร

ท่านพ่อลี ธัมมธโร

วัดโตไคการาม จ.สมุทรปราการ

ตั้งแต่ได้พบท่าน (ท่านพ่อลี) ครั้งแรกมาจนกระทั่งถึงบัดนี้ เพราะท่านผู้ดีหายาก คนผู้ดีหายาก พระที่ดีหายาก ศาสดาคือพระพุทธเจ้า ยิ่งเป็นผู้ที่หายาก ตั้งกับๆ กัลป์ๆ ก็ไม่ได้ปรากฏแก่โลกแม้พระองค์เดียว ท่านผู้สิ้นกิเลสที่เรียกว่า สงฆ์ สรรณ คัจฉามิ ซึ่งเป็นที่ฝากเป็นฝากตายของชาวพุทธหรือเหล่าสัตว์ทั้งหลาย

ก็เป็นสิ่งที่หายาก เพราะไม่มีในที่ทั่วไปเหมือนสิ่งทั้งหลาย

ท่านพ่อลีท่านก็ได้อุทิศสําพยาน บําเพ็ญคุณงามความดีมาเต็มเม็ดเต็มหน่วย ท่านมีนิสัยเด็ดเดี่ยวอาจหาญชาญชัยมากในการประพฤติปฏิบัติ และท่านเคยเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นมาตั้งแต่เริ่มแรกโน่น จนกระทั่งได้พลัดพรากจากกัน ทั้งหลวงปู่มั่นและองค์ท่านเองก็เคยไปมาหาสู่กันอยู่เสมอ

เท่าที่ได้สังเกตในเวลาท่านไปกราบนมัสการหลวงปู่มั่นที่วัดป่าหนองผือ นั้น รู้สึกว่า หลวงปู่มั่นท่านแสดงอากัปกิริยาเต็มไปด้วยความเมตตาอย่างมากมาย เห็นได้อย่างเด่นชัด แม้ท่านจะไม่ได้พักอยู่วัดป่าหนองผือเป็นเวลานานก็ตาม แต่สถานที่ให้พักสำหรับท่านพ่อลีเรา นี้ ท่านเป็นผู้สั่งเองว่า ให้ไปจัดที่นั่นๆ คือในป่านอกบริเวณรั้ววัด ให้ท่านพ่อลีได้พักสบายๆ เพราะสงัดดีกว่าที่อื่นๆ คำว่าที่นั่นๆ นั้นหมายถึงในป่าลึกๆ โน่น แล้วก็สั่งผู้แสดงธรรม (หลวงตา) อยู่เวลานี้แล เป็นผู้ไปดูแลจัดสถานที่ที่จะให้ท่านพัก หลังจากนั้นท่านยังตามไปดูสถานที่พักนั้นอีกด้วย

นี่ก็เป็นเหตุให้ประทับใจไม่ลืม และการให้โอวาทสั่งสอนใน ๒-๓ คี้นที่ท่านพักนั้น รู้สึกว่าประทับใจอย่างมากทีเดียว เพราะครูบาอาจารย์ที่เป็นลูกศิษย์ของท่าน และเป็นทีเมตตาเป็นที่ไว้วางใจของท่าน นานๆ จะได้ไปพักกับท่าน กราบนมัสการท่านครั้งหนึ่งและได้สนทนาธรรมกัน ท่านจึงได้สนทนากันอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เต็มอรรถเต็มธรรมทุกชั้นตอน ซึ่งยากที่จะหาฟังได้ในเวลาอื่นๆ

นี่ก็เป็นเหตุการณ์ไม่ให้ลืม เพราะหลวงปู่มั่นนั้น แสดงอาการอันใดออกมา ย่อมเต็มไปด้วยเหตุด้วยผล

ด้วยความหมาย ที่จะยึดเป็นคติได้ตลอดไป ไม่สักแต่ว่ากิริยา
ที่แสดงออกมาเท่านั้น แต่เต็มไปด้วยความหมาย นี่ท่านพ่อลี
ก็เป็นลูกศิษย์องค์สำคัญขององค์หนึ่งของหลวงปู่มั่นเรา

หลวงปู่คำดี ปภาโส วัดถ้ำผาปู่ จ.เลย

ท่าน (หลวงปู่คำดี) ก็ยอมรับเหมือนกันนะ "ไอ้
ผมเสียดายว่าอย่างงั้น เวลาจิตมันค่อยเป็นไปๆ จึงมาระลึก
คำที่ท่านมหา (หลวงตามหาบัว) เทศน์ให้ผมฟัง พูดให้ฟัง
สนทนาธรรมะกัน เวลาธรรมไม่เป็นในใจแล้วมันระลึกไม่ได้นะ
เวลาท่านมหาพูดนั้นผมไม่ค่อยเข้าใจนะ" ท่านว่า

"พอพูดถึงธรรมขั้นสูงขึ้นไปผมไม่เข้าใจ ผมงงไปเรื่อยๆ"
ท่านว่าอย่างนี้แหละ "แต่ผมก็ไม่อาจพูดอะไรต่อนั้น มีแต่ฟัง
ท่านมหาพูดไป ผมไม่ค่อยรู้เรื่อง" ท่านว่าอย่างนี้แหละ "พูดธรรมะ
อันละเอียดแล้ว เวลามันมาเป็นขั้นมาๆ นี้ ธรรมะที่ท่านมหาพูดนั้น
พอมันเป็นขั้นมาที่ไร อันนี้ขั้นมาพับ ขึ้นมารับกันๆๆ ยอมรับๆ
เออณะ" ท่านว่าอย่างงั้น

ที่ท่านมาพักอยู่หนองแขงนั้น ท่านจำพรรษาหนองแขงนี้
ก็พูดถึงเรื่องธรรมะท่านมหาให้แหละ "การแจ่งเรื่องขั้นที่ ๕
ตลอดถึงอวิชชา ที่ผ่านมานี้ ผมไม่เห็นหนังสือเล่มใดที่จะไปเหมือน
จะแจ่งได้อย่างละเอียดลออถูกต้อง ไม่มีที่แย้งภายในจิตเลย

เหมือนหนังสือที่ท่านมหานะ ผมเอานี้แหละเป็นแว่นส่องใจผม" ท่านว่าจั้นนะ "เวลาผมติดขัด ผมมาคั่นดูหนังสือท่านมหา"

ตอนที่ท่านไปผ่าตัดต่อมลูกหมากโต ไปผ่าตัดที่กรุงเทพฯ กลับมา ดร.เชาวน์ มาส่ง ตามส่งมาถึงจังหวัดเลย แล้วก็ทางนั้นมานี้ก็ฝากคำ ที่ผมเลยไม่ลืมนะ "นี่ฝากความคิดถึงไปถึง ท่านมหาบัวด้วยนะ ท่านมหาบัวนั้นนะ เป็นอาจารย์ของอาตมานะ" ท่านว่าฝากคำมา ก็มาพูด อ้อย ทำไมมาพูดแบบนี้ ก็ท่านพูดอย่างนั้น นี่นา จะให้ผมว่ายังไง ท่านส่งมาอย่างนั้นผมก็ว่าอย่างนั้น โอ เราก็สะดุ้งทันทีเลย ท่านมหาบัวนั้นเป็นอาจารย์ของอาตมานะ ว่าอย่างนั้น ถ้าพูดถึงเรื่องธรรมก็ถูก ถ้าพูดถึงอายุพรรษา อารุโสกันเต เราไม่ยากให้ท่านพูดอย่างนั้น

ด้านธรรมะนี่ก็เป็นอันว่า เราเคยสนทนากันมาพอแล้ว ไปคราวที่แล้ว ปี ๒๕๒๐ หรือไงนะที่เขียนหนังสือน้อยถามท่านไป ถามปัญหาไป ท่านตอบได้ดี จึงแน่ใจว่าท่านผ่านเรียบร้อยแล้ว (บรรลุธรรมอัศจรรย์) เราแน่ใจผ่าน เพราะถามจุดอย่างจั้น ถ้าจิตไม่เป็น ตอบไม่ได้ ไม่มีในพระไตรปิฎกนี้ มีในผู้ปฏิบัติ หลักปฏิบัติเท่านั้นเอง

ด้วยเหตุนี้เองที่พูดไว้ในธรรมะว่า

กัลยาณปฤชชน ไม่สามารถแก้ปัญหของพระโสดาบันได้
พระโสดาบัน ไม่สามารถจะแก้ปัญหของพระสกิทาคามีได้
พระสกิทาคามี ไม่สามารถจะแก้ปัญหของพระอนาคามีได้
พระอนาคามี ไม่สามารถจะแก้ปัญหของพระอรหันต์ได้

แม้พระอรหันต์ ก็ไม่สามารถจะแก้ปัญหของพระอัครสาวก
ซ้ายขวา คือ พระสารีบุตร กับพระโมคคัลลานะ ได้

แม้พระสารีบุตร กับ พระโมคคัลลานะ ก็ไม่สามารถจะ

แก้ปัญหาของพระพุทธเจ้าได้ นั่นเป็นขั้นๆ เลย

คือตามภุมินีมีอยู่ในธรรม เพราะมันเป็นเคล็ดอยู่ที่นี่ ถ้ามืดจิตไม่ผ่าน จิตไม่รู้ มันตอบไม่ได้ เพราะฉะนั้นการปฏิบัติจึงมีความจำเป็นกับครูกับอาจารย์มากมาย มันเป็นช่างประจำความยากันอยู่จะว่ายังไง สอนผิคนิดหนึ่งไม่ได้ มันเป็นการประกาศภุมินีของผู้สอนให้เห็นให้รู้ที่ สอนผิคนิดหนึ่งก็แสดงว่าผู้สอนไม่รู้ที่ สอนส้อมเดามาได้หรือ หือ ภุมินีขนาดนี้ยังมาสอนเราได้นั้นมันรู้แล้วนะ

ที่ธรรมปฏิบัติขั้นละเอียดขึ้นไปเท่าใดแล้ว ผู้สอนต้องเป็นผู้รู้เหนือผู้ได้รับการอบรมมันถึงจะยอมรับกันได้ ถ้าผู้สอนความรู้ต่ำกว่าผู้มาอบรมมันสอนไม่ได้ ทางภาคปฏิบัติมันเฉพาะจริงๆ นี้ ตอบผิคนิดหนึ่งไม่ได้ ผู้ปฏิบัติรู้ผ่านไปแล้วมันจะผิดได้อย่างไร พอพูดมาปั๊บ ใส่ปั๊บเดียวเท่านั้น นั่นก็ผ่านไปแล้ว รู้ที่ปั๊บๆ เลยเชียวไม่มีเคลื่อนคลาด ภุมินีปฏิบัติมันภุมินีจำเพาะ จะเอาภุมินีปริยัติกว้างๆ มาพูดนี้ มันก็เหมือนกับทุ้มยาหลงทั้งตู้ใส่คนไข้ตายแทนที่จะหายโรคเลยตาย ทุ้มไปทั้งตู้ยาได้ยังไง ภุมินีปฏิบัติเป็นอย่างนั้น พูดขึ้นแ่งไหนมันรู้หมดนี้ เพราะมันผ่านมาแล้วทั้งนั้น

หลวงตามหาบัว นำตารางจากธรรมอัศจรรย์

เราพูดอย่างนี้แล้ว มันก็กระเทือนถึงที่ว่าหลังเขา วัดดอยธรรมเจดีย์ ตอนเช้าก่อนจิ่งหันอย่างนี้ จิตมันอัศจรรย์ อย่างว่านั่นแหละ อัศจรรย์บ้าอะไรก็ไม่รู้ เจ้าของอัศจรรย์เจ้าของ นะซี โอ้อโฮ ทำไมจิตของเราถึงได้สว่างใสวอัศจรรย์เอาขนาดนี้

เขี้ยวนา รำพึง เดินจงกรมยืนอยู่ มันจำไปหมดเลย ทำไมถึงได้อัจฉรย์ขนาดนี้ จิตดวงนี้ๆ นั้นละตัวมหากัย คือตัวที่ว่้อัจฉรย์นั้นเห็นใหม่ละ

นั้นละธรรมท่านกลัวไปหลงนะซี ก็เราติดอยู่แล้ว หลงอยู่แล้วว่าไง ไม่มีอะไรๆ ก็มาเอาจุดสุดท้าย นั้นละวิภูจักร เรียกว่า อวิชา ตรงนั่นเอง นั้นละยอดอวิชา ยอดวิภูจักรวิภูจิต คือ อวิชา มันไม่มีอะไรแล้วก็ไปชมเซตตรงนั้น สักเดียวขึ้นละซี ธรรมท่านเตือนขึ้นมา เพราะว่าที่ว่างใส่มันมีจุดของมันอยู่นั้น เหมือนตะเกียงเจ้าพายุ ใส้ตะเกียงเจ้าพายุ มันจำอยู่นั้น ออกไปข้างนอก มันก็ออกจากใส้ตะเกียงที่สว่างจ้านั้นละตัวสำคัญ

เราก็อัจฉรย์ตัวนั่นเอง ขึ้นอุทานในใจเกี่ยวนะ โอ้อหิจิตของเราทำไมถึงสว่างใส้อัจฉรย์เอาเสีย เหมือนหนึ่งว่าเหนือโลกเหนือสงสาร นั้นเห็นใหม่ อวิชาแฝงฤทธิ์เวลาสุดท้าย เห็นใหม่ เราว่ามันเมื่อไร ไม่รู้จะไปหลงอัจฉรย์มันหาอะไรสักเดียวธรรมะท่านกลัวหลง ท่านก็ผูกขึ้นมาเป็นคำๆ เราลืมเมื่อไร ถ้ามีจุด จุดใส้ตะเกียงนั่นเองสว่าง นี้จุดกับต่อมเป็นไวพจน์ของกันและกัน ใช้แทนกันได้ ถ้ามีจุดหรือต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหนนั้นแลคือตัวภพ นั้นเห็นใหม่บอกตรงนี้ ตัวนี้ตัวภพ ถึงขนาดนั้นยังจับไม่ได้นะ ングไปเลย มีจุดมีต่อม คือตัวนี้เอง

ถึงได้คิดถึงพ่อแม่ครุจารย์มัน ท่านมรณภาพจากไปแล้วนั้น เราไปติดปัญหานี้อยู่บนหลังเขา วัดดอยธรรมเจดีย์ ถ้าท่านยังมีชีวิตอยู่ พอกราบเรียนอย่างนี้เท่านั้น ถ้ามีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้ที่ไหน นั้นแลคือตัวภพ ก็จุดนั่นเอง ท่านก็ใส่เปรียงเข้าไปนั้น มันก็ฟังทันที พอรู้ปั๊บ เห็นโทษของมัน คอยจะไปอยู่แล้วนี่นะ แต่เราประคองมันไว้นั้นซี นั้นละมหากัยแท้ตรงนั้นทีเดียว

จุดที่รวมแห่งมหาภัย อยู่จุดที่สว่างกระจ่างแจ้งอัศจรรย์เต็มที ของวิภูจักร ของแดนสมมุติ อยู่จุดนั้นหมด เราไม่ลืม

ตอนเดือนกุมภาพันธ์ เผาศพพ่อแม่ครูจารย์มันเสร็จแล้วก็ขึ้นบนเขา ตัดปัญหาอันหนึ่งไปเลยนะ ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลยธรรมที่ท่านเตือนขึ้นมาแทนที่จะให้เป็นประโยชน์อย่างมหาศาลในเวลานั้น กลับเป็นความหลงมหาศาลเหมือนกัน เอ้ จุดต่อมที่ไหนนาๆ ก็จุดนั้นนะ นั่นละเดือนกุมภาพันธ์ เดือน ๓ เผาศพท่านเสร็จแล้วขึ้นบนเขา ไปตัดปัญหาอันนี้ ไม่คิดไม่คาดว่าอันนี้เป็นตัวมหาภัย ยังว่าเป็นมหาคุณอยู่ เห็นใหม่กิเลสหลอก ขนาดว่าตัวมหาภัยมันเสกว่าเป็นมหาคุณ เห็นใหม่ ก็แบกปัญหานี้ไปลืมเมื่อไร ลงจากวัดดอยธรรมเจดีย์ปีบ ขึ้นไปทาง อ.บ้านผือ ศรีเชียงใหม่ แต่ก่อนศรีเชียงใหม่ยังไม่มีอำเภอ มีแต่ อ.ท่าบ่อ อ.บ้านผือ เข้าไปอยู่ไหนลึกๆ เขาเรียกถ้าผาดัก จนกระทั่งย้อนกลับมาถึงเวลานี้เข้าอีกก็เป็น ๓ เดือนพอดี นี่ที่ตัดปัญหาตั้งแต่ขณะนั้น เดือน ๓ เดือน ๖ กลับมาเป็นเวลา ๓ เดือน กลับมาก็ขึ้นที่เก่าอีก แบกปัญหานี้ไป ๓ เดือนกลับลงมาหลังเขานั้นแหละ แต่ที่ตัดปัญหาอยู่ทางจงกรมข้างกันนั้นก็กับด้านตะวันตก

ปัญหานี้จบลงก็อยู่บนหลังเขาในภูเขาสูงๆ เดียวกัน วัดดอยธรรมเจดีย์ บทเวลามันจะมันเสือกกันนั้น มันไม่มีละเรื่องกาล สถานที่ เวลาเวลา จะมายุ่งไม่ได้นะ มีเฉพาะธรรมชาตินี้ เวลามันจะประมวลลงมา คือมันไม่มีที่พิจารณาแล้ว อะไรมันก็หมดทุกอย่าง ปล่อยหมดแล้ว ยังเหลืออยู่อันเดียวนี้เท่านั้น โลกธาตุนี้ว่างไปหมด ปล่อยไปหมด วางไปหมดเลย ยังเหลืออันจุดอันต่อมนี้ เห็นใหม่ละ จึงเรียกว่ามหาภัยอยู่จุดนี้

ที่นี้มันก็ประมวลมาซิที่นี้ อะไรๆ มันก็ไม่มีแล้วจิตใจ

ก็มาพิจารณาอยู่จุดนี้ ลงถึงที่ว่า จิตดวงเดียวนี้ทำไมเป็นได้หลายอย่างนักหนา แผลทั่วโลกธาตุก็จิตดวงนี้ คือมันถอนเข้ามาหมดแล้วมาอยู่จุดเดียวนี้ มันก็พูดได้สนิทละซี อะไรๆ มันก็รู้ไปหมดๆ แล้วรู้ไปตรงไหน เปลี่ยนแปลงไปตรงนั้น เดียวว่าอันนั้นดีอันนี้ชั่ว มันพรรณนามา มันเข้ามาๆ จิตดวงเดียวนี้ทำไมจึงเป็นได้หลายอย่างนักหนาน่า ไม่อยู่เป็นสุข มันจับจุดได้นะ มันหากู้ พลิกอย่างนั้นพลิกอย่างนี้ ตามความละเอียดของมัน จับจนได้ๆ ถึงขั้นมันละเอียดพอๆ กัน ขั้นนั้นก็คือมหาสติมหาปัญญาอันเองจะเป็นอะไรไป มันก็ประมวลเข้ามาๆ จับจุดของจิต กำลังเอาจิตนี้เป็นผู้ต้องหาที่นี้ละ

จิตดวงนี้ทำไมเป็นได้หลายอย่างนักหนา เดียวว่าดีแล้วเดี๋ยวว่าชั่ว พลิกออกจากนี้ละ แน่มันจับนะที่นี้ เดียวว่าสุขเดียวว่าทุกข์ คือธรรมดาสมมุติถ้ามีอยู่เล็กน้อย จะมีสิ่งเหล่านี้ประกอบอยู่กับจิตเป็นประจำ ที่นี้มันไม่มีที่พิจารณามันก็เข้ามาตรงนี้ละซี เดียวว่าสุข แล้วเดียวว่าทุกข์ เดียวว่าฟ้องใสเดียวว่าเศร้าหมอง คือคำว่าสุข ว่าทุกข์ ว่าฟ้องใส เศร้าหมองมันเป็นพอจับได้เท่านั้นนะ ไม่ได้มาก พอรู้สึกจับได้ เพราะสติก็เป็นมหาสตินี้ มันก็ทันกันตลอดเวลา มันทำไมถึงเป็นได้หลายอย่างนักจิตนี้

ที่นี้เข้ามาหาผู้ต้องหาละที่นี้ ปล่อยหมดแล้ว เข้ามาหาผู้ต้องหา มาวินิจฉัย คือมันวินิจฉัยจริงๆ ว่าอะไรมันถึงกันๆ เพราะมหาสติมหาปัญญาอย่างละเอียดซึ่มซาบที่เดียวมหาสติมหาปัญญาขั้นสุดยอดกลายเป็นซึ่มซาบไปเลย ซ่านไปหมดเลย ไม่เป็นวรรคเป็นตอนเหมือนเราย่ำลาบเหมือนสติปัญญาอัตโนมัตินะ สติปัญญาอัตโนมัติมันเป็นวรรคเป็นตอน

มันหมุนของมันไปเอง อันนี้ก็หมุนไปเอง แต่พอถึงขั้นชิมซาบชิมซาบไปเอง

มันก็มาจับจุดนี้ มาวินิจฉัยตัวจิตนี้ มันหมดที่พิจารณาแล้วอะไรก็ปล่อยหมดแล้ว เหลือแต่อันนี้คิดเดี่ยวที่ปรากฏอยู่กับความรู้ันั้น มันก็มาวินิจฉัยเหล่านี้ เดี่ยวว่าสุข แล้วเดี่ยวว่าทุกข์ออกจากอันนี้ เดี่ยวว่าผ่องใส เดี่ยวว่าเศร้าหมอง มันก็ออกจากนี้ทำไมมันเป็นหลายอย่างนักจิตดวงนี้นะ สักเดี่ยวธรรมท่านก็หลุดขึ้นมา แน่อย่างนั้นนะ นี่เรียกว่าธรรมเกิด กิเลสเกิดเป็นเครื่องผูกมัด ธรรมเกิดเปิดออก นั่นเรียกว่าธรรมเกิด กิเลสเกิดมันแทรกอยู่ด้วยกัน สักเดี่ยวขึ้นมาเป็นคำๆ เหมือนเราพูดขึ้นมาเป็นคำๆ

คำว่าเศร้าหมองก็ดี นั้นเวลาจะขึ้นนะ คำว่าผ่องใสก็ดี คำว่าสุขก็ดี คำว่าทุกข์ก็ดี ธรรมเหล่านี้เป็นอนัตตานะ นั้นเวลาตัดกันจริงๆ ลงในชั้นอนัตตา ในไตรลักษณ์นี่จะเป็นอะไรขึ้นได้ทั้งนั้น ขึ้นบทสุดท้ายขึ้นได้ไตรลักษณ์นี้ แต่นี้สำหรับนิสัยเรา

ขึ้นบทอนัตตา ปล่อยให้หมด ความหมายว่างั้น ธรรมเหล่านี้ เป็นอนัตตานะ

คือความเศร้าหมองก็ดี ความผ่องใสก็ดี ความสุขก็ดี ความทุกข์ก็ดี รวมลงมาแล้วเรียกว่าธรรมเหล่านี้เป็นอนัตตา พอว่าเป็นอนัตตา จิตมันก็ตั้งจ่อหนึ่งเลย เพราะมันลงในอนัตตาแล้ว ไม่มีที่ไปแล้ว อันนี้เปิดให้หมดหัวอกเลยวันนี้นะ พอเท่านั้นแหละ จิตจะว่าทำงานอะไรอยู่ก็ไม่ใช่ เป็นวางเฉยในธรรมขั้นนี้ ไม่ทำการทำงานอะไรเลย จะไปสนใจกับว่าอตตาก็ดี อนัตตาก็ดี หรือสนใจว่าสุข ว่าทุกข์ เศร้าหมอง ผ่องใสก็ดี ไม่ไป อยู่จุด ศูนย์กลางเลย เฉยด้วยมหาสติมหาปัญญา นะ ไม่ได้เฉยๆ แบบเชื่องๆ ทั้งอ้าปากอย่างพวกเรานะ

นั่นแหละถ้าเราจะพูดเป็นแบบโลกก็เรียกว่า ปล่อยบทยผล แต่นี่มันไม่ได้ผล เป็นแต่เพียงวางเฉยๆ ไว้ มันไม่ผลไม่ทำอะไร มันก็วางขึ้นมาเลย อันนี้ก็ว่า อตตาก็ดี อนัตตาก็ดี เรียกว่า มันพริบคว่ำลงไปเลย บัดอันนี้ทั้งหมด ที่ว่าจุดว่าต่อมแห่งผู้รู้ อยู่ที่ไหน นั่นแลคือภพ นี่คือตัวนี้ ก็มารวมกันแล้ว เศร้าหมอง ผ่องใสอะไร ลงในอนัตตาอันเดียว ผางนี้ขาดสะบั้นไปหมดเลย นี่เวลามันลบนะ มันลบหมดเลย ผางขึ้นมานี้เหมือนฟ้าดินถล่ม หนุนนะ ฟังซินะ กระเทือนทั่วแดนโลกธาตุ อวิชชาตัวเดียวนี้ คว่ำลงจากจิต กระเทือนทั่วแดนโลกธาตุ

เพราะอวิชชาตัวนี้พาเที่ยวแดนโลกธาตุเข้าใจไหม พอคว่ำอันนี้ลงแล้วก็เหมือนกับว่าแดนโลกธาตุนี้คว่ำลง พร้อมกันหมด ประหนึ่งว่าฟ้าดินถล่มเลยนะ ที่นี้พอมันพริบทีเดียว เท่านั้น อันนี้ไม่ได้มีอันใดที่จะเข้าไปตัดสิน หลักธรรมชาติตัดสินเอง เป็นเองขึ้นมา ฟ้าดินถล่ม ก็เป็นเองทั้งนั้นเลย ไม่ได้มีอะไรตั้งสติตั้ง

ตอบรับกันเลย เป็นลักษณะกลางๆ ขึ้นมา ผางที่เดียวนี้ เหมือนกันกับว่าโลกธาตุนี้คว่ำหมดเลย พรึบที่เดียวหมดเลย ที่นี้จำเลยที่นี้

อู๋ อัจฉรย์จริงๆ นี่เห็นใหม่ชั้นทำงาน พี่น้องทั้งหลาย ดูเอาความอัจฉรย์ที่มาสอนโลกเวลานี้พิลึกพิลั่น แหม ดูซิ น้ำตานี้พังเลย (หลวงตาน้ำดาว่วงขณะเทศน์) เดียวนี้ก็ยังพัง เห็นใหม่ นี่ละชั้นทำงาน ธรรมชาตินั้นไม่มีเข้าใจใหม่ นี่ละ ผางเท่านี้ โถ อัจฉรย์จริงๆ ให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบ ว่า ธรรมพระพุทเจ้าเป็นยังไง อยากถามผู้มันนอนตายอยู่ข้างนั้นะ โอ๊ย อัจฉรย์จริงๆ แหม น้ำตานี้พังพราวๆ โถๆ ขึ้นมา เลยเทียวนะ พระพุทเจ้าตรัสรู้อย่างนี้ละหรือๆ ย้ำอยู่นั้นนะ ธรรมแท้เป็นอย่างนี้ละหรือๆ ไม่เคยคาดเคยคิดนะ มันผางขึ้นมา อู๋ อัจฉรย์พูดไม่ถูก คิดดูซิเดี๋ยวนี้ยังเป็น มันสดๆ ร้อนๆ ทำไม่เป็นไม่ได้วะ

จากนั้นแล้วมีตั้งแต่ความอัจฉรย์ เรียกว่า ภายนี้ไหวเลย เทียวนะ มันเป็นอะไรก็ไม่รู้แหละ เป็นพร้อมกันหมดเลยเวลานั้น ฟาดดินถล่ม แดนโลกธาตุดับพรึบลงหมดเลย จากนั้นก็ย้ำทีเดียวว่า เหนอ พระพุทเจ้าตรัสรู้อะไร อย่างนี้ละหรือ ถ้ามานหาอะไร มันเจออยู่นั้นแล้วจะว่าไง พระธรรมแท้เป็นอย่างนี้ละหรือๆ พระสงฆ์แท้เป็นอย่างนี้ละหรือๆ รวมเป็นอันเดียวกันหมดแล้ว เรียกว่าธรรมอัจฉรย์เลิศเลอ หรือว่าธรรมธาตุแล้วเท่านั้น

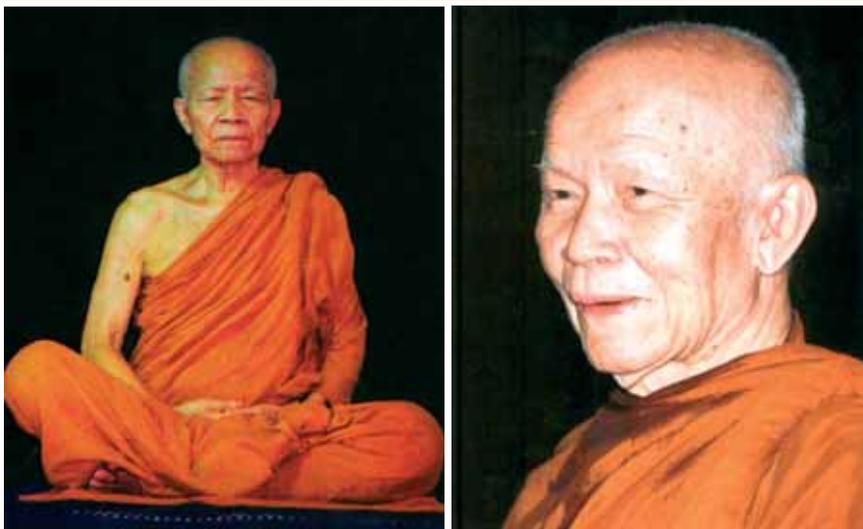
เหนอ พระพุทเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ยังไง แต่ก่อนเราเคยคิดเมื่อไรว่าพระพุทเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ จะมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนะ พุทโธก็พุทโธ ั้มโมก็ั้มโม สังโฆก็สังโฆ ดิดหัวใจมาตั้งแต่รู้เพียงสา

แล้วมาจำขึ้นเวลานั้นแล้ว ธรรมชาติอันนี้มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้อย่างไร เป็นอันเดียวกันแล้วฉะนั้น โอ้โฮ เป็นอย่างนี้เหอธรรมชาติอัจฉรย์ นั้น ที่นี้เวลานั้นจำหมดแล้ว สิ่งไม่เคยรู้มันรู้ไปหมดนี้ทำไมล่ะ

นี่เหอเอามาสอนโลกนอกโลกนะ หลอกอย่างนี้เหอ โห เราพูดเราอัจฉรย์ พิลึกพิลั่นจริงๆ ธรรมอันนี้นะ ที่นี้ ดูธรรมชาตินี้แล้วมันครอบโลกธาตุหมดแล้วนี่นะ มันจำไปหมดเลย ไม่ได้มีอะไรปิดบังลึกลับ บาป บุญ นรก สวรรค์ มันตีหน้าผากอยู่นี่ มีหรือไม่มีอยากว่าอย่างนั้นนะ มันอยากฟาดหน้าผากนั้นนะ ให้กิเลสมันหลอกมาเท่าไรว่าบาปไม่มี บุญไม่มี นรก สวรรค์ไม่มี มันจำครอบอยู่หมดตั้งแต่กับไไหนก็ลึบไป มันไม่เห็นเฉยๆ เข้าใจไหมละ มันมีอยู่ก็กับก็ลึบสิ่งเหล่านี้ ที่เฝ้าสัตว์ทั้งหลาย ด้วยความมมงาย ด้วยความมืดความบอด ที่กิเลสหลอกไม่ให้เห็น ไม่ให้รู้

อะไรจะร้อนยิ่งกว่าไฟนรก ในแดนสมมุตินี้ไฟนรก ที่ประเภทกรรม ๕ อย่าง คือ อนันตริยกรรม ๕ ซ้ำบิดาหนึ่ง ซ้ำมารดาหนึ่ง ซ้ำพระอรหันต์หนึ่ง ทำลายพระพุทธเจ้า แม้ไม่ตายหนึ่ง แล้วก็สังฆเภท ยุยงให้สงฆ์แตกจากกันหนึ่ง กรรมทั้งห้าประการลงในนี้หมดเข้าใจไหม มันจำอยู่ด้วยกันนี่ จะว่าไง แล้วไปถามหาที่ไหนนรกสวรรค์นะ พระพุทธเจ้าองค์ไหน มาโกหกไม่มี จำอย่างเดียวกันนี้ บอกอย่างเดียวกันนี้หมด

พวกเรามันโง่ชะมัดนี้นะ โอ้ย. มันพิลึกพิลั่นนะ ไม่ว่าอะไร มันครอบอยู่ในหัวใจนี้หมด มันจำไปหมดแล้วจะไปถามหาที่ไหน อีกละ ก็มันพร้อมอยู่บนหัวใจนี้หมด มันจำไปหมดแล้วนี่ จะไปถามหาอะไร ก็มันจำอยู่นี่แล้ว ที่นี้เวลาขนาดนั้นแล้ว

ก็พิจารณาชีวิตที่นี่ พอหลังจากนั้นมาพิจารณาดูโลก

โถ...โลกนี้ ทำไมเราสยดสยองความเป็นมาของเรา ความเกิด ความตาย ความตกนรกหมกไหม้ ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหม ลงนรกนี้ เหมือนไปขึ้นบันไดนะ จิตแต่ละดวงๆ จิตดวงนี้มันไม่ตาย เข้าใจใหม่ จิตดวงนี้มันไม่ตาย กรรมฝังอยู่ในมันนั้นนะ กรรมดีก็พาขึ้น พอหมดกรรมดี อ้าว กรรมชั่วมันก็มีมันก็ตกลง ขึ้นสวรรค์พรหมโลก ลงแดนนรกนี้ เหมือนขึ้นบันไดลงบันได เข้าใจใหม่ นี่ละขนาดนั้น ให้พากันตื่นเสีย ถ้าจะตื่นนะ

วันนี้เปิดให้พี่น้องทั้งหลายฟังเต็มที่ จนกระทั่งน้ำตาร่วง ให้เห็นต่อหน้าต่อตา บ้าหรือดีดูเอานะ ฟังเสียวันนี้ ขนาดนั้นนะ ธรรมมาสอนโลก เพราะฉะนั้นจึงตัดคอขาดไว้เลยว่าอะไรไม่มี คำว่ากล่าวแล้ว จะมีอะไรก็มันเหนือทุกอย่างแล้วนี่ ทีนี้ ก็พออย่างนั้นมันดูโลก มาดูตัวเอง กำหนดพิจารณาภพชาตินี้ แหม ศพของเราคนเดียวทั้งประเทศไทยนี้ไม่มีที่วาง คนเดียวนี่นะ นานหรือไม่นาน มันเกิดตายอยู่นี้ เวลามันจับตรงนี้ได้แล้ว

มันกระจายออกไปหมด โอ๊ย ถ้าจะนับ นับไม่ได้ อย่าไปนับ
เท่านั้นแหละ มันเลยเกิด นี่ละศพแต่ละศพ คนแต่ละคน
จิตแต่ละดวงของบุคคลแต่ละคน ของสัตว์แต่ละตัว
เป็นแบบเดียวกันหมด ไม่มีใครยิ่งหย่อนกว่าใคร ความหนาแน่น
ความมากมายนี้เหมือนกันหมดเลย แล้วดูโลกมันดูไม่ได้ที่นี้
ดูภพชาติเจ้าของที่เคยเป็นมานี่ขยะแขยง ย้อนละที่นี้ละ

ไอ้โห...มันเกิดมาขนาดนี้ มันก็ยังบีกบีนเกิดมาได้
ถ้าไม่มีอันนี้ตัดสิน มันจะไปอีกอย่างเดียวกันนี้ มันพิจารณา
ออกจากนี้แยกดูโลกละซี ดูโลกยิ่งดูไม่ได้อีกละ มันก็แบบเดียวกัน
หมด ทั่วแดนโลกธาตุเป็นแบบเดียวกับเราทั้งหมด ไม่มีใคร
ยิ่งหย่อนกว่ากัน

อู๊ย จะสอนไปยังไงสอนโลก อ่อนใจนะ มันเป็นเองของมัน
สอนไปหาอะไร ธรรมประเภทนี้ใครจะรู้ได้เห็นได้ สอนไป
ให้เสียเวลาไปทำไม อยู่ไปกินไปพอถึงวันตายแล้ว
ก็ไปเสียเท่านั้น นั่นเห็นไหมลงแล้วนะ พระพุทธเจ้าเรียกว่า
ท้อพระทัย เราก็ท้อใจ มีความขวนขวายน้อย แล้วเหมือนว่า
ตัดช่องแล้วไปแต่ผู้เดียว อยู่ทำไม สอนทำไม ไม่เกิดประโยชน์อะไร
ไปแล้วนะ เราเอาเรื่องนี้มาเทียบ โถๆ แต่มันไม่แล้วนะ
อันนี้มันไม่แล้ว มันว่าของมันเป็นพักๆ ของมัน

สักเดี๋ยวก็ผุดขึ้นมาอีกนะ นี่แหละที่จะให้มีแก้ไข ผุดขึ้นมาอีก
ถ้าว่าธรรมเป็นของวิเศษเลิศเลอไม่มีใครสามารถจะรู้ได้
แล้วเราเป็นเทวดามาจากไหน เอาตรงนี้นะ ขึ้นตรงนี้ขึ้นในจิต
เราเป็นเทวดามาจากไหนทำไมจึงรู้ได้ รู้ได้เพราะเหตุใด
คำว่าเพราะเหตุใด มันก็จับสายทางนั่นซี เรารู้ได้เพราะอะไร

มันก็มีสายทางมา ตามทางที่พระพุทธเจ้าสอนว่า

การให้ทาน รักษาศีล ภาวนา นี่คือทางเดินเข้ามา เข้าใจไหมล่ะ เข้ามาจุดนี้ ทางอื่นไม่มี นี่รู้ได้เพราะเหตุใด มันก็วิ่งย้อนหลังมาเป็นทางที่เราเดินมาแล้วทั้งนั้นๆ มาถึงจุดนี้ อ้อ ขึ้นยอมรับที่นี้ อ้อ ได้ ถึงไม่มากก็ได้ นั่นมีแล้วนะที่นี้ปฏิบัติไม่ได้เลย บอกว่าได้ไม่มากก็ได้ ถึงไม่มากก็ได้ อยู่ มีแกใจเริ่มที่จะแนะนำสั่งสอนผู้ที่สมควรจะสอน อยู่ในป่าในเขา พระณรงก์นุ่มๆ อยู่นั่นแหละ

จากนั้นก็ค่อยแยบออกมา สอนออกมาๆ กว้างออกมา จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ดูเอาซิ ทั่วแดนโลกธาตุ ประเทศไทย เมืองนอกอะไร ได้ฟังธรรมจากหลวงตาบัวทั้งนั้น ไซ้ไหมล่ะ หนึ่งออกทางปากสดๆ ร้อนๆ เทศน์สอนพระ พุทธธรรมะขั้นเด็ด จากนั้นก็ออกจากเทป จากเทปก๊อออกทางวิทยุ ออกทางอินเตอร์เน็ต เวลานี้กระจายทั่วประเทศไทย

ธรรมะที่หลวงตาแสดงนี้รับรองร้อยเปอร์เซ็นต์ๆ ไม่มีเคลื่อนคลาดจากหลักความจริงที่รู้ที่เห็นมาเลย เข้าใจไหม พระพุทธเจ้าสอนโลกก็สอนแบบเดี๋ยวนี้ จึงพูดแล้ว สาธุ ตัวเท่าหนูก็ตาม เครื่องยืนยันมีอยู่ในหัวใจ รู้สิ่งใด คำนพระพุทธรเจ้าไม่ได้ เห็นสิ่งใดคำนพระพุทธรเจ้าไม่ได้ ยอมรับหมด เมื่อยอมรับหมดแล้ว ก็เต็มหัวใจ ที่จะนำออกแสดงตามหลักความจริงที่ยอมรับเรียบร้อยแล้ว เข้าใจไหมล่ะ

นี่แหละมันถึงผางๆ สอนโลก จากนั้นก็กระจายออกมา เดี่ยวนี้ก็ทั่วประเทศไทยแล้วเราสอน เราจึงกล้าหาญชาญชัย ถ้าพูดแบบโลกสงสาร แต่หลักธรรมแล้วไม่มี คำว่ากล้าก็ไม่มี กลัวไม่มี คำว่าได้ว่าเสียไม่มี คำว่าแพ้ว่าชนะไม่มีในธรรม สอนด้วยความเมตตาล้วนๆ

พระอริยเวที (พระมหาเขียน ฐิตสีโล) วัดป่ารังสีपालวัน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์

...ท่านเจ้าคุณเขียน วัดบ้านโพน เห็นแต่ท่านเขียน จดหมายนำพระมาฝากเรา มาเรื่อยๆ มาฝากเรื่อยๆ ฝากองค์นี้เสร็จแล้วเอาคืนไป แล้วเอาองค์นั้นมาฝากเรื่อย อย่างท่านบุญมี อยู่ถ้าแต่ก็ใช่ ท่านมาฝาก มาเรื่อยๆ เจียบๆ ละ ท่านลงเรา อย่างเจียบๆ เราไม่รู้ละ บทเวลาท่านมรณภาพไปแล้วอัฐิของท่าน กลายเป็นพระธาตุ ทีนี้เราก็ซັกเหตุผลกลไกละทีนี้ เพราะเป็นเรื่องใหญ่โตมาก ลงอัฐิกลายเป็นพระธาตุแล้วนั้น คือพระอรหันต์ ทีนี้เราก็ซັกตามย้อนหลัง โอ้โฮย เทปเราอยู่ใน กุฎิท่านกองพะเนิน มีแต่แกงหม้อเล็กหม้อจิ๋วๆ ทีนี้ ท่านฟัง เจียบๆ อยู่ นั้น ท่านปฏิบัติของท่านเจียบๆ

เห็นแต่ท่านส่งพระมาหาเราเรื่อย เอามาฝากกับเรา แล้วก็เอาคืนไป แล้วเอาองค์นั้นมาอยู่เรื่อยๆ อย่างนั้นไม่ขาด จนกระทั่งท่านมรณภาพถึงได้ทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ตีตราแล้วว่าเป็นพระอรหันต์ล้วนๆ เราจึงซັกไปซັกมา ทีไหนได้เทปเราอยู่..แต่ก่อนก็เห็นท่านติดต่อเราเจียบๆ อย่างนั้นละ เราไม่ได้ซັก พออัฐิกลายเป็นพระธาตุ เราซັกย้อนหลัง ทีไหนได้เทปเราเต็มอยู่ในนั้นหมดเลย มีแต่แกงหม้อเล็กหม้อจิ๋วๆ เต็มอยู่ในกุฎิท่าน ท่านฟังเป็นประจำว่าจั้นนะ พระเล่าให้ฟัง

ท่านฟังอยู่คนเดียวท่านเงิบๆ ว่า กลางคืนได้ยินเสียงอ้อดๆ อยู่ตลอด ท่านฟังแทบเรา อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ เป็นอย่างนั้นละ

ท่านเป็นพระที่เรียบร้อยมาก ท่านเจ้าคุณเขียนเป็นเพื่อนกัน มาตั้งแต่เรียนหนังสือด้วยกัน ท่านได้ถึง ๙ ประโยค เราแค่ ๓ ประโยคเปิดเลย ไม่เอา เอาแค่นั้น พอเป็นปากเป็นทางแห่งการ ปฏิบัติเท่านั้นเอง เราไม่ได้มุ่งมากกว่านั้น เรียนเพื่อเป็นปากทาง ในการปฏิบัติ เพราะฉะนั้นจึงได้เพียงแค่ ๓ ประโยคนั้นละเรียน ปริยัติก็แค่ ๓ ประโยคพอ จากนั้นก็ออกปฏิบัติ ตอนปฏิบัตินี้ มันเน้นหนักมากนะ เอาหนักเอาจริงเอาจังมาก ภาคปฏิบัติ เป็นภาคที่ทุ่มกันเลยเชียว ภาคเรียนก็เรียนเพื่อปฏิบัติ มันยังมีทางผ่านอยู่ พอถึงภาคปฏิบัติแล้วที่นี้ใส่เลยตุ้มเลย ไปหา พ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านก็ใส่ตุ้มเลย เต็มเหนี่ยวเราก็ดี

ท่านเจ้าคุณเขียนนี้ละองค์หนึ่งที่อัฐิกลายเป็นพระธาตุ เรียบร้อยแล้ว วันที่ ๓ เราก็คงได้ไป ค้างนั้นคืนหนึ่ง วันที่ ๔ กลับมา เรื่องแจ้งเรื่องจิตตภาวนาเราพูดตรงๆ เราไม่ได้คุณนะ พูดเรียงลำดับของจิตตภาวนาเป็นขั้นๆ นี้ละเอียดมากสุดยอดเลย ท่านได้ไว้หมดเลยธรรมะที่เราเทศน์อ้อดแทบๆ เอาไว้ คงเต็มอยู่ใน กุฎิท่าน...

หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท วัดป่าภูกิริยัตตตปฎิพทาราม จ.ปทุมธานี

อาจารย์เจี๊ยะนี้เป็นผ้าชีริ้วห่อทองนะ นิสัยของท่าน เป็นกิริยาผ้าชีริ้ว แต่ใจของท่าน "มีดี" นะ มันเคยกันแล้ว พุดกันไม่ผิด ว่าอย่างนั้นเลย นักปฏิบัติพุดกันนี้ ดูหัวใจกันเลย เอาหัวใจกัน ถอดหัวใจมาคุยกันเลย แม่นยำๆ เลย ไม่ลุ่มๆ คลำๆ กิริยาอย่างนี้ นิสัยไม่เหมือนกันคนเรา นิสัยนี้

ผู้ที่มีมโนเวลก็มีมโนเวล ทางพระเราก็เหมือนโยม เป็นพระก็ออกมาจากโยม นิสัยกิริยาอย่างไร เคยไปบวช เมื่อคราวเป็นฆราวาสเป็นยังไงเวลาไปบวช กิริยานิสัยนั้นก็คล้ายอย่างเดิม เป็นแต่เพียงว่า กิริยาจะขัดต่อธรรมต่อวินัย อันนี้เฉพาะอย่างยิ่งต่อวินัย อันนี้ท่านงดเหมือนกันไม่ผิดกัน แต่กิริยานอกๆ ที่เป็นนิสัยประจำตัวแล้ว แบบของใครของเรา ทั้งนั้นละ ไม่ได้เอาแบบอื่นมาใช้

เมื่อเข้านี้เราก็พุดถึงเรื่องนิสัยอาจารย์เจี๊ยะ ที่ว่าพุดถึง เรื่องราชสีห์นะเราเลยระลึกได้แล้ว นิสัยอาจารย์เจี๊ยะ หลวงปู่มัน รักมากนะ เมตตาตองสารมากทีเดียว เหมือนพ่อกับลูก เราเคยไปอยู่ ตอนนั้นท่านไปอยู่ก่อนเรามาหลายปี ไปอยู่เชียงใหม่ อาจารย์เจี๊ยะ ก็ไปอยู่กับท่านในป่าในเขาไม่ทราบว่ามีนานเท่าไร ทีนี้เวลาท่าน

ถูกเจ้าคุณธรรมเจดีย์ ท่านอุปัชฌาย์ของเรา อยู่อุดร มานิมนต์ท่าน ไปอุดร อาจารย์เจี๊ยะก็ติดตามท่านไปอยู่อุดรธานี ไปอยู่นั้น ๒ ปี แล้วก็ไปสกลนครอีกปี

เพราะฉะนั้นท่านจึงสนิทเมตตามากกับอาจารย์เจี๊ยะ กิริยาท่านเป็นอย่างนั้น บ้างเบ้งๆ นะ กับหลวงปู่่มั่นนี่เถียงกัน ตาดำตาแดงเลย คือนิสัยแจ็ก เข้าใจไหม? คือใส่กันเปรี้ยงๆ แต่ที่ไร้ก้นหน้าผากแจ็กแตกทุกที (หัวเราะ) ถูกกำปั้นท่านฟาดเอาละซิ เสียงบั้งเบ้งๆ หน้อยหนึ่ง เสียงเจี๊ยะคือถูกกบาลแตกแล้วนั้น เสียงบั้งเบ้งๆ คือเหมือนพอกับลูกนะอาจารย์เจี๊ยะกับหลวงปู่่มั่น เราสังเกตดูท่านสนิทกันมาก ดูท่านเมตตามากนะ แต่เวลาเถียงกัน ท่านก็ใส่เปรี้ยงๆ คือทางนี้ก็นิสัยแจ็ก (หัวเราะ) แต่อย่างนี้ที่ไร้ก้นหน้าผากแตกทุกที ไม่เคยว่าจะ หือ อย่างนั้นหรือ? ไม่เคยมี เพราะว่าท่านไม่ทำอย่างนั้นไว้หน้า ก็มีแต่เปรี้ยงเอา แล้วก็ มีแต่หงายๆ (หัวเราะ)

คือกิริยาท่านเป็นอย่างนั้นแต่ไหนแต่ไรมา นิสัยท่านตรงไปตรงมาเป็นธรรมเป็นจริง ๆ เลย เวลาดูข้างนอกแล้ว ดูนี้กิริยาท่าทางขวางหูขวางตา ฟังเสียงก็โสกฮากๆ นะ แต่เวลาให้ท่านทำงานอะไร เราจะเห็นความละเอียดอ่อนของท่าน อย่างเช่นการเย็บการอะไร เป็นงานละเอียดเหล่านี้ ไม่มีใครเกิน อาจารย์เจี๊ยะนะ การทำความสะอาด ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับเรื่องระเบียบวินัย ท่านละเอียดลออมากทีเดียว นี่ละเป็นผู้อุปฐาก เป็นผู้ดูแลบริวาร รักษาบริวารของหลวงปู่่มั่นตลอดมาเลย

เพราะท่านละเอียดลออมาก หลวงปู่่มั่นก็ไม่เคยได้ดูท่าน สักทีนะ ว่าทำอันนั้นไม่ถูก ทำอันนี้ไม่ดี นี่ไม่เคยมี คือท่านทำดี เรียบๆ ภายในท่านละเอียดมาก แต่ภายนอกกิริยาบั้งเบ้ง

อย่างนั้นละ อย่าไปถือสาณะ ให้หาเอาของดี นี่เตือนด้วยความจริง เราจึงบอกตรงๆ เลยกว่า "ท่านอาจารย์เจี๊ยะเป็นผ้าขี้ริ้วห่อทอง" กิริยาภายนอกก็บอกยอมรับว่าเป็นอย่างนั้น แต่กิริยาภายในนี่ เป็นอย่างหนึ่ง ต่างกันนะ รู้สึกว่า "เป็นพระหายากอยู่องค์หนึ่ง" ในเรื่องความสัตย์ความจริง เอาจริงต่อหลักต่อธรรมนี้ ท่านไม่เอนไม่เอียงเลย ฟุ้งๆ เลย กิริยาเรื่องโลกเรื่องสงสาร ท่านไม่มี มีแต่เรื่องความมุ่งมั่นต่อหลักต่อธรรม เป็นความสัตย์ ความจริงล้วนๆ ไป

ก็ยิ่งเหลือเท่านั้นแหละ นี่หลวงปู่มั่นมรณภาพไปแล้ว ก็ยิ่งเหลือแต่หลวงตาบัว กับหลวงตาเจี๊ยะเท่านั้นละ เวลานี้ ยังเหลืออยู่ ๒ องค์ นอกจากนั้นก็ร่วงโรยไปไม่ค่อยปรากฏ ก็เป็นพวกลูกพวกหลานไปละ เวลานี้หมดไปๆ

หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ วัดป่าเขาน้อย จ.บุรีรัมย์

วันนี้ทั้งเป็นวันมหามงคล และเป็นวันวิปโยคพลัดพราก จากกันระหว่าง ความเป็นกับความตาย วันนี้พี่น้องทั้งหลาย ได้รวมกันมาเพื่อได้มาปลงธรรมสังเวช คือ ความเกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่ใช่เป็นความสุข ความเจริญรื่นเริงพอที่จะให้ใครๆ ก็ตาม ตีอกตีใจไปตามความเกิด แก่ เจ็บ ตาย มีตั้งแต่ความกระวนกระวาย ระส่ำระสาย

วันนี้พี่น้องทั้งหลาย ก็ได้มาปลงธรรมสังเวช แล้วจะได้ปลงศพหรือเผาศพท่านอาจารย์สุวัจน์ ซึ่งเป็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบองค์หนึ่ง สมควรจะเป็นเจดีย์ของพี่น้องชาวไทยเราได้โดยไม่ต้องสงสัย เพราะท่านผู้นี้เป็นลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ฝั้น ท่านอาจารย์ฝั้นก็เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ได้ติดสอยห้อยตามหลวงปู่ฝั้นมาตลอด เวลาหลวงปู่ฝั้นเข้ากราบฟังธรรมจากหลวงปู่มั่น ท่านก็ติดตามมาด้วยโดยสม่ำเสมอ

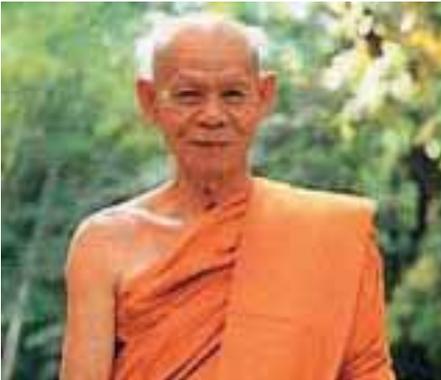
การปฏิบัติองค์ท่าน เป็นที่น่ายินดีตลอดมา ไม่มีความต่างพร้อยในเรื่องต่างๆ ที่เคยมีเสมอในแดนแห่งพุทธศาสนาของชาติไทยเรา อยากจะพูดว่ามีอยู่ทั่วไป บวชมาเพื่อความสงบสั่งจิตอบรมศีลธรรมเข้าสู่ใจให้ได้รับความชุ่มเย็นแก่ตนเองและประโยชน์ส่วนรวม กลับกลายเป็นเรื่องบวชเข้ามาส่งเสริมความชั่วช้าลามกหาความสงบไม่ได้ กวนจิตกวนใจประชาชนญาติโยม เพราะเรื่องราวต่างๆ ซึ่งเกิดจากพระหาความหิริโอตตัมปะ ความสะดุ้งกลัวต่อบาปไม่ได้

แต่สำหรับอาจารย์สุวัจน์นี่นั่น ท่านเป็นพระที่สงบเสงี่ยมเจียมตัว สมกับชื่อนามของท่านว่า สุวัจน์ แปลว่า ผู้บอกนอนสอนง่าย เป็นภาษาบาลี ท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตลอดมา ทั้งภายนอกคือการปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัยก็ไม่มีพลาดเคลื่อน เป็นที่อบอุ่นในองค์ของท่านว่ามีศีลเต็มองค์ทางด้านจิตใจท่านก็อบรมตลอดมากับครูบาอาจารย์ทั้งหลาย จนปรากฏเด่นชัดในจิตท่าน ถึงกับท่านได้พูดออกมาด้วยความพอใจ ในการตะเกียกตะกายเสาะแสวงหาคุณงามความดีมีมรรคผลนิพพานเป็นสำคัญ ท่านก็เป็นที่น่าใจในการปฏิบัติองค์ของท่าน เหตุกับผลเข้ากลมกลืนเป็นอันเดียวกัน ความปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

ตั้งที่ท่านแสดงไว้ในบทสังฆคุณว่า สุปฏิปนุโน เป็นผู้ปฏิบัติดี อสุปฏิปนุโน เป็นผู้ปฏิบัติตรงต่ออรรถต่อธรรมต่อวินัย สามิจปฏิปนุโน เป็นผู้ปฏิบัติที่น่ากราบไหว้บูชา เป็นขวัญตาของชาวพุทธเราได้ อณฺชลิกรณียो เป็นผู้ควรแก่การกราบไหว้ตลอดถวายทักษิณาทาน ไม่เกิดความเดือดร้อนว่าถวายพระผู้ทุศีล ศีลขาดศีลทะเลาะ ไม่มีศีลติดตัว แต่ท่านสมบูรณ์แบบในเรื่องธรรมที่กล่าวเหล่านี้ อณฺชลิกรณียो

ปัจจุบันนี้ เวทิตพุโพ วิญญูหิ แปลออกแล้วว่า ธรรมทั้งหลายที่ผู้ปฏิบัตินั้นแลจะเป็นผู้รู้เองเห็นเอง ทรงไว้ซึ่งธรรมอันเลิศเลอ เป็นลำดับขึ้นไป จากการปฏิบัติและรู้เห็นโดยลำพังตนเอง ผู้ไม่ปฏิบัติก็ไม่มีทางรู้ไม่มีทางเห็น ถึงศาสนาเราจะมีอยู่เต็มบ้านเต็มเมืองตลอดมาอย่างนี้ ถ้ามีตั้งแต่การศึกษาเล่าเรียนเฉยๆ ไม่สนใจประพฤติปฏิบัติตนเพื่ออรรถเพื่อธรรม มรรคผลนิพพานที่พระพุทธเจ้าประกาศมา ตั้งแต่วันประทานพระโอวาทแก่ภิกษุทั้งหลาย ก็เป็นโมฆะไปหมดสำหรับผู้เช่นนั้น แต่สำหรับผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบนั้น ก็เป็น ปุณฺณิกเขต ของตนด้วย เป็น ปุณฺณิกเขต ของโลกทั้งหลาย

ท่านจึงเรียกว่า ปุณฺณิกเขตต์ โลกุตฺต แปลว่า พระสงฆ์ที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตรง ปฏิบัติที่น่ากราบไหว้บูชา ควรแก่ทักษิณาทานของพี่น้องทั้งหลายเหล่านั้น เรียกว่าเป็น ปุณฺณิกเขต คือ เหนือนาบุญของโลก ด้วยความอบอุ่นในน้ำใจของท่านผู้บริจาทานมากน้อย ท่านเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งธรรมประเภทนี้โดยไม่อาจสงสัย เพราะท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเรื่อยมา

หลวงพ่อพุทธ ฐานิโย

พระอาจารย์สิงห์ทอง ชัมมวลโร

หลวงพ่อพุทธ ฐานิโย วัดป่าศาลวัน จ.นครราชสีมา

เจ้าคุณพุทธ เสียแล้ว เผศพเรียบร้อยแล้วก่อเจดีย์เป็นอนุสรณ์ของท่าน เขาจะหาเงินมาก่อเจดีย์ให้มีงานขึ้น งานทอดผ้าป่าเพื่อสร้างเจดีย์วัดป่าศาลวัน โดยอาจารย์มหาบัว เป็นองค์แสดงธรรม เขามานิมนต์เรา เรารับ นั้นละไปแสดงธรรมทอดผ้าป่าคราวนั้นก็ได้เงินตั้งหลายล้านนะ คือว่า ๒ ล้าน ๗ แสน สองล้านกว่า ที่เราไปเทศน์ให้วันนั้น ก่อเจดีย์เจ้าคุณพุทธได้เงิน ๒ ล้าน ๗ แสน

เจ้าคุณพุทธท่านก็เป็นพระปฏิบัติดี คู่กันมากับเรา โอ้ย คู่กันมาแต่ไหนแต่ไร ตั้งแต่สมัยเป็นมหาเปรียญด้วยกัน ท่านก็สนใจทางปฏิบัติเรื่อยมาจนกระทั่งท่านจากไป เป็นพระปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบอยู่

ท่านเทศน์ก็มีคมคาย เราฟัง พูดยให้ฟังเสียจริงๆ กรรรมฐานอ่านภูมิธรรมกันนี้ ไม่ได้อ่านยากนะ ขึ้นเทศน์แม้จะเทศน์ประชาชนก็ตาม มันหากมีแย็บออกมาจับจนได้นั้นแหละ แสดงว่าเทศน์มีภูมิ อยู่ในภูมิไหนๆ มันจะค่อยบอกไปเรื่อยๆ

แย็บออกมาตรงไหนๆ ออก จะจับไปเรื่อยๆ คือไม่รู้ ออกไม่ได้
ความจริงว่าอย่างนั้น

ท่านพระอาจารย์สิงห์ทอง ธรรมวโร วัดป่าแก้วชุมพล บ้านชุมพล จ.สกลนคร

ท่านสิงห์ทองเป็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมาตั้งแต่เดิม ตั้งแต่เริ่มออกบวชใหม่ๆ และสนใจทางด้านปฏิบัติเรื่อยมา แล้วก็มาอยู่กับหลวงปู่มั่นด้วยกัน พอหลวงปู่มั่นมรณภาพแล้วก็ติดตามเร่ร่อนเรื่อยมา จนกระทั่งมาถึงวาระที่โยมแม่มาอยู่ด้วย ก็พอดีกับคณะศรัทธาทางบ้านชุมพลนี้ไปนิมนต์ท่านมาอยู่สถานที่นี้ ท่านก็เลยได้พาโยมแม่ท่านมาอยู่ที่นี่ จนกระทั่งถึงกาลอวสานแห่งชีวิตของท่าน

ท่านเป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เอาจริงเอาจัง เรื่องความเพียรนี้ยกให้ว่าเก่ง เติบจนกรรมนี้ทางจงกรมจะเป็นโสภเป็นแหวน ท่านสิงห์ทองเดินจงกรมขนาดนั้น แต่นิสัยชอบตลกหย่อยเวลาพูดมีตลกนิดๆ เป็นนิสัยอย่างนั้นมาตั้งแต่เดิม แต่ท่านเอาจริงเอาจังมาก นี่ท่านมรณภาพ หรือท่านเสียลงไป ตายลงไปแล้วก็ยังแสดงให้เราทั้งหลายได้เห็นความปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบคือผลแห่งการปฏิบัติของท่านได้ปรากฏขึ้นมา เวลานี้อัฐิของท่านเริ่มกลายเป็นพระธาตุไปโดยลำดับลำดับแล้ว

ถ้าลงอัฐิได้กลายเป็นพระธาตุในเบื้องต้นแล้ว จะต้องกลายเป็นพระธาตุเรื่อยๆ ไป ใครเก็บไว้ในสถานที่ใดจะเริ่มกระจายและแปรเป็นพระธาตุเรื่อยๆ ไป พระธาตุนี้หมายถึงว่า อัฐินั้นนะ ได้แปรสภาพออกจากความเป็นอัฐิ แล้วกลายเป็นพระธาตุขึ้นมา เป็นเม็ดกลมๆ ขนาดเมล็ดข้าวโพดนี่เป็นส่วนมาก นี่ท่านเรียกว่าพระธาตุ

ท่านสิงห์ทอง ก็เริ่มอัฐิกลายเป็นพระธาตุมาโดยลำดับแล้ว นี่เป็นเครื่องแสดงให้เห็นเรื่องมรรคเรื่องผลของพระพุทธศาสนา ที่ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบได้รับมา ตั้งแต่ครั้งพุทธกาลเรื่อยมาจนกระทั่ง ปัจจุบันนี้

ถ้ายังมีท่านผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ สนใจในการบำเพ็ญ จิตตภาวนา รักษาสิกขาบทวินัยน้อยใหญ่ไว้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว ศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าก็คือ ตลาดแห่งมรรคผลนิพพานเรา อย่างสดๆ ร้อนๆ นั้นเองไม่ผิดอะไรกับครั้งพุทธกาลเลย เพราะคำว่าสวางชาตธรรม ที่ว่าตรัสไว้ชอบแล้วนั้น ชอบตั้งแต่ ขณะที่พระพุทธเจ้ารับสั่ง คือตรัสเทศนาว่าการออกมา จนกระทั่ง พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ธรรมะที่ทรงสอนไว้แล้วอย่างไร ก็เป็นความชอบธรรมอยู่โดยลำดับลำดับมา

เพราะฉะนั้นผู้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติตามหลักศาสนธรรม จึงเป็นผู้จะได้ทรงมรรคทรงผลเป็นอย่างดี ตามกำลังความสามารถ ของตน นับตั้งแต่กัลยาณบุรุษ กัลยาณภิกษุ ขึ้นไป พระโสดา พระสกิทาคา พระอนาคา พระอรหันต์ น้อยในห้วงแห่งศาสนธรรม ของพระพุทธเจ้าที่ครอบไว้หมดแล้ว

ท่านผู้ใดตั้งใจปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ไม่ว่าจะสมัยใด ตลอดถึง สมัยทุกวันนี้ จะต้องเป็นผู้มีมรรคมีผล เป็นที่ทรงไว้ภายในจิตใจ โดยทั่วถึงกัน เพราะธรรมไม่มีคำว่าลำเอียง ขอให้เป็นผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติชอบ ยังอยู่ในศาสนานี้เถิด คำว่ามรรคผลนิพพาน จะไม่ห่างเหินจากผู้นั้นไปได้เลยจะต้องเป็นผู้ได้รับมรรครับผล

นี่ท่านสิงห์ทองก็เป็นองค์หนึ่งที่แน่ใจแล้วว่าเป็น ผู้ทรงมรรคทรงผล คำว่าอัฐิกลายเป็นพระธาตุนี้ตามตำรา ท่านแสดงไว้ว่า ต้องเป็นพระอรหันต์เท่านั้น อัฐิถึงจะกลายเป็น พระธาตุได้ นี่ก็แสดงให้เห็นอย่างนั้นแล้ว ถึงจะบอก หรือไม่บอก

ก็ตามว่าท่านเป็นพระภิกษุ เราก็ทราบได้โดยเหตุผล อันนี้เอง
นี่คือผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบจะเป็นผู้ได้ทรงมรรคทรงผล

หลวงปู่สี กุศลโร วัดถ้ำผาแดง จ.อุดรธานี

วัดภูสูงโฆกิติ วัดผาแดงกิติ นี่เป็นวัดทองคำ เพชรน้ำหนึ่ง
ทั้งสองวัดนะ เป็นแต่เพียงนิสสัยวาสนาที่มาใช้ในแดนสมมุติ
ต่างกันเท่านั้น ส่วนวิมุตตินั้นเหมือนกัน ลูกศิษย์ของเราทั้งสอง
เลยนะ ธรรมลี จะไม่พูดเต็มปากได้อย่างไร ท่านวันชัยก็มาพูดต่อปาก
ต่อคำ เรื่องการภาวนาเป็นยังไงๆ ชัดชัดตรงไหนเราเป็นผู้แก้ไข
ให้ทั้งนั้นๆ จนกระทั่งทะเลาะ นี่อันหนึ่ง แล้วธรรมลีก็ตั้งแต่วันบวชแล้ว
บวชวันถวายเพลิงหลวงปู่มั่น บวชวันนั้นที่วัดป่าสุทธาวาส
ตั้งแต่วันบวชแล้วติดสอยห้อยตามเราตลอดเหมือนเด็กนะ ธรรมลีนี้
เหมือนเด็ก ไม่มีธรรมวินัยอะไรเลย เอาพ่อแม่กับลูกเข้าเลย
เป็นใหญ่กว่า เราจะไปไหนติดตาม คือไม่ต้องขออนุญาตนะ
เห็นไหมไปกรุงเทพด้วย ด้อมตาม ถ้าไปขออนุญาตท่านจะไม่ให้ไป
ต้องขโมยไปแบบนี้แหละ เห็นไหมล่ะ เป็นอย่างนั้นไปที่ไร
อยากไปไปเลยนะ บ๊วย ขโมยไปเลย เป็นอย่างนั้น นี่เป็นนิสสัยอันหนึ่ง
เราก็ทราบ นี่ก็ตั้งแต่ต้นมา เราสอนตั้งแต่ ก.ไก่ ก.กา เรื่อยมา...

(จากกัณฑ์เทศน์ เป็นตามนิสสัยวาสนา วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๖)

หลวงปู่สังวาลย์ เขมโก

วัดทุ่งสามัคคีธรรม จ.สุพรรณบุรี

หลวงปู่สังวาลย์ เป็นผู้มีบุญญาภิสมภารอันกว้างขวาง ลึกซึ้งมาก ยากที่จะมีใครๆ เสมอเหมือนได้ เพราะท่านมีน้ำใจ กว้างขวาง แสดงออกให้เห็นจากบริษัทบริวารศรัทธาทิ้งหลาย ที่มาจากทุกทิศทุกทาง

คนเราต้องมาด้วยน้ำใจ น้ำใจเป็นของลึกซึ้งมากที่สุดที่เดียว ถ้าวางน้ำใจได้ไหลลงไปทีใดแล้ว เป็นได้ไหลตลอดไม่มีถอย นี่น้ำใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยศีลไปด้วยธรรมของพี่น้องทั้งหลาย ซึ่งเกิดจากความเชื่อความเลื่อมใสในหลวงปู่สังวาลย์

แม้องค์ท่านเองจะทุพพลภาพ ไปไหนมาไหนนอนหนึ่ง อยู่บนเตียงก็ตาม แต่वासนาบารมีของท่าน ไม่ได้นอนอยู่บนเตียง เหมือนเรือนร่างของท่าน แต่เต็มไปด้วยความเมตตาต่อพี่น้องทั้งหลาย

เช่นเวลานี้ท่านจะต้องคิดอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เริ่มงาน มาจนกระทั่งบัดนี้ วันนี้เป็นวันที่ท่านคิดมากห่วงใยกับชาติ บ้านเมือง กับศาสนา กับจิตใจของพี่น้องชาวไทยเราว่าคราวนี้ เป็นคราวที่ท่านเป็นผู้นำผู้หนึ่ง แม้ร่างกายจะทุพพลภาพ แต่ส่วนจิตใจและวาจาของท่านที่จะแสดงต่อพี่น้องทั้งหลาย ด้วยน้ำใสใจเมตตาจริงๆ ว่า วันนี้งานเราจะเป็นอย่างไบบ้างนา

แล้วก็หลวงตาบ๊ว ท่านก็มาที่นี่ด้วย เพื่อช่วยชาติบ้านเมือง อันเป็นเจตนาอย่างเดียวกัน แล้วงานของเราเพื่อรับชาติ บ้านเมืองและรับจิตใจของเราขึ้นสู่ธรรมนี้ จะเป็นอย่างไรนะ จะบกพร่องอะไรหรือไม่ ท่านต้องเป็นกังวลมากมาย พี่น้อง

หลวงปู่สังวาลย์ เขมโก

ทั้งหลายทราบตามนี้ก็แล้วกัน

เพราะท่านเป็นผู้มีบุญญาภิสมภารอำนาจวาสนามาก ที่เดียวองค์หนึ่ง น่าชมเชยสรรเสริญเป็นอย่างมาก ที่ท่านอยู่นี้ ท่านเป็นเหมือนแม่เหล็ก เป็นเครื่องดึงดูดจิตใจของประชาชน ให้ระลึกถึงท่านมากน้อยเพียงไร ย่อมเกิดเป็นกุศลมหากุศล ขึ้นที่ใจของตน ไม่มีการเฉื่อยชา ไม่มีการจิตจางตลอดมา

นี่เพราะอำนาจแห่งเมตตาธรรม วาสนาบารมีของท่าน ที่เคยเกี่ยวโยงกับพี่น้องทั้งหลาย เคยเป็นลูกศิษย์ลูกหา เป็นบริษัทบริวารกันมา เมื่อพูดคำใดออกมา ย่อมมีน้ำมีเนื้อ มีรสมีชาติทุกสิ่งทุกอย่างต่อจิตใจของบริษัทบริวารทั้งหลาย ให้มีความอุตสาหะพยายามในทางคุณงามความดีทั้งหลาย ท่านก็ได้คิดเต็มหัวใจวันนี้ พี่น้องทั้งหลายกรุณาตอบแทนท่าน ด้วยอำนาจแห่งการให้ทาน การรักษาศีล การเจริญเมตตาภาวนา เดินตามรอยครุฑนี้แหละ จะเป็นผู้แคล้วคลาดปลอดภัยตลอดไป

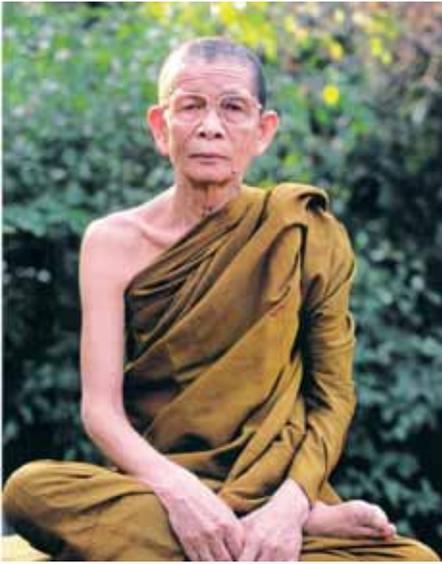
หลวงปู่คำตัน ฐิตธัมโม วัดป่าตานศรีสำราญ จ.หนองคาย

หลวงพ่อดัน นี้เป็นลูกศิษย์ของหลวงตาเอง อยู่ห้วยทรายด้วยกัน อำเภอคำชะอี ท่านเป็นตาปะขาวมาภาวนาด้วย เห็นว่าภาวนาดี มาเล่าเรื่องภาวนาให้ฟังน่าฟังดี เราเลยจัดบริหารให้ไปบวชที่จังหวัดมุกดาหาร แต่ก่อนเป็นอำเภอ เดินด้วยเท้าไปบวช เสร็จแล้วก็มาอยู่ห้วยทรายด้วยกัน หลังจากนั้นก็พลัดพรากจากกันไป พบกันเป็นบางครั้งบางคราว จนกระทั่งท่านมาอยู่ที่นี้ จนท่านเสียชีวิตไป

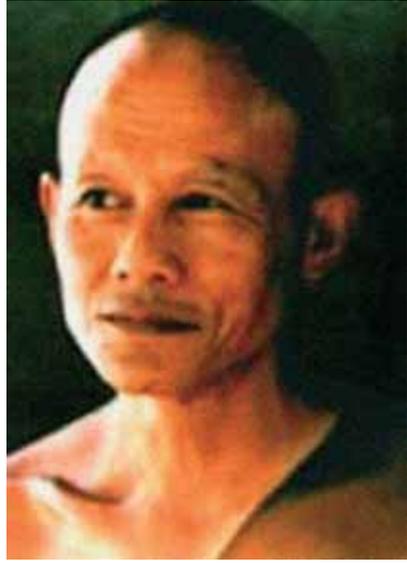
การภาวนาของท่านดีมาตั้งแต่เป็นตาปะขาว เราถึงได้จัดบริหารบวชให้ จากนั้นการภาวนาก็ก้าวหน้าเรื่อยๆ ไปจนควรแก่การก่อเจดีย์ให้ วันนี้ได้มากราบเจดีย์ของหลวงพ่อดัน เป็นพระสำคัญองค์หนึ่ง ได้ติดสอยห้อยตามกันมาตลอด ตั้งแต่เริ่มแรกเป็นลูกศิษย์มา

หลวงปู่แนน สุภัทโท วัดข่าขามถ้ำยาว จ.ขอนแก่น

หลวงพ่อแนน ท่านก็ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ท่านช่วยเหลือชาติบ้านเมืองน้อยเมื่อไร เป็นล้านๆ ล้านๆ ทั้งเงินสตทังทองคำรวมศรัทธาญาติโยมทั้งหลายแถวไกลๆไกลมาเป็นกำลังกัน แล้วก็ยกมาถวายวัดป่าบ้านตาด เพื่ออุ้มชาติไทยของเรา ท่าน

หลวงปู่แหวน สุภทโท

พระอาจารย์วันชัย วิจิตโต

บำเพ็ญมามากต่อมากนะ นี่ทราบที่ท่านยังเสี่ยงกับบรรดาลูกศิษย์ลูกหาศรัทธาญาติโยมอีกว่า เวลาท่านตายไปแล้วก็ให้พยายามชวนช่วยหลวงตาต่อไป เราก็ขออนุโมทนาด้วยเมื่อวานนี้ก็ไปพบเจ้าคุณสมานอยู่ที่วัดโพธิ์ บอกว่าหลวงพ่อนี้เพียบเต็มทีแล้ว พอมาก็ทราบข่าวว่าเสีย

เรื่องการเป็นการตายนี้มีทั่วไปในโลกธาตุ เกิดกับตายเป็นอันเดียวกัน เกิดจากร่างกายอันเดียวกัน เกิดแล้ว ความตายมาพร้อมกันเรียบร้อยแล้ว จึงไม่เป็นของแปลก มันแปลกตั้งแต่ตายดีหรือตายชั่วเท่านั้น ถ้าคนดีแล้วตายดีไปดี ถ้าคนชั่วตายแล้วจม ต่างกันเท่านั้นเอง

ท่านพระอาจารย์วันชัย วิจิตโต

วัดป่าภูสังโฆ จ.อุตรธานี

ท่านวันชัยนี่ก็มาอยู่กับเราหลายปี เวลาท่านอยู่ที่มูลนิธิ หลวงปู่มั่นที่ฝั่งธนฯ พอตีเราไปนวดเส้น ก็ไปเจอท่านวันชัยที่นั่น ถามเหตุถามผล จะไปไหนมาไหนหลักเกณฑ์ไม่ค่อยมี เราก็ไม่เคยได้บอกใครให้มาอยู่กับเรา นี่ได้บอกเลย พอได้ความว่า เหมือนว่าหลักลอย ว้างนั่นเถอะนะ จะไปไหนมาไหน พุดยากๆ ตอบยากๆ ลำบากการตอบ นี่แสดงให้เห็นว่าหลักลอย เราก็บอกว่า ถ้างั้นให้ไปอยู่วัดป่าบ้านตาดกับผมที่วัด พอเรามาท่านก็ตามมา อยู่ที่นี่แล้วเข้าๆ ออกๆ จากนั้นก็ไปตั้งที่วัดนั้น เราก็ให้ไปอยู่ที่ วัดภูสังโฆเรื่อยมา สักเท่าไรปีแล้ว มาอยู่กับเราตั้งแต่ปี ๒๕๒๓ มันก็ ๒๓ ปีแล้วตั้งแต่เกี่ยวข้องกันมา ไกลซ์ชิดติดพันจริงๆ ๒๓ ปี

นี่เราก็สอนมาตั้งแต่ต้นเหมือนกันกับท่านลี ต่อปากต่อคำ เราเอง เราเป็นคนสอนเอง เล่าเรื่องอะไรมาให้เราฟังเอง ๆ เพราะฉะนั้นเราถึงพุดได้เต็มปาก นี่เราฟังแล้ว ว่าทั้งสองนี้เป็น เพชรน้ำหนึ่งด้วยกัน ต่างกันแต่นิสัยวาสนาที่ใช้ในแดนสมมุตินี้ เท่านั้น ส่วนวิมุติตินั้นเหมือนกันหมด กรุณาทราบเอาไว้

(จากกัณฑ์เทศน์ เป็นตามนิสสัยวาสนา วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๖)

...ท่านวันชัยก็ดี มีหลักใจเรียบร้อยแล้ว มาพุดเรื่องจิตตภาวนาให้ฟังทุกอย่างๆ เราก็เพียงคอยแะๆ เท่านั้น ก็ผ่านไปได้ เรียกว่าผ่านไปได้แล้วท่านวันชัย ผ่านได้โดย สมบูรณ์ ไม่มีอะไรละ ก็เลสตัดหาตัวไหนไม่มี เรียกว่าขาดสะบั้นไปเลย ครองแต่ธรรม เต็มหัวใจ ถ้าธรรมครองใจแล้วสบายมาก ถ้ากิเลสครองใจเป็นไฟไปเลย มันต่างกัน...

(จากกัณฑ์เทศน์ “ท่านวันชัยครองแต่ธรรมเต็มหัวใจ”

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑)

พระอาจารย์เสถียร समाจาโร วัดวาซุค จ.กาญจนบุรี

องค์หนึ่งที่ไม่มรณภาพอยู่เมืองกาญจนบุรี (ชื่ออาจารย์เสถียร ครับ) เออ พระเสถียรที่อยู่ติดต่อกับพม่า เมืองกาญจนบุรีนะ นี่ท่านสั่งไว้เลย เห็นไหมล่ะ ความแน่ใจของท่าน ก่อนที่ท่านจะตายท่านสั่งไว้เรียบร้อยเลย อัจฉิของท่านจะเป็นพระธาตุแน่นอน บอกไว้เลย แล้วก็ไปเป็นพระธาตุ แล้วเป็นพระธาตุมีแปลกๆ ไหม(เป็นครบใสเป็นกระจกเลยครับ) ก็อย่างนั้นแหละ เราสืบทราบและสืบเสาะมานี้ ท่านอยู่อุดรนะฟังว่า แล้วท่านไปยังไงๆ จึงไปอยู่ที่เมืองกาญจนบุรี(ถูกต้องไปแหละครับ) แต่ครั้งรวมแล้วก็ไม่พ้นที่อยู่ของท่านมีแต่เทพเรา อย่างนั้นนะ เทพเราทั้งนั้น มีตั้งแต่เทพหม้อเล็กหม้อจืด อย่างนั้นละท่านปฏิบัติ ท่านสั่งเสียไว้เลยว่า เวลาท่านตาย สั่งเสียเกี่ยวกับร่างกายของท่าน เวลาท่านตายแล้ว อัจฉิของท่านจะเป็นพระธาตุ ดูว่าเป็นแก้วเป็นอะไรก็มี นี่องค์หนึ่ง

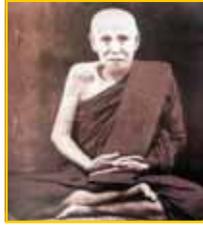
(จากกัณฑ์เทศน์ "เจตีย์บรรจุพระธาตุพระอรหันต์")

เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘)

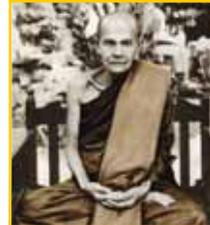
เพชรน้ำหนึ่งในวงกรรมฐาน

๑. พระอุบาลีคุณูปมาจารย์
(หลวงปู่มหาดินทร์ สิริจนโท)
วัดบรมนิวาสราชวรวิหาร
กรุงเทพมหานคร

๒. พระครูวิเวกพุทธกิจ
(หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล)
วัดเลียบ จ.อุบลราชธานี

๓. พระครูวินัยธร
(หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต)
วัดป่าสุทธาวาส
จ.สกลนคร

๔. ครูบาศรีวิชัย
วัดสวนดอก จ.เชียงใหม่

๕. หลวงปู่บุดดา ถาวโร
วัดกลางชูศรีเจริญสุข
จ.สิงห์บุรี

๖. พระญาณวิศิษฐ์
สมิทธิวีราจารย์
(หลวงปู่สิงห์ ขนดยาคโม)
วัดป่าสลวัน
จ.นครราชสีมา

๗. หลวงปู่ทองรัตน์ กนตสีโล
วัดป่าบ้านคุ่ม
จ.อุบลราชธานี

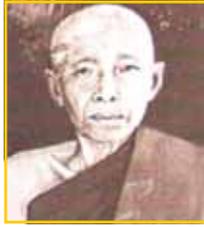
๘. พระครูญาณโสภิต
(หลวงปู่บุญมี ญาณมุนี)
วัดป่าสูงเนิน
จ.นครราชสีมา

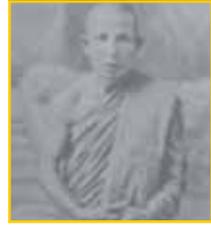
๙. หลวงปู่กิ่นรี จนฺทโย
วัดกัณโตะศิลาवास
จ.นครพนม

๑๐. หลวงปู่พรหม จิรปัญญา
วัดประสิทธิธรรม จ.อุดรธานี

๑๑. หลวงปู่แก้ง อธิมุตตโก
วัดโพธิ์ชัย จ.นครพนม

๑๒. หลวงปู่กงมา จิรปัญญา
วัดดอยธรรมเจดีย์
จ.สกลนคร

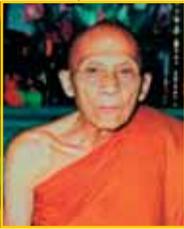
๑๓. พระสุทธิธรรมรังสีคัมภีร์
เมธาจารย์
(ท่านพ่อลี ธมฺมธโร)
วัดอโศการาม
จ.สมุทรปราการ

๑๔. หลวงปู่ตื้อ อจลธมฺโม
วัดป่าอรัญญวิเวก
จ.นครพนม

๑๕. พระราชาธมาจารย์
(หลวงปู่ดูลย์ อตุโล)
วัดบูรพาราม จ.สุรินทร์

๑๖. หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ
วัดป่าไม้โคกธาราม จ.อุดรธานี

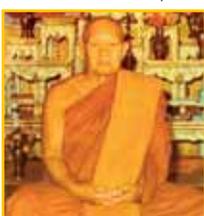
๑๗. หลวงปู่ชอบ ฐานสโม
วัดป่าสัมมานุสรณ์ จ.เลย

๑๘. หลวงปู่หลุย จันทสาโร
วัดถ้ำผาบึง จ.เลย

๑๙. หลวงปู่ขาว อนาลโย
วัดถ้ำกลองเพล จ.หนองบัวลำภู

๒๐. หลวงปู่ฝั้น อาจาโร
วัดป่าอุดมสมพร จ.สกลนคร

๒๑. หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ
วัดดอยแม่ปิ้ง จ.เชียงใหม่

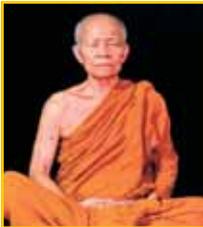
๒๒. หลวงปู่สาม อภิญาจน
วัดป่าไทรวิเวก
จ.สุรินทร์

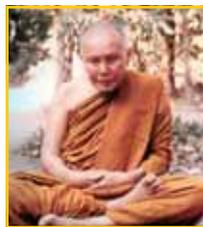
๒๓. หลวงปู่คำดี ปภาโส
วัดถ้ำผาปู่ จ.เลย

๒๔. พระญาณสิทธิศาสตร์
(หลวงปู่สิม พุทธาจาโร)
วัดถ้ำผาปล่อง จ.เชียงใหม่

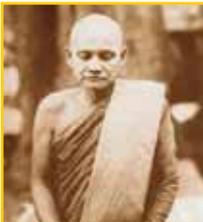
๒๕. พระธรรมวิสุทธิมงคล
(หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน)
วัดป่าบ้านตาด จ.อุดรธานี

๒๖. พระอริยเวที
(หลวงปู่มหาเขียน ฐิตสีโล)
วัดวังสีปาลีวัน จ.กาฬสินธุ์

๒๗. พระครูสุทธิธรรมรังสี
(หลวงปู่เจ็ยะ จุนโท)
วัดป่าภูริทัตตปฏิปทาราม
จ.ปทุมธานี

๒๘. พระโพธิญาณเถร
(หลวงปู่ชา สุภทฺโท)
วัดหนองป่าพง
จ.อุบลราชธานี

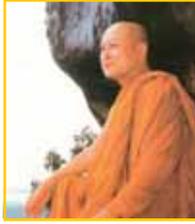
๒๙. หลวงปู่บัว สิริบุญไธ
วัดป่าบ้านหนองแสง
จ.อุดรธานี

๓๐. พระโพธิธรรมมาจารย์เถร
(หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ)
วัดป่าเขาน้อย จ.บุรีรัมย์

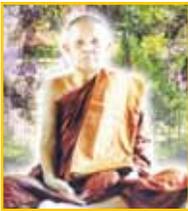
๓๑. พระราชสังวรญาณ
(หลวงพ่อบุช ฐานิโย)
วัดป่าสาลวัน จ.นครราชสีมา

๓๒. หลวงปู่จวน กุลเชฏโฐ
วัดเจติยาคีรีวิหาร (ภูทอก)
จ.หนองคาย

๓๓. ท่านพระอาจารย์สิงห์ทอง
ธมฺมวโร
วัดป่าแก้วชุมพล จ.สกลนคร

๓๔. หลวงปู่ผาง จิตตคุดโต
วัดอุดมคงคาคีรีเขต
จ.ขอนแก่น

๓๕. หลวงปู่หล้า เขมปัตโต
วัดบรรพตคีรี (ภูจ้อก้อ)
จ.มุกดาหาร

๓๖. หลวงปู่ผาง ปริบูรณ์
วัดประสิทธิธรรม
จ.อุดรธานี

๓๗. หลวงปู่ลี กุศลธโร
วัดถ้ำผาแดง จ.อุดรธานี

๓๘. หลวงปู่คำตัน ฐิตธมฺโม
วัดป่าदानศรีสำราญ
จ.หนองคาย

๓๙. ท่านพระอาจารย์วันชัย
วิจิตโต
วัดป่าภูสังเฒ จ.อุดรธานี

๔๐. ท่านพระอาจารย์เสถียร
สมาจาโร
วัดวาซุด จ.กาญจนบุรี

๔๑. คุณแม่ชีแก้ว เสียงล้ำ
สำนักชีบ้านห้วยทราย
จ.มุกดาหาร

อัฐิของลูกศิษย์ลูกหาของหลวงปู่ฉันนี่ ที่เวลาล่วงลับไปแล้วอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุไม่น้อยนะ เอา ลองนับดูซิ ผู้กำกับ นับให้ชัดเจนออกทางนี้ นับเรื่อยมา เราจะคอยฟังไม่น้อยนะที่ท่านตักดวงเอามรรคผลนิพพานที่เลิศเลอ ประกาศออกมาทางร่างกายของท่าน คืออัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุธรรมที่ท่านสอนโลกก็สอนไปแล้ว ส่วนที่เหลืออยู่ในส่วนหยาบก็คืออัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุมีจำนวนไม่น้อยนะ องค์กรไหนเอาว่าไปซิ

(หลวงปู่แหวน หลวงปู่ขาว หลวงปู่พรหม หลวงปู่ตื้อ อันนี้เขียงใหม่ นะครับ หลวงปู่หล้า หลวงปู่คำดี ท่านอาจารย์สิงห์ทอง ท่านอาจารย์สุวัจน์ ท่านอาจารย์จวน หลวงปู่ตัน ฝ่ายผู้หญิงคุณแม่แก้ว) ฝ่ายผู้ชายยังไม่หมดหน้า เออะอะไปคว้าผู้หญิงมาแล้ว ผู้หญิงเดี๋ยวนี้มันซี้เกียจภาวนาจะตาย อย่าด่วนเอามาตีไว้ก่อน เอาทางนี้ขึ้นก่อน เอาว่าไป (หลวงปู่ชอบ หลวงปู่หลุย ไม่ทราบว่าเป็น...) ใช่ๆ แน่เลย แน่ร้อยเปอร์เซ็นต์หลวงปู่ชอบ หลวงปู่หลุย ท่านผางองค์กรหนึ่ง ท่านผางลูกหลานหลวงปู่พรหม ดงเย็น นี่เป็นพระธาตุเจียบบๆ นะ องค์กรนี้เป็นพระธาตุ

ที่องค์กรแล้วละ (๑๗ แล้วครับ) นี่ละที่เพชรน้ำหนึ่งแสดงในท่ามกลางแห่งกรุงสยามของเราซึ่งเป็นชาวพุทธ ได้เห็นชัดเจน (หลวงปู่ฝั้น) เออ หลวงปู่ฝั้น (เร็วๆ นี่ก็อาจารย์เจียะรับรองใหม่ครับ) เอาไว้ก่อน ให้เห็นชัดเจนเสียก่อน ค่อนข้างแน่ละ แต่เราอยากเห็นร้อยเปอร์เซ็นต์เราถึงจะออกประกาศ เราโกหกใครไม่เป็น ภาษาธรรมว่ายังไงเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นใครจะมาว่าอะไรให้เรา โจมตีเรา โจมตีไปว่าจั้นเลย ของจริงเป็นของจริง ของปลอมเป็นของปลอม โจมตีมาเท่าไรก็ปลอมมมาเท่านั้น เข้าใจไหมละ ของจริงมีอันเดียวจริงตลอด ของปลอมมีกี่หมื่นกี่แสนก็ร้อยพัน

จมไปหมด เพราะเป็นของปลอม

เพราะฉะนั้นเราจึงพูดได้เต็มปาก อาจารย์เจี๊ยะนี้เราก็ค่อนข้างเชื่ออยู่แล้วละ แต่ยังไม่ประกาศโจ่งแจ้ง ให้เห็นของท่านเสียก่อน เพราะท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่แล้ว เราก็บอกเป็นพระสำคัญ แต่ยังไม่เห็นพยานนั้นออกมา เราจึงเรียกว่ารอดนิดหน่อย ที่ให้หรือที่ไม่ให้ก็ให้หรือ ที่แน่แล้วอย่างนี้ออกได้เลย (อาจารย์ชาครับ) เออ อาจารย์ชาองค์หนึ่ง นี่ละลูกศิษย์ ท่านอาจารย์มั่นนะ อาจารย์ชานี้ก็ลูกศิษย์ท่านอาจารย์มั่น สายพ่อแม่ครูจารย์มั่นทั้งนั้น

กึ่งองค์ละ (๑๘ แล้วครับ) นั้นฟังซิ (รุ่นเก่าหลวงปู่สิงห์) หลวงปู่สิงห์ได้ทราบว่าเป็นพระธาตุแล้วนะ ก็สมชื่อสมนามที่ท่านเป็นอาจารย์ใหญ่อยู่ที่วัดศาลวัน โคราช ท่านเป็นลูกศิษย์เรียกว่าต้นปีละ (ถ้านับก็ ๑๘ ครับ ถ้านับหลวงปู่สิงห์ก็ ๑๘ หลวงปู่ปิ่นครับ) อันนี้ไม่ค่อยชัดนะ หลวงปู่สิงห์นี้ชัดแล้วเป็นพระธาตุ คือวัดส่วนหยาบต้องเอาพระธาตุวัดกันตามหลักเกณฑ์ของตำรับตำราบอกไว้อย่างชัดเจน อัฐิที่จะกลายเป็นพระธาตุได้นั้นคืออัฐิของพระอรหันต์เท่านั้น ฟังแต่ว่าเท่านั้น ชี้ขาดเลย เมื่อออกมาอย่างนี้ก็ประกาศบ้างเลยชัดเจน ธรรมดาผู้ที่ออกมาที่ท่านทราบก่อนแล้วแหละ ตั้งแต่ยังไม่ตาย ครูบาอาจารย์องค์ไหนองค์ใดเป็นยังไง ในวงปฏิบัติลูกศิษย์ลูกหาท่านทราบมาชัดเจนตลอด

อันนี้มาประกาศตอนสุดท้ายของท่านที่ล่วงไปแล้วเท่านั้นเอง สำหรับภายในที่ท่านอยู่ด้วยกัน ศึกษาอบรมมาด้วยกัน ท่านทราบกันมาตลอดๆ เลย เพราะวิถีจิตวิถีธรรมอาจารย์กับลูกศิษย์ไม่พูดต่อกันจะพูดต่อใคร การเทศนาว่าการเรื่องจิตใจ การดำเนินก้าวเดินเป็นยังไงๆ เพื่อมรรคเพื่อผลขั้นใดภูมิใด ท่านจะชี้แจงแสดงเหตุผล ท่านไม่ได้บอกว่าท่านได้บรรลุธรรม

ขั้นนั้นๆ ก็ตาม แต่ธรรมชาติที่ท่านนำออกนี่คือธรรมล้วนๆ ออกเป็นขั้นเป็นภูมิไปเลย นั่น ใครจะไม่ยอมรับ บรรดาลูกศิษย์ ลูกหาที่อยู่ใกล้ชิดติดพันท่านทราบกันหมด เป็นแต่ที่ท่านไม่พูดเฉยๆ เจียบๆ เท่านั้นเอง อันนี้ออกมาเปิดเผยแล้วจึงประกาศ ให้พี่น้องทั้งหลายทราบ

เมื่อสองสามวันนี้เราก็ได้พูดนี่นะ อันนี้จะเป็นองค์ท่านเอง รู้ชัดในธาตุขันธ์ของท่านเอง คนอื่นไม่รู้ เวลามีชีวิตอยู่จิตของท่าน สง่างามจำครอบครัวธาตุขันธ์อันนี้ ครอบครัวขันธ์นี้แล้ว เราก็บอก ชัดเจนแล้วว่าจิตตั้งแต่บรรลुरुธรรมบั้งขึ้นมาแล้ว นี่ละที่ว่า ฟอกธาตุขันธ์ที่เป็นเรือนร่างของจิตที่บริสุทธิ์นั้น ฟอกมาโดยลำดับ กระแสของจิตที่บริสุทธิ์นี้กระจายออกทั่วสรรพางค์ร่างกาย เรียกว่าฟอกธาตุขันธ์ที่เป็นส่วนหยาบเหมือนคนทั่วๆ ไปนี้ ให้กลายเป็นส่วนละเอียดเข้าไปๆ ท่านรู้ของท่าน จิตของท่าน ผู้ที่หลุดพ้นแล้วท่านรู้

คือร่างกายนี้เป็นเรือนร่างของจิตที่บริสุทธิ์ ทีนี้เวลาจิต บริสุทธิ์แล้วนั้นการฟอกจิตนี้ฟอกโดยหลักธรรมชาติตั้งแต่วัน บรรลุมมา ฟอกนี้เรียกว่าหลักธรรมชาติอย่างละเอียดลออเรื่อยๆ ที่เด่นที่สุดก็คือเวลาท่านเข้าสมาธิสมาบัติภาวนาของท่าน นั้นละกระแสของจิตเข้ามาทั้งหมด ทีนี้พอเข้ามาทั้งหมดกระจาย ฟอกธาตุขันธ์ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ทีนี้ท่านมองดูธาตุขันธ์ ของท่านถ้าพูดเทียบกับโลกนี้เรียกว่าเป็นทองทั้งแท่งๆ อยู่ในนี้ แต่สายตาของเราก็เป็นคนเหมือนท่านๆ เราๆ แต่สายตาของ ธรรมท่านเห็นของท่านเอง เป็นเหมือนทองคำทั้งแท่งๆ พวกนี้ เข้าใจเสียนะ พูดอย่างนี้เคยได้ยินไหมท่านทั้งหลาย

นี่ละเรื่องธรรมที่บริสุทธิ์ดูเรือนร่างของตัวเอง เป็นส่วน หยาบก็รู้ชัดๆ เป็นโดยลำดับอย่างนี้ละ เวลาท่านมรณภาพไปแล้ว

จะไม่กลายเป็นพระธาตุได้ยังไง ก็กระจำงอยู่ภายในตั้งแต่ท่านยังไม่ตายอยู่แล้ว ธาตุชั้นนี้ถูกชักฟอกเป็นธาตุชั้นที่ละเอียดลออนจนกลายเป็นธาตุชั้นที่บริสุทธิ์ของพระอรหันต์ แต่สายตาของโลกก็เป็นธาตุชั้นธรรมดาเหมือนเรา แต่สายตาของธรรมที่เป็นผู้รับผิดชอบคือจิตที่บริสุทธิ์ของท่านครองร่างอยู่นี้ ท่านดูกระจำงของท่านอยู่ตลอดเวลา เห็นชัดเจนหมด

ท่านทั้งหลายไม่ได้ฟังให้ฟังเสียนะ เราจะเปิดให้เต็มเหนี่ยว เรื่องขี้หมูราขี้หมาแห้งที่มันโจมตีนั้นนี้มีแต่บุตรแต่ลูก อย่าเอามาเป็นสรณ คัจฉามินะ ให้เอา พุทธิ ธมมံ สงฺฆมံ สรณ คัจฉามิ มากราบไหว้บูชาและปฏิบัติตามนั้น ท่านทั้งหลายจะค่อยได้เต้าขึ้นไปๆ อย่างนั้นะ ถ้าเชื่อตามกองมูตรกองคูถนั้นก็ยังมีแต่มันจะพาดลงพวกนี้ให้เป็นกองมูตรกองคูถทั้งหมด ธรรมนี้ดึงออกจากกองมูตรกองคูถ ถ้าฟังเสียงธรรมไม่ได้หมดคำหมดราคามนุษย์เรา ฟังให้ชัดเสียนะ วันนีเกี่ยวกับเรื่องอัฐิของพระอรหันต์กลายเป็นพระธาตุ

(ขอนแก่นหลวงปู่ฝาง) เออ หลวงปู่ฝางองค์หนึ่ง (เจ้าคุณอรियเวทีเร็วๆ นี้ครับ) เออๆ เจ้าคุณอรियเวที มหาเขียน ๙ ประโยคที่แรกเราสงสัย ท่านก็อยู่ของท่าน แต่มีที่สำคัญอยู่คือว่าท่านส่งพระท่านมาหาเราเรื่อย มาอยู่กับเรา ส่งองค์นั้นไปแล้วของค์นี้กลับคืนไปนั้น แล้วส่งของท่านออกมาเรื่อยๆ เราไม่ทราบที่ท่านสนใจธรรมะของเราเล็กน้อยเพียงไร เวลาพอทราบที่อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ เอ้ ท่านเป็นยังไง ยิ่งงงๆ อยู่ ท่านก็อยู่เฉยๆ ของท่าน บทเวลามาทราบจากพระที่หลังนี้เทพของเราอยู่กับท่านหมดเลย ท่านฟังอย่างเฉยๆ เพราะฉะนั้นเวลาส่งพระมา ท่านจึงส่งจากวัดท่านมาหาเรา มาขอฝาก บางทีก็เขียนจดหมายมา บางทีก็ฝากคำมาพร้อมกับผู้มา ท่านเขียน

จดหมายมาเองมาฝากเราให้มาอยู่ด้วย ๆ

เวลาย้อนหลังไปนี้เทพของเรานี้มีทุกชั้นทุกภูมิของธรรม ท่านเก็บไว้หมดท่านฟังโดยตลอดผู้เดียวเจียบ ๆ เราจึง อ้อ ยอมรับ และอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุแล้วนะ เป็นแล้ว เป็นเจียบ ๆ อย่างนั้น เพราะท่านฟังท่านปฏิบัติเจียบ ๆ อยู่อย่างนั้น ตัวเราเอง ก็ไม่รู้ว่าท่านเอาธรรมของเราไปเป็นแนวทางอย่างไรหรือไม่ ที่ชัดเจนออกมาก็คือว่าพระของท่านจะส่งมาเรื่อย ส่งมาวัดเรานะ เจียบ ๆ แล้วก็ขอกลับคืนไปแล้วส่งมาใหม่ แล้วขอกลับคืนไปเรื่อย อย่างนั้นละ

ก็องค์แล้วละ (๒๑ แล้วครับ) หนูนะเห็นใหม่ ปัจจุบันนี้ อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ๒๑ องค์แล้ว นี่คือพระอรหันต์ ๒๑ องค์ ท่านทั้งหลายยังไม่เคยเห็นศาสนาของพระพุทธเจ้าให้ดูเสียบ้าง อย่างดูแต่กงมูตรกงคุณที่มันหลอกลวงโลกอยู่นั้น เหยียบนั้น เหยียบนี้ ถ้าผู้ใดสร้างความคิดความดีแล้วมันไปหาเหยียบย่ำ ทำลาย จุดเผาไปเรื่อย ๆ เพราะมันไม่มีความดีจะสร้าง มันมีตั้งแต่ ความชั่วช้าลามก คอยทำลายทางนั้นคอยทำลายทางนี้ คอยโจมตี ที่นั่นโจมตีที่นี้ นี่คือพวกนี้ไม่มีขั้นดี ไม่มีความดีติดตัว จึงแสดงออก ตั้งแต่ความชั่วช้าลามก ทำลายความดีคนดีทั่วทุกหย่อมหญ้าไปแล้ว เวลานี้ จิตใจมันต่ำเท่าไรมันขึ้นเหยียบธรรมให้ແหลกແລวไปหมด ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้

(จากกัณฑ์เทศน์ ฟอกจิตโดยหลักธรรมชาติ เมื่อค่ำวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘)

คณะผู้จัดทำ กราบขอขมาหากมีความผิดพลาดใดๆ อันเกิดขึ้น จากการเรียงลำดับอายุพรรษาครูบาอาจารย์ ขอให้ท่านผู้อ่านพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ว่า "ธรรมชาติอันนี้ท่านบอกว่าเป็นตถิ เสยโยว ปาปิโย บรรดาท่านผู้ถึงขั้นบริสุทธิเป็นธรรมชาติแล้ว เป็นอันเดียวกันเหมือนกันหมดเลย เราก็เคยเทียบให้ฟังแล้วว่า แม่น้ำสายต่างๆ ที่ไหลลงมาๆ เรียกว่าสายนั้นสายนี้ พอเข้าถึงมหาสมุทรแล้วเรียกมหาสมุทรได้คำเดียวเท่านั้น จะว่าน้ำนี้มาจากไหนๆ ไม่ได้เลย เป็นมหาสมุทรอันเดียวกัน อันนี้พอจำเข้าไปนั้นกระจายถึงกันหมด เหมือนมหาสมุทร นี่คือความจริงจากภาคปฏิบัติคือจิตตภาวนา ไม่ยอมรับพระพุทธรเจ้าตรงนี้จะยอมรับที่ไหน เมื่อเจ้าของยอมรับความจริงเต็มหัวใจเจ้าของแล้วจะไม่ยอมพระพุทธรเจ้าได้อย่างไร ใครสอนไว้ นั่นเป็นอย่างนั้นนะ”

(จากกัณฑ์เทศน์ "แล้วแต่นิสัยวาสนาบารมีของผู้สร้าง")

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๙)

ทีวีดาวเทียมหลวงตาฯ

ขณะนี้ โทรทัศน์ของท่านสามารถรับชมภาพและเสียง
พระธรรมเทศนาของหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ได้แล้ว
เมื่อท่านปฏิบัติได้ง่ายๆ ดังต่อไปนี้

เลือกชื่อดาวเทียม THAICOM-2/3(C Band)

ตั้งค่า SymbolRate ที่ 1445 KsPs

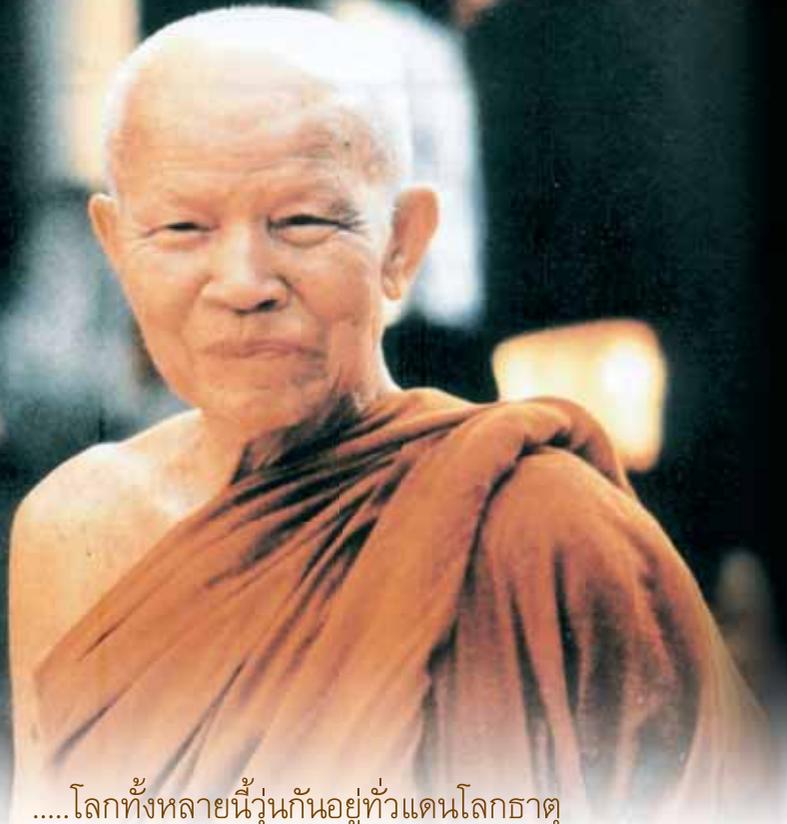
ตั้งค่า Frequency ที่ 3801 MHz

ให้ Polarity เป็น HOR.

ให้ FEC เป็น AUTO

เมื่อดำเนินการง่ายๆ ตามวิธีการข้างต้นนี้ โทรทัศน์
บ้านของท่านจะสามารถรับชมฟรีทีวีผ่านดาวเทียมของหลวงตามหาบัวฯ
ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ในทันที

.....โลกทั้งหลายนี้ร่วมกันอยู่ทั่วแดนโลกธาตุ
ไม่มีใครทราบสาเหตุแห่งความวุ่นวายนี้มาจากไหน
พระพุทธเจ้าทราบมาจากใจ ใจเป็นมหาเหตุก่อแต่เรื่องแต่ราว
เผาผลาญตนเองและผู้อื่นให้กระทบกระเทือนทั่วโลกดินแดน
มีแต่กิเลสนี้แหละตัวเผาผลาญเกิดขึ้นภายในจิตใจ
เวลาดับนี้ลงได้แล้วมันถึงไม่มีอะไรผ่านหัวใจท่านเลย
ขึ้นชื่อว่าสมมุติมากน้อยไม่มี เป็นธรรมชาติที่ว่างเปล่า
ความว่างเปล่ามีอำนาจครอบคลุม
วัตถุจะมีมากมีน้อยเพียงไรความว่างเปล่านี้อำนาจเหนือครอบคลุม
เป็นว่างไปตลอดเวลา นี่ละความว่างของจิต
มีอำนาจครอบวัตถุทั้งหลายที่หนาแน่นอยู่ในโลกนี้
จนปรากฏว่าไม่มีในใจท่าน ใจท่านที่ว่าว่างเปล่าว่างอย่างนี้เอง

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ
เมื่อเช้าวันที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๘
อำนาจความว่างของจิต

พุทธโอวาทก่อนปฐินิพพาน

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! พรหมจรรย์นี้เราประพฤติ
มิใช่เพื่อหลอกลวงคน มิใช่เพื่อให้คนทั้งหลายมานับถือ
มิใช่เพื่ออานิสงส์ ลาภสักการะ และความสรรเสริญ
มิใช่จุมุ่งหมายเพื่อเป็นเจ้าลัทธิ
และแก้ลัทธิอย่างนั้นอย่างนี้
มิใช่เพื่อให้ใครรู้จักตัวว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้
ที่แท้พรหมจรรย์นี้เราประพฤติ เพื่อสังวรระ คือ ความสำรวม
เพื่อปหานะ คือ ความละ เพื่อวิราคะ
คือ คลายความกำหนัดยินดี และเพื่อนิโรธะ
คือ ความดับทุกข์
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! ธรรมที่เราได้บรรลุแล้วนี้
ลึกซึ่งเห็นได้ยาก รู้ตามได้ยาก สงบประณีต
มิใช่วิสัยแห่งตรรก คือ คิดเอาไม่ได้
หรือไม่ควรลงความเห็นด้วยการเดา
แต่เป็นธรรมที่บัณฑิตพอจะรู้ได้

